

GÜNEY

KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT DERGİSİ

VAKFI
Destek Derneği

1 MAYIS YAŞIYOR

Nr. : 2
Sayı :
Hejmar :

Mai — Mayıs — Gulan
Juni — Haziran — Hezîran
Juli — Temmuz — Tîrmeh

1993

GUNEY

Kültür ● Sanat ● Edebiyat Dergisi

Yıl: 1 Sayı: 2

Mayıs-Haziran-Temmuz

1993

Derginin Sorumlusu ve Yazışma Adresi:

förderverein der Yılmaz Güneş

Stiftung e.V.

Solinger Str. 1/A

4100 Duisburg 11

Tel: 0203/54 87 23

Fax: 0203/54 88 23

Banka Hesap Numarası:

Stadsparkasse-Duisburg

BLZ: 35050000

Knt.Nr.: 207/008 764

Derginin Fiyatı:

10.000.- TL

5.- DM, 5.-FL, 15.- FR, 35.- SL

Abone ve İsteme Koşulları

Dergi fiyatına 2.- DM posta ucreti eklenerek.

Tek siparişlerde 7.- DM'lik posta pulu karşılığı.

İlan Koşulları:

Havale önceden ödenip gönderilince

	İç Sayfalar	Kapak İçi
Tam Sayfa:	100.- DM	120.- DM
Yarım Sayfa:	55.- DM	65.- DM
Çeyrek Sayfa:	30.- DM	40.- DM

Kültür ve demokratik içerikli ilanlar alınır.

İÇİNDEKİLER

- 2. Sayıda Merhaba
- 1 Mayıs Yaşıyor
- 1 Mayıs Şehitleri
- 1 Mayıs Şiirleri
- 15-16 Haziran Dolayısıyla
- Bir Newroz Daha
- 1993 Yılı ve Irkçılık
- Yılmaz Güney'i Andık
- Kültürel Etkinlikler Takvimi
- Mart-Nisan Kısa Haberleri
- Yazarlarla Sohbet Toplantısı
- Kültür ve Sanat Üzerine
- Çağdaş Halk Edebiyatı
- Kadın ve Üretimdeki Yeri
- Devrimci Çevrelerde Fikir Özgürlüğü
- Basın Açıklamaları
- Tiyatro Oyunu - Arkadaş
- Gençlik Sorunu Üzerine
- Yol Filminin Tanıtılması
- Kürtçe Dil Dersleri
- Toprağa Düşen Tohumlar

Değerli Okuyucular!

*Dergimiz, sizin katkılarınızla daha da gelişip zenginleşecektir. Kültür ve sanat üzerine haber * Yorum * İlan * Eleştiri * Öneri * Şiir " Resim * Karikatür * Araştırma vb. sanatsal ekinlerinizi, Dergimize Temmuz ayının onuna kadar ulaştırırsanız yayınlayabiliriz.*

2. SAYIDA MERHABA

İkinci sayımızı çıkarırken yeniden merhaba diyoruz!

Okuyucularımız ve tüm Yılmaz Güney dostları ile yeniden birlikte olmanın gururunu yaşıyoruz. İki aylık aradan sonra, daha kararlı bir adımla yürüyoruz.

Bu sayımızda sizlere daha değişik yazılar ve daha yeni yazarlarla geliyoruz. Kadın-gençlik ve Kürtçe sayfaları artık yerleşti. İşçi sınıfı hareketine de bundan sonra sürekli yer verilecek. Devrim şehitleri üzerine, bu sayıdan itibaren bir sayfa ayrılacak. Külütrel etkinlikler takviminin yanısıra, bundan böyle bir önceki iki ayda yapılmış olan etkinliklerin kısa haberleri de birer sayfa olarak yer alacak.

Dergimizin amacı; Yılmaz GÜNEY gibi çelik iradeli sosyalist sanatçı ve kültür önderlerinin çıkmasına-yaşamasına-tanıtılmasına yardımcı olmaktır.Bu amaçla sütünlarımız bu yolda yürüyen tüm sosyalist, yurtsever, devrimci ve demokratlara açıktır. Ama öncelikle de genç ve yeni yeteneklere tüm kapılarımız açıktır. Çünkü halkımızın içinde ortaya çıkmamış çok sayıda mücevher vardır. Bizim görevlerimizden bir tanesi de bu mücevherleri bulup işleyip, halkımızın hizmetine sürmektir.

Dergimizin görevlerinden bir tanesi de Yılmaz GÜNEY'in bilinmeyen, bir arada olmayan tüm, resim, şiir, anı ve düşüncelerinin açığa çıkarılmasıdır. Dergimiz gücü ve olanakları ölçüsünde her sayıda bunu yapacaktır. Bu sayıda da Yılmaz GÜNEY'in şiirleri, önemli görülen bir yazısı, resimlerini vb. yayınlıyoruz. Onun sanatsal eserlerinin tanıtımına bu sayıda da devam ediyoruz.

Dergimizde yayınlanan tüm yazılara Yazı Kurulumuz ortak değildir.İmzalı olarak yayınlanan tüm yazılar yazarlarını bağlar. Ancak Yazı Kurulu da genel içeriğini doğru bulduğunda, bu yazıları yayınlıyor. Yazı Kurulu her yanlış bulduğu yazıya tek tek eleştiri yayınlamayacaktır. Ama bu durum onun her yazı ile hemfikir olduğu anlamına da gelmeyecektir.

Dergimiz kendine, tüm yanlış, revizyonist,burjuva anlayışlara karşı mücadele etmeyi görev bilir. Fakat, devrimciler arası aşırı ve kişisel polomiklere yer vermeyecektir. Özellikle Kültür-Sanat ve Edebiyat güncel yazıların yayınlanmasına ağırlık vereceğiz.

Birinci sayımız birdizi hata ve eksiklikleri barındırıyordu. Bu sayımızda de hata ve eksikliklerin olabileceğini düşünüyoruz. Ama biz bu eksikliklerimizin bize gösterilmesi koşullarında, onları aşmayı hedefliyoruz. Dizgi ve baskıdan önemli bazı tarih ve kavram yanlışlıkları 1. sayıda yaptık. Önümüzdeki sayılarda bunlara daha dikkatli davranacağız.

Birinci sayımızda tüm elden çizme resimler devrimci sanatçı Hüseyin Çelik'e aitti. Bunu orada belirtmemiş olmamız önemli bir hatadır. Bu hatamızı düzeltir, okuyucu ve ressam arkadaşımızdan özür dileriz. Ayrıca ilanlara "bu bir ilandır" ibaresi eklemedik. Bu durumda önemli yanlış anlaşılmalar yarattı.

Bu sayımızda almanca yazıları artık kaldırıyoruz. Bir dergi üç dili birden kaldıramıyor. Bunun yerine gelen tüm almanca yazı ve şiirleri Alman okuyucular için belirli aralıklarla bülten olarak yayınlayacağız. Bu yüzden GÜNEY bundan sonra Türkçe ağırlıklı, Türkçe-Kürtçe olarak yayınlanmaya devam edecek. Bunun dışında, kürtçe sayfaya zaman zaman yazı ve şiirleri de ekleyip yayınlayacağız.

Yaz dönemi, okul ve işyeri tatillerinden ve Kültür Festivali hazırlıklarından dolayı bu sayımız Mayıs-Haziran-Temmuz olmak üzere 3 aylık olacaktır.Üçüncü sayımız da buna göre Ağustos-Eylül-Ekim sayısı olacaktır. Dördüncü sayımızdan itibaren yeniden 2 aylık periyoda döneceğiz.

Dergimizin gelişip daha etkin bir duruma gelmesi için GÜNEY okurları ve Yılmaz GÜNEY Vakfı Destek Derneği üyeleri birer doğal muhabir gibi davranmalıdırlar. Onların göndereceği yazı, haber, şiir, resim, anı, röpörtaj vb. şeyler dergimizi önemli derecede geliştirecektir. aynı zamanda onların çabası ve desteği sonucu GÜNEY daha geniş bir çevreye yayılabilir. Kısacası her GÜNEY okuru hem bir GÜNEY muhabiri, hem de bir GÜNEY satıcısı ve tanıtıcısı olmalıdır. Bu bir istek ve hedeftir. Bu hedefe varmak için tüm Yılmaz GÜNEY severleri göreve çağırıyoruz.

Hepinize GÜNEY'den sevgi dolu selamlar.
Gelecek sayıda buluşmak üzere

GÜNEY

1 MAYIS YAŞIYOR

1 MAYIS'IN DOĞUŞU

1 Mayıs bütün ülkelerin işçi sınıfının ve ezilen halklarının birlik-mücadele ve dayanışma günüdür.

Katipalizmin ortaya çıkışında, burjuvazi eski sömürücü düzenden feodalizme karşı işçi ve emekçi yığınları, eşitlik ve özgürlük adına ayaklandırmıştı. Kendisi feodalizmi yıkıp, kendi sömürücü düzenini yerleştirdikten sonra kendisi en barbar sömürü ve baskıyı uyguladı. İşçileri 16-17 saat çalıştırıp, onları açlığa-hastalığa terk ettiler. Eski köleliği, modern bir şekilde geriye getirdiler. Toplumu geriye dönüşü olmayacak bir tarzda büyük farklılıkları olan burjuva ve proletarya olarak iki sınıfa böldüler.

Sınıf mücadelesinin gelişme sürecinde işçiler, sendika kooperatif ve giderek partilerde örgütlenmeye başladılar. İnsanca bir yaşam ve sınıfın birliği için savaştılar. 1800 yıllarının sonlarında işsizlik-açlık-zulüm had safhaya varmıştı.

1874'de Amerika'da kapitalistler dört eyalette işçi ücretlerini düşürdüler, iş süresini uzattılar. İşçiler bu kararı son damla bilip, New-York'ta eyleme geçtiler. Burjuvazi eylemleri yasakladı, ama işçiler yasakları dinlemediler. 1886 1 Mayısında 8 saatlik iş günü talebiyle bütün Amerika'da genel grev ilan edildi. Burjuvazi eylemi bastırmak için tüm silahlı güçlerini seferber etti. Grev kırıcıları ve takımını örgütledi. Ajan-provakatörlerin ateşi ile ordu ve polis işçilerinin eylemine hunharca saldırdı. İşçiler önderlerinin liderliğinde yiğitçe direndiler. onlarca işçi öldü, 9 sendikacı tutuklandı, 2 işçi işkencede çıldırdı, 4 işçi önderi idam edildi.

Bu katliamdan üç yıl sonra toplanan (1889) 2.Enternasyonal 1. Kongresi 8 saatlik işgünü talebini onayladı. Amerikan çalışma Federasyonu bu talep uğruna gösteri için 1 Mayıs 1890 seçti ve genel grev örgütledi. Bundan sonra 2. Enternasyonal 1891'de Brüksel'de toplanarak 2. kongresinde 1 Mayıs'ı "Bütün İlkelerin İşçilerinin, Birlik-Dayanışma ve Mücadele Günü" olmasını kararlaştırdı. O günden bu yana 1 Mayıs'lar böyle kutlanmaya başlandı.

Burjuvazi ilk önce şiddetle bastırmaya çalıştı 1 Mayıs'ları.Ama işçi sınıfı bir sel gibi,günden güne her yerde örgütlenmeye başladı. Kapitalizmin örgütlü gücü 1 Mayıs'ları durdurmaya yetmedi. Ancak ikinci enternasyonal önderlerinin ihaneti sonucu, burjuvazi kaleyi içten fethetti. Sendika-kooperatif ve sosyal demokrat partileri ve onların önderlerini yavaş yavaş satın alarak zararsız bir hale getirdiler. Zaman zaman sendika ve partiler 1 Mayıs'ı unutturmak istedi. 1 Mayıs'lar 1900'lerin başından itibaren resmi tatil günü oldular. Bugünlerde burjuvazi sendika bürokrasisi vasıtasıyla işçi sınıfının mücadelesini reformize edip, hedefinden saptırmak için çalıştı.

Birinci dünya savaşı arifesinde sosyal demokrat partilerin ihaneti açığa çıktı. İşçi sınıfının davasına bağlı kalan sol sosyal demokratlar ve Leninistler 1 Mayıs'ları yeniden devrimci özüne uygun olarak yaşatmaya başladılar. SB'de sosyalizmin inşasının ardından iktidarda olan proletarya kendi birlik-dayanışma ve mücadele gününü en özgür ve en görkemli kutlamalarla yaşattılar.

1 MAYIS MARŞI

Günlerin bugün getirdiği
Baskı, zulüm ve kandır;
Ancak bu böyle gitmez,
Sömürü devam etmez.
Yepyeni bir hayat gelir
Bizde ve ülkelerde.

1 Mayıs, 1 Mayıs!
İşçinin emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkın bayramı;

Yepyeni bir güneş doğar
Dağların doruklarında,
Mutlu bir hayat filizlenir
Kavganın ufuklarında...
Yurdumun mutlu günleri
Mutlak, gelen gündedir.

1 Mayıs, 1 Mayıs!
İşçinin emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkın bayramı!!

Vermeyin insana izin
Kanması ve susması için
Hakkını alması için
Kitleyi bilinçlendirin
Bizlerin ellerindedir
Gelen ışıklı günler.

1 Mayıs, 1 Mayıs!
İşçinin emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkın bayramı;

Ulusların gürleyen sesi
Yeri göğü sarsıyor
Halkların nasırlı yumruğu
Balyoz gibi patlıyor
Devrimin şanlı dalgası
Dünyamızı kaplıyor.

Gün gelir, gün gelir
Zorbalar kalmaz gider
Devrimin şanlı yolunda
Kül gibi savrulur gider.

1 MAYIS'LAR VE TÜRKİYE -K.KÜRDİSTAN

Dünya işçi sınıfının birlik-dayanışma ve mücadele günü Türkiye ve K.Kürdistan'da herzaman yasaktı. Hakim sınıflar zaman zaman "kır bayramı" yaptılarsa da bu da sökmeyince kan ve barutla işçi yürüyüşlerini bastırdılar. Tüm baskılara karşın 1 Mayıs'lar bizde de yaşatıldı.

1906'da ilk 1 Mayıs kutlamaları yapıldı. Değişik uluslardan işçilerin ilk birlikte kutlaması olması açısından bu kutlama çok önemliydi. 1909-10-11 1 Mayıs'larında İstanbul, Üsküp ve Selanik'te 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlandı. 1922 ve 1923'de ilk kez 1 Mayıs gerçek anlamı ve içeriğiyle kutlandı. İstanbul-Ankara-Adapazarı, Mersin ve İzmir'de emperyalist işgalcilere ve yerli uşak burjuvaziye karşı mücadeleye dönüştürüldü. 1924'de 8 saatlik çalışma günü şiarıyla çeşitli şehir ve işyerleri işçileri, 1 Mayıs'ı -işçi bayramı- kutladılar. 1925'de 1 Mayıs'ı hedefinden saptırmak için Kemalistler bir yasa çıkararak "Bahar Bayramı" ilan ettiler. bundan sonra Kemalizm hertürlü baskı yöntemini uygulayarak, işçilerin işyeri ve yürüyüşlerine saldırarak 1 Mayıs'ı yasaklamaya çalıştılar.

1960'lardan itibaren işçi sınıfının mücadelesinde önemli gelişmeler oldu. 1970'lerde daha da ileri boyutlara vardı. 15-16 Haziran işçi hareketinden sonra, işçi sınıfı "22 Temmuz Sahte İşçi Bayramını" bir tarafa atarak kendi bayramını talep etmeye başladı. 1976'da ilk büyük işçi yürüyüşü Taksim'de gerçekleşti. 1 yıl sonra yeniden işçiler Taksim'e yürüdüler. Bu kez DİSK önderlerinin ihaneti sonucu, Türk polisi bir provakasyon yaratarak 36 emekçiyi katlettiler. 77 katliamı 1 Mayıs'ın kutlanmasını engelleyemedi. 78'de 1 Mayıs'lar DISK önderlerinin ve devletin engellemesine rağmen her yerde kutlandı. 79'da DİSK'in iktidardaki CHP iktidarı ile anlaşıp yürüyüş yapmasına rağmen, işçiler her yerde yine kutlamalarını yaptılar. 12 Eylül Cuntasının gelişiyle birlikte 1 Mayıs kutlamaları engellendi. Ama tamamen durdurulamadı. Heryıl yeni yeni gösteriler ve mücadele metodları gelişti. Burjuvazi olmadık çarelere başvurdu, ama nafile. İşçisınıfının selini kimse durduramadı.

Bugün yeniden bir 1 Mayıs yaşıyoruz. Bugün artık susturulmuş, dağıtılmış cansız bir işçi sınıfı yoktur, ama Türkiye K.Kürdistan işçi sınıfı kendi yaşantısıyla önemli dersler ve tecrübeler çıkarmıştır. bugün örgütlenme-propaganda ve grev özgürlüğü için daha somut mücadele koşulları yaratılmıştır. İş kanunlarının, işsizliğin, sosyal farklılıkların giderek arttığı bir ortamda işçilerin susturulması, mücadelelerinin bastırılması biraz daha zorlaşmıştır.

Bugün Kürt ulusu ve ezilen milliyetler üzerinde yoğun bir asimilasyon ve soykırım uygulanıyor. Çeşitli uluslardan işçiler ve emekçiler arasına şövenist-ırkçı düşmanlıklar ekiliyor. Bir yandan Kafkas ve Balkanlarda ulusların yok edilmesini silah olarak kullanan Türk egemen sınıfları, öte yandan ülkemizde tüm milli azınlıkların hakların yok ve inkar etmeye çalışıyor. İşçi sınıfının sarı-revizyonist sendikal önderlikleri de bunları görmemezlikten gelerek, enternasyonal dayanışma ruhunu ekmeyerek Türk şövenizmine hizmet ediyorlar.

Bugün işçi sınıfının görevi, 1 Mayıs'ları devrimci geleneğine uygun bir tarzda kutlamaktır. Görev, emperyalizmin tüm gürültülerine rağmen işçi sınıfının iktidarı olan sosyalizmin propagandasını yapmaktır. Görev, tüm milliyetçi ve şöven düşüncelere karşı enternasyonal proletaryanın birliğini savunmaktır. Görev, hertürlü örgütlenme, propaganda ve eylem özgürlüğünün alınmasıdır. Görev, işyerlerinde sarı sendika ve patronun ajanlarını dıştalayacak olan grev ve mücadele komitelerinin oluşturmaktır. Sözümüzü Yılmaz Güney'den yapacağımız bir alıntıyla bitirelim.

"1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür.

1 Mayıs, her türden dar burjuva milliyetçiliğine, oportonizme ve reformizme karşı proletarya hareketinin en anlamlı enternasyonal bayramıdır.

1 Mayıs, onu devrimci içeriğine uygun bir şekilde kutlamak için, ellerinde kızıl bayrakları ve gökleri inleten enternasyonal marşlarıyla işçilerin ücretli kölelik sistemi olan kapitalizme karşı mücadele kararlılıklarını ve yeni bir topluma duydukları özlemi haykırdıkları bir mücadele günü olmalıdır!...

1 Mayıs, bu ölüm-dirim kavgasını zaferle sonuçlandırmak.... egemen sömürücü burjuvaziyi allaşağı etmek... ücretli kölelik zincirlerini parçalamak.... insanın insan tarafından sömürülmesine, işkence ve zülüm altında inletilmesine son vermek.... sınıf ayrıcalıklarını ve bizzat sınıfların kendilerini ortadan kaldırmak ve "HERKESTEN YETENEĞİNE GÖRE, HERKESE İHTİYACI KADAR" şiarının gerçekleşeceği komünist toplumu kurmak uğruna mücadeleyi hızlandırmaki çin bir çağrıdır. aynı zamanda 1 MAYIS, devrimci mücadelenin dayattığı güncel görevlerimizi daha da bilinçli olarak kavramamız, onlara derinden sarılmamız, kendi hata ve zaaflarımızla hesaplaşmamız için bir çağrıdır.

Bugün, gerek ulusal ve gerekse uluslararası planda Marksist-Leninistlerin en önemli görevleri, burjuva düşüncesinin ve onun işçi sınıfı içindeki uzantısından başka birşey olmayan oportünizmin her türüyle mücadele etmek, işçi sınıfının bilimsel sosyalizmin öğretileriyle donanmasını sağlamak, Marksizm-Leninizmin granit gibi sağlam ilkeleri üzerinde yükselen gerçek sınıf partilerini, proletarya devrimine önderlik edebilecek güçlü komünist partileri bütün yönleriyle inşa etmek, krizin etkisiyle daha büyük sayıda kavga alanlarına atılan sömürülen kitlelerin mücadelelerini, emperyalizme, artan emperyalist savaş tehlikesine ve bizzat kapitalist düzenin kendisine karşı yöneltmektir.

(1 Mayıs 1984'de MAYIS imzasıyla yayınlanan bildiriden -Siyasi Yazılar Sf.185-185)

1 MAYIS '93'de DEVRİMCİ GÖREVLER

1 Mayıs '93'de dünyamız yağmalanıp talan edilmiş, dünyanın her yanında emperyalist tekellerin çıkarını korumak için, faşist iktidarlar oluşturuluyor. Finans kapitalin en açık terörü diktatörlüğü olan faşizm, finans kapitalin diğer yönetim biçimi olan ve bugün artık gericileşmiş olan burjuva demokrasisi ile özde çelişmiyor. Emperyalist burjuvazi karını yükseltmek ve gelişmekte olan emekçilerin mücadelesini bastırmak için faşizme başvuruyor.

Bugün emperyalist tekeller uğruna, dünyanın çeşitli bölgelerinde gerici-yağma talan savaşları sürmektedir. Balkanlar'da, Kafkasya'da, Ortadoğu'da, Güney Amerika'da süren savaşların tümü emperyalistlerin çıkarı doğrultusundadır. Buralarda ezilen halklar ve emekçiler haklı bir ulusal ve sosyal kurtuluş savaşı vermektedirler. Emperyalizmin bölyönet politikası sonucu, halklar ve milliyetler bugün boğazlaşıyorlar. Onların ve ulusal burjuvaların hesabına ırkçı ve milliyetçi çelişkilerin içine çekilmektedirler.

1 Mayıs '93'de insanlığın yarısını oluşturan kadın cinsi üzerinde halen erkek egemenliği ve sistemli baskılar sürmektedir. Onlar bugün de ezilenlerin en ezilenleri olma durumundadırlar. Heryerde ve her zaman kadın cinsi horlanan, evde mahkum edilen ve yönetilendir. Onlar, en uygar ülkelerde bile barbarca ezilmektedirler.

1 Mayıs '93'de emperyalizmin derin ve zorunlu ekonomik-mali krizi gittikçe yükseliyor. Tekeller aşırı kazanç ve rekabet uğruna yüzlerce işyerlerini kapatıp, daha az işçi çalıştıran ve daha fazla üretim yapan işyerleri açıyorlar. Bugün bunun planları daha da arttı. Yüzbinlerce emekçiyi sokağa atmak için adeta birbirleriyle yarışıyorlar. İşsizlik-açlık ve yoksulluk 20. yüzyılın sonunda en ileri gelişmiş ülkelerde bile olağan bir hale gelmiş durumda. Kazanılmış sosyal haklar birer birer elden alınmakta, herşeye parça parça zamlar yapılmaktadır.

1 Mayıs '93'de ekonomik ve mali krizlerini gözlerden gizlemek ve bunalımın suçunu yüklemek için yabancı düşmanlığı körüklenmeye devam ediliyor. Hedefi şaşırtmak için tüm batılı ülkelerde yabancı nufusun aşırı derecede ürediği, göç ve evliliklerle aşırı derecede batıya geçtiği tartışılıyor. İltica haklarını yok etmek için emperyalizme bağımlı ülkelerde tüm insan haklarının varlığı ve gelen ilticacıların ekononik temelde geldiği ispatlanılmaya çalışılıyor.

Bugün yabancı düşmanlığı ile birlikte içte tüm demokratik haklar gasp ediliyor. İç faşistleşme için her türlü hukuksal ortam hazırlanıyor. Sivil faşist çetelere göz yumularak, onların ellerine malzeme verilerek örgütlenmelerine göz yumuluyor. Çünkü emperyalist burjuvazi gerektiği zaman bunları kullanacaktır. Emekçilerin mücadelesi gelişince, bunları da devreye sokacaktır.

Kısacası bugün en ileri kapitalist ülkelerde bile burjuva demokrasisinin kırıntıları yalnızca kalmıştır. 1 Mayıs '93'de bütün dünyada emperyalistler ve onların yerli işbirlikçileri doğayı korkunç bir tarzda sömürmektedirler. Böylece onlar insanlığın yaşam temellerinin altını dinamitliyor. Hergün orman yangınları, atom kazaları, tanker batmaları, savaşlarda tonlarca bomba patlaması, içme sularına zehirli sanayi atıklarının akıtılması olağan duruma gelmiş. Bunun sonucu olarak gök kuşağında ozon deliği giderek büyüyor. Milyonlarca hayvanın soyu tükendi. Kasırga ve sellerin oranı arttı. Kalpnefes darlığı ve kanser hastalıkları arttı. Mevsimler bile artık kendini şaşırmış durumda.

Bütün bunlardan dolayı; emperyalizmin aşırı karı için gerici savaşları, erkek egemenliğini, faşizmi, ırkçı-şöven gelişmeleri, yabancı düşmanlığını, çevre düşmanlığını lanetliyoruz. Bunların ortadan kalkması için işçi sınıfı ve ezilen halkların mücadelesini destekliyoruz. İnsanlığın önünde bugün daha açık bir şekilde iki alternatif konulmuştur. Ya yukardaki tüm kötülüklerin başı olan barbarlığı tercih edeceğiz, ya da işçilerin-emekçilerin sömürüsüz-eşit-demokratik yönetimi olan sosyalizmi tercih edeceğiz. Biz tercihimizi sosyalizm uğrunda yaptık. Tüm ezilenlerin bunun için de elinde olan olanaklarla mücadele etmeye çağırıyoruz.

*** Yaşasın Devrimci 1 Mayıs!**

*** Sosyalizm Barbarlığı Yıkacaktır!**

AMERİKAN İŞÇİ SINIFININ 1 MAYIS 1886 GÖSTERİLERİ SONRASINDA TUTUKLANIP, ASILAN DÖRT ÖNDERİNİN DARAĞACI ÖNÜNDEKİ ÖRNEK TAVIRLARI:

August SPIES

" Bu mahkemede konuşurken, ben bir sınıfın temsilcisi olarak, diğer sınıfların temsilcilerine karşı konuşmaktayım... "Bizleri asmakla işçi sınıfı hareketini - öyle bir hareket ki, arkasında milyonlar yürüyor, ihtiyaç ve yoksulluk içinde kurtuluş ümit eden milyonlarca emekçi- ortadan kaldıracağınızı sanıyorsanız, eğer öyle düşünüyorsanız, ASIN BİZİ! O zaman bir kıvılcımın üstüne varmış olursunuz, alevler orada, burada, arkanızda, önünüzde, herverde fışkı-

Albert PARSONS

"... Eğer asılırsam cani olduğumdan değil, sosyalist olduğumdan asılacağım, geçmişte öğrenmiş, söylemiş ve yazmış olduğum şeyler yüzünden asılacağım. Haymarket'e bomba attığımdan değil. İllionis halkı, kendisini gönüllü olarak yetkilerine sunmuş bir suçsuzun asılması karşısında susmayı göze alırsa, ben de savunduğum fikirler ve davam

George ENGEL

"Hakları yalnızç imtiyazlı sınıflara göre ayarlayan ve işçilere hiç hak tanımayan hükümete karşı kim saygı duyabilir? Böyle bir hükümete saygım yok benim."

Odolph FISCHER

"Ölüme mahkum edilmemi protesto ediyorum, çünkü cinayet işlemedim. Ancak, anarşist olmam sebebiyle öleceksem, bir sözüm yok..."

1 MAYIS 1976 ŞEHİDİ, TKP/ML SAVAŞÇISI
MEHMET KOCADAĞ

1 MAYIS 1977 TAKSİM ŞEHİTLERİ

* Aleko KONTEUS * Ahmet GÖZÜKARA * Ali YEŞİLGÜL * Bayram ÇITAK *Bayram İYİ
* Bayram SÜRÜCÜ *Diran NERGİS *Ercüment GÜNKUT * Hasan YILDIRIM * Hikmet ÖZKÜRKÇÜ
* Hüseyin KIRKIN *Hacer İpek SAMAN * Hamdi TOKA * Hülya EMECAN *Jale YEŞİMİL * Kahraman ALSANCAK *
Kenan ÇATAK *Kıymet DUMAN * Karabet AKYAN * Kadir BALCI * Leyla ALTIPARMAK *M. Atilla ÖZBELEN
Mutafa ELMAS Meral ÖZKOL * Mehmet Ali GENÇ * Mustafa ERTAN * Niyazi DARI
* Nazım ÜNALDI * Ömer NARMAN * Özcan GÜRKAN * Rasim ALMAS * Sibelin AÇIKALIN
* Tevfik BEYSOY * Yücel ELBİSTANLI * Ziya BAKI

1 MAYIS'TA

Halk düşmanı faşistleri
Tanıyoruz bir Mayıs'ta
Devrim için ölenleri
Tanıyoruz bir Mayısta.

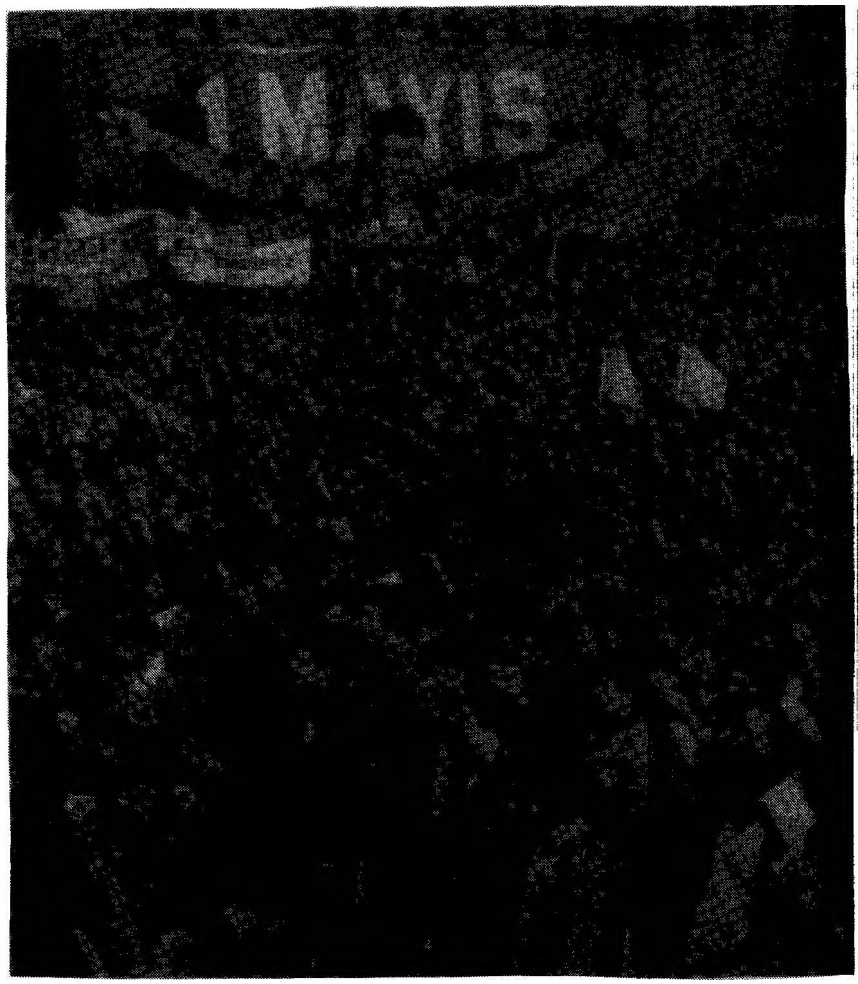
Bir altı onsekiz günü
İçimizde sınıf kini
Omuz omuza yüzbini
Geliyoruz bir Mayısta.

Taksim'de faşizmin ağı
Sosyal faşistler tuzağı
Kanımızla bu toprağı
Suluyoruz bir Mayısta

Kırılır zulüm çarkları
Kalkacak sınıf farkları
Dünyanın yiğit halkları
Haykırıyor bir Mayısta

Seyfiliyim Gardaş sen, ben
Şikago'da dökmüşüz kan
Biz işçiyiz bizim cihan
Biliyoruz bi MAYISTA

Ozan Seyfili

ŞİŞLİ MEYDANI

Şişili meydanında üç kız
Biri Çiğdem biri Nergiz
Vuruldular güpe gündüz
Sorarlar birgün sorarlar

Yıl dokuzyüzyetmişyedi
Unutulmaz yılın adı
Taksim meydanında idi
Sorarlar birgün sorarlar

Sorarlar birgün sorarlar
Biter bu dertler acılar
Sorarlar birgün sorarlar.

Sorarlar birgün sorarlar
Biter bu dertler acılar
Sorarlar birgün sorarlar

Ruhi Su

Ey işçi...
Bugün hür yaşamak hakkı seninken
Patronlar o hakkı senin almışlar elinden.
Sa'sınla edersin de "tüfeyli"leri zengin,
Kalbinde niçin yok ona karşı bir kin?
Rahat yaşıyor, işçi onun emrinde münkâd;
Lâkin seni fakir etmede günden güne berbâd,
Zenginlere pay verme, yazıktır emeğinden,
Azm et de esaret bağı kopsun bileğinden,
Sen boynunu kaldır ki onun boynu bükülsün,
Bir parça da evlatlarının çehresi gülsün.

Ey işçi...
Mayıs bir de bu birleşmei gününde
Bîşüphe bugün kalmadı bir mani önünde...
Baştan başa işte koca dünya hareketsiz;
Yıllarca bu birlikte devam eyleyiniz siz.
Patron da fakir işçilerin kadrinibilsin
Ta'zim ile hürmetle sana başlar eğilsin,
Dün sen çalışırken bu cihan böyle değildi.
Bak fabrikalar uykuya dalmış gibi şimdi.
Herkes yaya kaldı. ne tren var. ne tramvay.
Sen bunları hep kendin için şân-ü şeref say..
Bir gün bırakınca işi halk şaşkına döndü.
Ses kalmadı; her velvele bir mum gibi söndü.
Sâyende saadetlere mazhar beşeriyet;
Sen olmasan etmezdi değâli medeniyet.
Boynundan esaret bağını parçala, kes, at!
Kuvvettedir hak. Hakkını haksızlara anlat.

1926-Nezihe Yaşar

Sa'yınla: Emeğinle
münkâd: Bağlı, boyun eğmiş
fakr: Yoksulluk, fakirlik
berbâd: Kötü
Bîşüphe: Şüphesiz
Ta'zim: Saygı
velvele: Gürültü, patırtı
mazhar: Erişmiş, ermiş
beşeriyet: insanlık
teâli: Ululama, yükseltme

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİN 23. YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA

Yazı Kurulu'nun Açıklaması:

Bu yazı, "İşçi Sınıfı Hareketi Üzerine Yazılar" adlı, Dönüşüm Yayınlarında yayınlanan H.Yeşil'in kitabından alınmıştır. 15-16 Haziran'ı en kısa ve etraflı anlatıldığından dolayı, hiç yorum yapılmadan, ilgili bölümler olan 75-76 ve 79-82 sayfaları aynen yayınlıyoruz.

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ NEDİR? NASIL GELİŞTİ?

1970 yılı, ülkemizde tüm ezilenlerin ezenlere, faşist düzene karşı kendiliğinden mücadelesinin büyük boyutlara ulaştığı bir yıldı.

Özellikle gençliğin -öncelikle yüksek öğrenim gençliğinin- öncelikle Amerikan emperyalizminin Türkiye'de varlığına yönelen anti-emperyalist kitle gösterileri büyük boyutlara varmıştı. Amerikan 6. Filosunun İstanbul-İzmir limanlarına her gelişi büyük anti-emperyalist gösterilerle karşılanıyor; onbinler "Yankee Go Home", "6. Filo Defol" şiarları altında birleşiyordu. "Morrison Süleyman, Yolculuk Ne Zaman?" şiarı altında, o zamanın Demirel hükümeti hedef alınıyordu. Hakim sınıfların "konuk"ları Amerika Birleşik Devletleri denizcileri karaya ayak bastırılmıyor; yer yer polisle çatışmalar oluyor; yükselen devrimci mücadele ilk şehitlerini (Vedat Demircioğlu) veriyordu.

Devrimci mücadelenin boyutlarının yükselmesi, karşı-devrimi de "demokrasi" sahte maskesini giderek bir kenara koymaya itiyor; anti-emperyalist kitle gösterilerinin üzerine kitlesel saldırılar düzenleniyor, devrim şehitlerine yenileri katılıyordu. (Kanlı Pazar, Şubat 1969) Devrimci şiddet sorunu bu gelişmeler karşısında kendini en acil sorun olarak devrimcilere getirip dayatıyor ve en önemli ayrım çizgisi haline geliyordu.

Kendiliğinden mücadelenin hızla yükseldiği şartlarda; "legalliğini korumak" kendisi için herşey olan, "parlamenter yolla" iktidara gelmeyi düşleyen Türkiye İşçi Partisi (TİP)'in revizyonist yöneticileri, "uslu durulmasını"; "kurallara uyulmasını" öneriyorlar ve özellikle gençlik içinde tecrit oluyorlardı.

Gençlik hareketi içinde devlet konusunda bir sürü anti-marksist düşünce kol geziyordu. Faşist devletin en temel kurumu olan ordu "anti-emperyalist"; "ilerici" görülüyor; "ordu-gençlik elele" şiarları ile darbecilik körükleniyor, "Halk-Ordu-Gençlik Devrim Yapacak, Bize Amerika, Bize Amerika Selam Duracak" türküleri söyleniyordu. Dar düşünce ve akımlar etkindi; gençlik hareketi içinde ise darbeci, revizyonist ve fokocu görüşler gelişmekte idi.

Yazının başında, 1970 yılının ülkemizde ezilenlerin faşist düzene kaşı mücadelenin büyük boyutlara ulaştığı bir yıl olduğunu söylemiştik.

Bu, işçi sınıfı açısından da böyleydi. 1963 yılında çıkarılan bir kanunla "grev hakkı"nı kanunen de (lokavtla sulandırılmasına rağmen) ele geçirilen işçi sınıfı, 1960'lı yıllarda bu silahı yaşam şartlarını iyileştirmek için kullanmada giderek ustalaştı. Birçok grev mücadelesi içinde işçi sınıfının ileri unsurları; Türk-İş'in başındaki unsurların işçi sınıfı düşmanı hainler olduğunu, bunların gerçekte patronlarla aynı saflarda olduğunu gördüler. Bu o dönemde Türk-İş'e alternatif olarak ortaya çıkan DİSK'in kısa zamanda güçlenmesine yolaçtı. Birçok büyük sanayi kuruluşunda DİSK, Türk-İş'e ciddi bir rakip haline gelmeye başladı; Türk-İş'in sendika ağalarının, işçi sınıfını istedikleri gibi uyuttukları dönemler geride kalmaya başladı. İşçi sınıfı içinnde, DİSK'in kazandığı birkaç başarıdan sonra DİSK'e doğru bir kay-

ma başladı. İşçi sınıfı üzerinde Türk-İş aracılığı ile kurdukları hakimiyetin sarsılmaya başladığını gören hakim sınıf temsilcileri, bu duruma dur diyebilmek için 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu Sözleşme, Grev, Lokavt Kanununda değişiklikler yapılmasını planladılar. Bu plana göre; herhangi bir işyerinde toplu sözleşme yapma hakkı; işyerinin dahil olduğu iş kolunda en çok üyeye sahip olan ve o işkolunda sigortalı işçilerin üçte birinin üye olduğu işçi federasyonu; ya da ülke çapında faaliyet gösteren işçi sendikasına ait olacaktı. Bu, DİSK'in tasfiyesi; DİSK dışında da bazı küçük işyerlerinde örgütlenen küçük sendikaların tasfiyesi; sendikal alanda Türk-İş'in kesin tekel kurması demekti. Bu yöndeki değişiklik önerisi 15 Haziran'da meclislere gelecekti.

Türk-İş yöneticileri, hazırlanmasında kendilerinin de payı bulunduğu bu işçi sınıfı haini tasarının propagandasını yaptılar. Güçlü olmak için tek sendikada birleşmek gerektiği; kanunun bunu amaçladığı demogojisi ile işçileri kandırmaya çalıştılar.

DİSK yöneticileri; kendi varlıkları tehdit altında olduğu için, bu tasarıya karşı çıkmak zorunda idiler. Ancak onlar da işçi sınıfının sınıf mücadelesinden korkuyorlardı; düzeni savunuyorlardı. Bu yüzden yasa değişikliğine "kanunlar çerçevesinde" kaşı çıkılması yönünde çağrı yaptılar.

15 Haziran'da İstanbul ve İzmit'te işçiler, kanunlarda yapılmak istenen değişiklikleri protesto için büyük bir yürüyüş düzenlediler.

O gün, İstanbul vei İzmit'te hemen bütün büyük fabrikalarda üretim durdu. Türk-İş yönetiminin uyarılarına, sendikadan çıkarma tehditlerine; patronların işten atma tehditlerine rağmen; yalnızca DİSK'li işçiler değil, Türk-İş'e bağlı sendikalı işçiler de kitleler halinde direnişe katıldı.

İşçilerina büyük bir bölümü düzenlenen yürüyüşe katıldı. 15 Haziran'daki yürüyüşe 70 bine yakın işçi katıldı. İstanbul'da üç koldan, İzmit'te iki koldan yürüyüş yapıldı. İşçiler gözaltına alınan arkadaşlarını karakollara teslim etmediler. Kitle karakollar önünde birikerek, gözaltına alınanları polisin elinden aldı.

16 Haziran'daki yürüyüşe katılım 150 bin civarında oldu. İşçi sınıfının muazzam gücü karşısında paniğe kapılan hakim sınıflar orduyu devreye sokmaktan başka çare bulamadı.

Askeri birlikler, polis birliklerinin hemen ardından işçilere karşı barikatlar kurdular. İşçiler, silahsız ve örgütsüz olmalarına rağmen; bu barikatların çoğunu yiğitçe aştılar.

İşçiler barikatları kağıt gibi parçaladılar. Levent'te, Topkapı'da, Kadıköy yakasında Otosan fabrikası önünde polis ve askerle işçiler yer yer çatıştılar. Polis silah da kullandı.

En büyük çatışma Kadıköy'de Yoğurtçu Parkı çevresinde oldu. Bu çatışmada yüzlerce işçi yaralandı; bir toplum polisi öldü.

İşçiler durmadılar. Kadıköy iskelesinde toplanan işçiler üzerine polis ve asker yeniden saldırdı. Faşist kolluk güçlerinin açtığı ateşte Mustafa Baylam, Abdurrahman Bozkurt ve Yaşar Yıldırım adlı işçiler şehit düştüler.

16 Haziran akşamı saat 21.00'de hakim sınıfların radyoları İstanbul ve Gebze'de sıkıyönetim ilan edildiğini duyurdular. İşçi sınıfının kendiliğinden gelişen bu haklı mücadelesini bastırmak için hakim sınıflar yüzlerindeki "demokrasi" maskesini atmak, gerçek faşist yüzlerini göstermek zorunda kalmışlardı.

Büyük İşçi Direnişinin kendilerini de aştığını gören o dönemin reformist DİSK sendika ağaları, Türkiye işçi sını-

15-16 HAZİRAN

İstanbul'da meydanları doldurduk
Onbeş-Onaltı Haziran gününde
Onbinlerce kenetlenip yürüdük
Onbeş-onaltı Haziran gününde

Barikat kurdular geçtik yıkarak
Halk düşmanlarına kinle bakarak
Üç işçi kardeşi şehit vererek
Onbeş-Onaltı Haziran gününde.

El ele verince işçi-öğrenci
Bunu gören bütün beyler titredi
Korkusundan alkış vurdu elleri
Onbeş-Onaltı Haziran gününde.

Sert adımlar attık ileri doğru
Saldırdı bizlere polis ve ordu
Anlaşıldı kanlıdır devrim yolu
Onbeş-Onaltı Haziran gününde.

Tanıdık, bize dostu düşmanı
Acımasızca bizleri vuranı
Devrimciler çektik kızıl bayrağı
Onbeş-Onaltı Haziran gününde.

Bir okuldu bize bu şanlı eylem
Tanıdı orduyu devrimci bilen
Çelikleşip pişti eylemden yanan
Onbeş-Onaltı Haziran gününde.

Bu eylemden gördük halkın gücünü
Sendikanın o gerici özünü
İktidarlar namludadır sözünü
Öğrendik bu şanlı eylem gününde.

A.CANOĞLU

fının en büyük, en görkemli direniş hareketlerinden biri olan 15/16 Haziran direnişinin doruğunda işçilere devlet radyosu üzerinden şöyle sesleniyordu:

"İşçi kardeşlerim, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri, sizlere sesleniyorum. Beni iyi dinleyiniz. Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlerin silahsız ve saldırısız olacağını emreder. Bizler Anayasaya sımsıkı bağlı işçiler olduğumuz için, hiçbir hareketimiz Anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki, bizim aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hatta kötüsü, gözbebeğimiz şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü maksatla taş atabilirler. Tahrikler yapabilirler. DİSK Genel Başkanı olarak sizleri uyarıyorum." 'Kemal Türkler'in 16.6.1970'deki radyo konuşmasından)

15/16 Haziran Büyük İşçi Direnişi böylece reformist-revizyonist sendika ağalarının yüzlerinden de "işçi dostu" maskesini söküp atıyor, onların devlet ve Anayasa yanlısı, faşist Türk ordusu yardakçısı, işçi düşmanı yüzlerini görmek isteyenlere ve görebilecek durumda olanlara bütün çıplaklığı ile gösteriyordu.

15 Haziran'da patlayan, 16 Haziran'da doruğuna ulaşan büyük işçi mücadelesi, ancak sıkıyönetim, onun ardından gelen yoğun faşit saldırı ile durdurulabildi. Hareketin durdurulmasında kuşkusuz reformist-revizyonist DİSK'li sendika ağaları da işçi sınıfı açısından lanetli, hakim sınıflar açısından ise "taktire şayan" haince bir rol oynadılar.

15-16 Haziran İşçi Hareketi, doğrudan talebi olan 274-275. maddelerde yapılmak istenen değişiklikleri engelleme hedefine ulaştı. Hakim sınıflar işçi hareketinin büyük gücü karşısında gerilemek, yapmak istedikleri değişiklikleri ertelemek zorunda kaldılar. Onlar işçi sınıfının büyük mücadelesi karşısında 15 Haziran'da yasa değişikliklerini Meclisten geçirme planını gerçekleştiremediler. Bu plan hemen hemen aynı içerikle, ancak 11 yıl sonrasında, işçi sınıfı hareketinin ve bütün devrimci hareketin en yoğun, en kanlı faşist saldırılarından biri sonucu hemen hemen bütünüyle bastırıldığı bir dönemde, 12 Eylül sonrasında gerçekleştirilebildi.

HAZİRANIN ONALTISIYDI

Düş değil bu hayal değil hey hey be
Yetmiş bin dev işçim kalktı yürüdü
Kokuşmuş düzene sahip çıkanın
Alnının çatına aktı yürüdü.

Yeter demek için patron kârına
Dev adımlar selam yazdı yarına
İş başından cadde ortalarına
Kükreyen sel gibi aktı yürüdü.

Nasırlı elinde gürz gibi kini
Güneş tepesinde kızıl bir sini
Sağır beyinlere ayak sesini
Paslı çivi gibi çaktı yürüdü.

Bağırdı çağırdı çıktıkça sesi
Çenesinde sakal başında fesi
İşçi çevresinin Rüştü dedesi
Bayrağı en önde çekti yürüdü.

Kemikli tırnaklı birleşen eller
Yeni bir türküyü söyleşen diller
Torunu yanında yaşlı nineler
Evinden dışarı çıktı yürüdü.

O kararlı, o güvenli yetmiş bin
Sarstı taşlarını geçtiği yerin
Yol boyunca karşı-devrimcilerin
Etli boğazını sıktı yürüdü.

O barış yerine kavgayı seçen
Alnının terini su diye içen
Kıyıda köşede eline geçen
Demiri iki kat büktü yürüdü.

Kızıla dönmüştü rengi sarının
Müjde yeli esiyordu yarının
Şiş göbekli para babalarının
Dişini ağzından söktü yürüdü.

Hedefe ok gibi attı sözünü
Görmeye değerdi o sert yüzünü
Beyazları kan bürüyen gözünü
İki ateş gibi yaktı yürüdü.

Yüreğinde yara etinde bere
Faşizmin döşenmişti bastığı yere
Hesabını sonra sormak üzere
İçinden üç ölü döktü yürüdü.

Aşık İhsani

BİR NEWROZU DAHA GERİDE BIRAKIRKEN

Sömürgecilerin kirli taktiği: Newroz gibi yıkamadığı değerleri kendine yamıyor

- Baran Fundermann -

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi (KUKM)'nin, özellikle 1980'den sonra hızla gelişip günümüzde doruğa ulaşması ile, Newroz gibi kökleri binlerce yıla uzanan Kürt ulusal gelenekleri de Kürt halkının kafasında daha da bilince çıkarken; Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülke rejimlerinin ise korkulu rüyası haline geldi.

Yüzyıllardır sınıf mücadeleleri ve onun gibi devrimci dinamikler taşıyan UKM'lere karşı her türlü imkanlarını (Sermaye, Medya, Ordu, Polis vb.) kullanan burjuvazi; bir yandan uluslararası kurallara ve burjuva demokratik normlara dahi uymayan özel savaş taktiklerini kullanırken; öte yandan ise yılların verdiği kirli tecrübelerinden yararlanarak, yıkamadığı halk değerlerini kendine yamamaya çalışmaktadır. Newroz'u kendine entegre etmeğe çalışmak bu taktiklerin en son örneklerindendir.

Daha dün, bundan önceki iktidarlarında Newroz'a *"bahar bayramı"* vb. gibi yaklaşımları olan sayın Demirel (!), bugün ise yamağı İnönü'yle birlikte Don Kişot misali yeni saldırılarda bulunarak buna bir de *"Türklerin Ergenekon'dan ikinci çıkışı"* sıfatı takmaktadır. Bununla da hızını alamayarak diğer gerici-faşist partileri de yedeğine alarak, Pan-Türkist emellerini gerçekleştirmek için topladığı Türki Cumhuriyetlerin temsilcileriyle yaptıkları *"Türk kurultayı"*nda Özal, Demirel, İnönü, Türkeş... sırasıyla *-komik bir şekilde-* örs üzerinde demir döverek, Newroz efsanesindeki zalim Dehak'ı öldüren Demirci Kawa imajını yıkmaya, yerine kendi Milliyetçi-faşist imajlarını yerleştirmeye çalıştılar.

Öte yandan henüz bölgede (Mezopotamya) 1000 yıllık dahi bir geçmişe sahip olmayanların, kendilerinden binlerce yıl evvel var olan bir geleneğe *-yok etmek için-* sahip çıkmaya çalışmaları kadar salakca birşey daha olamaz herhalde.

Newroz Artık Kahredici Bir Silahtır!

Yüzyıllardır Kürt halkının yapısında var olan savaşkanlığı geliştirerek onu çağdaş bir anlayışla yoğurup kurtuluşa götüreceğine; dar çıkarcı, küçük burjuva, feodal-aşiretci anlayışları gereği, ulusal birlik, ulusal çıkar yerine; aşiret ve kişisel çıkarları doğrultusunda, Kürt ulusal çıkarları ile onu ulusallıktan evrenselliğe götürecek perspektiflerini körcltmekte düşmanla yarışan; dahası da yamanan-yaltanan anlayışların elinden çıkarak, modern ulusal kurtuluşçu hareketin yörüngesine oturan Kürt halkı, kendisiyle birlikte, Newroz gibi değerlerini de kurtararak düşmanına karşı silaha dönüştürmesini başarmıştır.

Cenaze merasimlerini düğünlere, düğünlerini baş kaldırı alanlarına dönüştüren Kürt halkı, Newroz'u da Kawa efsanesine yaraşır bir biçimde sokaklara ve alanlara taşıyarak, ölümü pahasına ülke ve dünya gündemine taşımış, onu Kürt Ulusal kurtuluşunun devrimci dinamiği haline getirmesini bilmiştir.

Geçen yılki (1992) Newroz'da Ulusal bayramlarını kutlamaktan başka bir kaygıları olmayan Kürt halkının üzerine efendilerinin panzerleriyle yürüyen işgalci faşist iktidar, onlarca suçsuz insanın kanına girmiş, bununla da yetinmeyerek, dünyanın gözüne baka baka yalan söyleyerek olayı PKK'ya yıkmaya çalışmıştı. Devletinin bu alçaklığını gizlemeye çalışan kalemşörleriyse paniğe kapılmış, göstermelik demokrasi naralarını dahi bir yana bırakarak orduyu davet etmişti. (Bu konuda o dönemde çıkan gazetelere bakılabilinir). Bütün bunların da gösterdiği gibi; Demek ki Kürt halkı Newroz'unu düzeni altüst edecek bir silah haline getirmesini bilmiştir. Demek ki Newroz sırf isyanın, gelecek güzel baharların müjdecisi değil, aynı zamanda kurtuluş habercisidir!

Sömürgecilerin 93 Newroz Planları Suya Düştü

Geçen yılın aksine bu yılki katliam planlarını gizliden gizliye yapan generaller ve onların sivil kuklaları, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar şartlı ve tek taraflı ateşkes ilan etme siyle hazırlıksız yakalandıkları başka bir deyimle, şok oldular, öyle oldu ki, devletin en üst kademesinde tam bir karmaşaya ve her kafadan bir ses çıkmasına neden oldu. Bir yandan yıl boyunca yaptıkları silah ve asker yığınağı (katliam için); öte yandan bölgeye akın eden yabancı basın mensupları, heyetler... ve tam da zamanında yapılan "şok" açıklama. Ardından Mehmetçik basının spekülatif haberleri... Gerisini varın siz düşünün.

Olaya zıtların çelişki ve çatışkısı açısından bakıldığında, tabii ki biri diğerini yok edene kadar -ki yok eden güçlü olandır; güçlü olan ise, haklı olandır- bütün bunlar yaşanacaktır. Esas burada çıkarılması gereken dersi yine Kürt halkı, ateşkesi mutakiben yaptığı barışçıl gösterilerle -provokasyonlara rağmen- ne kadar örgütlü ve bağlı olduğunu göstererek verdi. Bu yanlız bölgede değil; dünya kamuoyunda da yankı uyandırdı...

Bütün bunların da gösterdiği gibi; Newroz ateşi yükselip çağdaş Kawa'lar Kürdistan dağları ve ovalarını zapt ettiği sürece, zalim Dehak'ların ecel terleri dökmeleri kaçınılmaz olacaktır. Newroz ateşi yalnız Ortadoğu'yu değil, özgürlük sembolü olarak bütün dünyayı aydınlatacaktır. Unutulmamalı ki Kürdistan'ın kurtuluş sorunu yalnız Kürtlerin değil, bölge halkları başta olmak üzere, bütün dünyanın sorunudur.

Evrensel bir niteliğe sahip olan Newroz, bu yönüyle yanlız Kürtler'in değil; özüne sahip çıkan herkesindir.

Yaşasın Kürt halkının Newroz Bayramı!
Her biji biratiya gelan!

Mart, 1993

NEWROZ EFSANESİ

TİRYAN KRALI DEHAK VE DEMİRCİ KAWA

16. yüzyılda yazılan Şerefname, bazı Kürt halk hikayelerini de derlemektedir. Bu hikayelerden biri konumuzla yakından ilgili olması nedeniyle buraya almakta yarar vardır. Şerefname'de bu hikaye şöyle anlatılmaktadır. "Kürdistan'a hükmeden Dehak adından bir hükümdarın, her iki omuzunda birer yılan başı çıkar. Her bir yılan günde bir gencin beyni yedirilerek durdurulabilinir. Sonradan yılanlara koyun beyni yedirilerek, gençler dağlara kaçırılır. İşte bu dağlara kaçırılanlar, sonradan Kürt halkını meydana getirdiler." Bu hikaye günümüzde İran-Irak ve Türkiye Kürdistan'larında şöyle anlatılmaktadır.

"Hicretten 1234 yıl evvel, tüm Kürdistan'a Dehak isimli çok zalim bir kral hükmederdi. Dehak bir kayanın başında çok sağlam yapılmış bir kalede otururdu. Bu kral pek çok vahşi hayvan ve yılanlar beslerdi. Kendisi gençlerin beyinlerini yediği gibi, hayvanlarına da yedirirdi. Kral olduğu Kürdistan halkına her gün yenmek üzere hazırlanmış insan beyinlerinin kalesine getirilmesini emretmişti. Bu emre uyan Kürdistan halkı, hergün için kralın kalesine hazırlanmış insan beyni götürmeye devam ediyordu. Bir süre sonra, halk bu insanlık dışı beslemeyi aksattı. Dehak askerlerine, emrini aksatmış olan halkı toplayıp kaleye getirmelerini emretti. Böylece halk askerler tarafından toplanıp kaleye götürüldü. Kalede halka işkenceler yapıldı ve birçoğu orada öldürüldü. Diğer halka da, her gün için yenmek üzere hazırlanmış çocuk beyni getirmeleri emredildi. Bu olayda halktan birçoğu çocuklarını korurlarken öldürüldüler.

Bir süre sonra daha çocuklarının beyinlerini yenmek üzere hazırlayıp götüren halk, sonraları çocuklarını kurtarmak için bir yol buldular. Çocuk beyni yerine, kuzu ve oğlak beyinlerini temizleyip götürdüler.

Bu sıralarda kral Dehak'ın askerleri halk arasında dolaşıp çocukların sayılarını devamlı tespit ettikleri için, halk kurtardıkları çocuklarını dağlara kaçırdı ve orada askeri olarak eğittiler. Birgün temizlenerek krala götürülen beyinde, bir kuzu tüyü çıktı. Bunun üzerine kral durumu anladı. Kral bundan sonra kendi askerlerinin, bizzat çocukları kesip beyinlerini hazırlayıp getirmelerini emretti. Bu emirden sonra, askerler çocukları kesip beyinlerini hazırlayıp krala götürüyorlardı.

Bu durum böyle devam ederken, kralın oturduğu kaleden üç taş atımı mesafede olan bir köyde Kawa adında bir demirci oturuyordu. Kawa kralın askerlerine silah ve savaş araçları yapardı. Demirci Kawa'da yedi çocuğunun başını yenmek üzere hazırlayıp krala götürülmek için vermişti. Sıra son çocuğuna geldiğinde, krala karşı tavır aldı. Depolarında bulunan savaş araçlarını çevre köylere dağıttı ve köylere çocuklarını ve mallarını alıp dağlara çekilmeleri çağrısında bulundu. Bu çağrı üzerine, birkaç saat içinde tüm köyler boşaltıldı. Kralın askerlerinin gözleri önünde köyler bir anda viraneye döndüler.

Dağlarda toplanan köylülere, Kawa zalim hükümdardan intikam alınması ve zulmüne son verilmesi gerektiğini anlattı. Zalim kralın zulmü altında ezilen köylüler, Kawa'nın bu önerisi üzerine kraldan intikam almak için yemin ettiler. Eskiden dağlarda eğitim yapanlarla köylüler, Kawa'nın önderliğinde birleştiler.

Demirci Kawa'nın denetiminde köylülerle savaşçılar, iki gün sonra dağlardan inerek, zalim kral Dehak'ın kalesini sardılar. Bir düzene genç savaşçı gece gizlice kalenin kaya ve taş duvarlarına tırmandı. Kalenin nöbetçilerini öldürdükten sonra, kale duvarları önünde bekleyen köylü ve savaşçılara kalenin kapılarını açtılar.

Açılan kalenin kapılarından en önde demirci Kawa elinde bir mızrak ve kralın çğırtkanı için yaptığı bir kılıçla içeriye girdi. Arkasından da toplu olarak köylü ve savaşçılar girdiler. Kalede bulunanları hayvanları ile beraber öldürdükten sonra, çok sağlam olan bu kaleyi içinde bulunan her şeyi ile beraber ateşe verip yaktılar. Köylüler ve savaşçılar yakılan kalenin alevleri etrafında sabahlara kadar çalıp eğlendiler. Böylece Demirci Kawa yönetimindeki köylüler ve savaşçılar Tiryan'ın yönetimini yıkarak zalim kraldan kurtuluşlarını kutladılar. 21 Mart 1234 hicretten evvel". İşte bu tarih Kürt halkının kurtuluş tarihi olarak bilinir ve kutlanır.

1234 hicretten evvelki tarihi miladi tarihe çevirdiğimizde, M.Ö. 612 yılına tekabül eder. Yazılı tarihlere göre M.Ö. 21 Mart 612 yılında Asurlar'ın başşehri Ninova'yı Medler ve Kaldaharlar birleşerek aldılar ve her tarafı yakıp yıktılar.

Birçok Avrupa halkları, ta İskandinavya'ya kadar 21 Mart gününü, gece ve gündüz dağlarda ateşler yakarak kutlarlar. Kürtler'in doğuş günü olarak Newroz bayramını kutladıkları gibi. Birkaç Slav halk grubu da 21 Mart gecesi kukla ve figürler yapıp mızrakların başına geçirerek yakarlar ve aynı zamanda da çalıp eğlenir kutlarlar."

Not: Bu yazı E. Xemxin'in "Kürdistan Tarihi III" adlı kitabının 164-166 sayfalarından alınmıştır.

1993 YILI IRKÇILIĞA VE YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI MÜCADELE DOLU GÜNLERLE GEÇECEK

"Birlikte yaşayalım, birbirimizi sevelim, düşmanlığa şans yok, yabancıların dostlara ihtiyacı var, bizimde."

H. Eren Çelik

F. Almanya'da yabancılara yönelik ırkçı saldırıların yoğun olduğu bir yılı geride bırakırken, 1993 yılı yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı mücadele dolu günlerle geçecek. Geçtiğimiz yılın son günlerinde Münih'ten başlayarak yoğunlaşan ışıklı protesto eylemleri yeni yılda Essen'de, ardından Köln ve daha birçok şehirlerde yüzbinlerce insanı sokaklara döktü.

Neo-faşizm ve ırkçılık yeni bir suratla giderek kitleler içinde, özellikle de gençlik içinde taraftar bulmaya, milliyetçilik örtüsüyle yabancıların olmadığı bir Almanya propagandasıyla boyutlanıyor. Yabancılara ve özellikle de ilticacılara karşı girişilen saldırılar, Rostock'tan başlayarak dalgalanan, Möln'de üç Türk kadının evleriyle birlikte kundaklanarak yakılmasıyla doruğuna ulaşan ırkçı eylemler 1938 Hitler Almanya'sında Yahidi'lere karşı girişilen pogrom günlerini hatırlatıyor.

Fransz Schönhuber'in Cumhuriyetçiler 'Die Republikaner) Partisi ile Dr.Gerhard Frey'in Alman Halkbirliği (Deutsche Volksunion)'nın 1987 ve sonrası seçim başarıları 1933 öncesi Almanya'sının tarih sayfalarını yeniden açıyor.

Almanya'da 1990 sonrası artan ve giderek günlük yaşamın bir parçasına dönüşen Neo-faşist ırkçı terörün boyutlanmasında birleşik almanya'nın estirdiği milliyetçilik dalgasının payı büyüktür. Özellikle de partilerin 1980 sonrası yabancıları ve ilticacıları seçim malzemesi olarak kullanması, parlamentoda sürdürülen iltica tartışmaları, neo-faşist partilerin güçlenmesine, kitleler içinde tartışmaları, neo-faşist partilerin güçlenmesine, kitleler içinde zemin bulmalarına yaradı. İki Almanya'nın birleşmesinden sonra eski Doğu Almanya'da artan ekonomik sorunlar, işsizlik ve sosyal bir yaşam güvencesinin olmayışı, insanları arayışlara, varolan partilere karşı güvensizliğe ve ırkçı neo-faşist gruplara yöneltti. Almanya'nın eski eyaletlerinde de birbiri ardına getirilen sosyal kısıtlamalar, yeni eyaletlerin ekonomik inşasının getirdiği ağır ekonomik yük ve gelecek korkusu ırkçı eğilimlerin güçlenmesine yaradı. Bugün milliyetçilik ve ırkçılık F.Almanya ekonomik sisteminin ve devlet politikasının bir ürünü olarak Birleşik Almanya'nın en temel sorunu durumundadır ve Almanya'nın yabancılar politikası değişmediği sürece de olmaya devam edecektir.

Bütün bu gelişmelere paralel olarak sendikalar, çeşitli kitle kuruluşları ve sanat ve kültür dünyasının tanınmış simaları ırkçılığa karşı yabancıların yanında yer alarak düşmanlığa karşı dostluğu geliştirmektedirler. Kitle sendikalarının, yabancılar politikası ve yabancı düşmanlığına karşı mücadelede en tutarlılarından biri olan İG Medien ('Basın-Yayın-Matbaa) sendikası, 2. sendika kurulunda alınan kararlar doğrultusunda 11-13 Aralık tarihlerinde Frankfurt'ta genel kurulun devamı olan bir kurultay düzenledi. Kurultayın ana gündemini CDU-CSU-FDP Koalisyon Hükümetiyle SPD'nin değiştirmek için görüş birliğine vardıkları F.Almanya Anayasasının 16. maddesinin tanıdığı politik iltica hakkının tümden ortadan kaldırılmasını ve ırkçılığa karşı mücadele oluşturuyordu.

IG Medien sendikası 2. Genel Kurulu hükümet ve muhalefet partisi SPD'nin temel insan hakkı olan politik iltica hakkının değiştirilmesi için vardıkları ortak kararı sert bir şekilde eleştirerek, bundan böyle Alman halkının temel kazanımlarından birinin daha

gaspedildiğini vurguladı.

IG Medien, 2. kurulunun kararına göre, hükümet ve partilerce ileri sürülen iltica yasasının değiştirilmesi kişisel başvuru hakkını ortadan kaldırmıyor düşüncesi ise yalnızca boş bir laftan ibarettir. Sendika genel kurulu hükümet ve partilere son bir çağrıda bulunarak iltica hakkının olduğu gibi korunması ve değiştirilmesini istedi. Sendika genel kurulu, iltica hakkının ortadan kaldırılarak yapılmak istenen sınırlamaların evrensel insan hakları anlaşmalarına ters düştüğü ve özellikle de F.Almanya'nın bu kararıyla faşist ırkçı saldırılara zemin hazırladığı düşüncesinde.

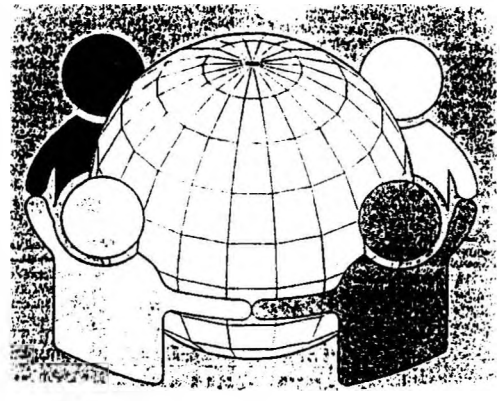
IG Medien Sendikası; ***"Birlikte yaşayalım, birbirimizi sevelim, düşmanlığa şans yok, yabancıların dostlara ihtiyacı var, bizimde."*** sloganıyla hükümet ve SPD'nin elele F.Almanya anayasasının 16. maddesiyle tanınan politik iltica hakkı ve 19. maddesiyle güvenceye alınan itiraz hakkının ortadan kaldırılması için sürdürdükleri kampanyaya karşı mücadele çağrısında bulundu. Ayrıca sendika genel kurulu; ***"Almanya'da yaşayan değişik uluslardan ve kültürlerden insanlar Almanya toplumunun bir perçasıdır"*** siyasal değerlendirmesiyle, Almanya'da yaşayan yabancılara eşit siyasal hakların tanınması, çifte vatandaşlık hakkının gerçekleştirilmesi için yürürlükte olan yasanın değiştirilerek yeni bir yasa reformunun yapılmasını talep ediyor.

Yürürlükte olan yasayla yabancılara seçme ve seçilme hakkının Karlsruhe'deki yüksek mahkeme tarafından reddedildiğini ve red gerekçesinin 116. maddenin vatandaşlık şartına dayandırıldığını hatırlatan IG Medien sendikası; işçilere daha canlı bir anti-faşist, anti-ırkçı mücadelenin geliştirilmesi çağrısında bulunuyor.

IG Medien 2. Genel Kurulu, Almanya çapında yabancı düşmanlığına karşı siyasal, sosyal ve kültürel faaliyetlere yoğunluk kazandırmasını ve örgütlenmesini sendikanın önümüzdeki dönemin görevlerinden biri olarak kabul etti. Alınan eylem kararları arasında 30 Ocak 1993'de Hitler'in 1933'deki iktidarı gasp edişinin 60. yıldönümünün merkezi bir mitingle protesto edilmesiydi.1994 yılının ***"çok kültürlü bir toplun için, yabancılar için"*** sloganıyla Almanya genelinde yoğun kültürel ve sanatsal faaliyetlerin sürdürülmesi görevleri var.

IG Medien sendikası üyelerine yolladığı yeni yıl mektubunda Almanya'da gelişen ırkçı ve neo-faşist saldırılara dikkati çekerek yabancı işçilerin yanında ırkçılığa karşı mücadele etmeleri isteminde bulundu.

12 Ocak 1993

DOĞUMUNUN 56. YILDÖNÜMÜNDE YILMAZ GÜNEY'İ ANDIK

1 Nisan 1993'de Paris'te Pere Lachaise mezarlığında anıtının başında Yılmaz Güney'in 56. doğum yıldönümünü kutladık. Buraya Derneğimiz Almanya'dan bir delegasyon ile katıldı ve töreni düzenledi. Toplam olarak 20 kişi dolayında katılım vardı. Havanın yağmurlu olması ve tören saatinin yanlış anlaşılması bazı gazetecilerin gitmesine neden oldu. Sadece Gerçek dergisi muhabiri sonuna kadar bekledi. Saat 15.°°'de dernek başkanının anıta bir çelek koyup konuşması ile tören başladı.(1)

Daha sonra BP Paris taraftarları bir çelenk koyarak kısa bir mesaj okudular.(2)

Kürt Enstütüsü adına da bir çelenk konuldu, ancak mesaj okunmadı. Mesajların okunmasından sonra dağılındı. Bir ay'dan beri herkese Güney dergisi ve DU'daki ilanlar vasıtasıyla iletildiği halde hiçbir devrimci kuruluşun gelmemiş olması düşündürücüdür. Onu çok sevip, sözde gözyaşı döken nice insanların gelmediği, tavırsız bakışları bizlere iyi bir ders oldu.

Akşam saat 18.°°'de Kürt enstütüsünde F.Güneyin de katıldığı bir tanıtma ve bilgilendirme toplantısı yapıldı. Bu toplantı iki saat sürdü. Burada Türkiye'deki Vakıf ve buradaki destek derneği çalışmaları hakkında kısa bilgiler verildi. Güney dergisi üzerine duruldu ve oldukça beğenildi. Burada Derneğimiz adına şu konuşma yapıldı. (3)

2 Nisan'da tanışma ve sohbet gezileri yapıldı. İlk olarak Paris Kürt enstütüsü ziyaret edildi. Karşılıklı fikir ve yayın alışverişinde bulunuldu. Birdizi kültürel çalışma da birlikte hareket etme ve ilişkilerin daha da geliştirilmesi ortak fikirine varıldı.

İkinci olarak AGİF üyesi bir dernek ziyaret edildi. Burada kısaca bir tanışma konuşmasını dernek başkanınmız yaptı. AGİF adına konuşan arkadaşlar dostça bir davranış ve ortam ile bizleri karşıladılar. Kısa bir fikir alışverişi ve karşılıklı bilgilendirme yapıldı.

Üçüncü olarak ATİK derneğine bir ziyaret yapıldı. Buradaki arkadaşlar ilk önce bizi tanımadan, önyargıcı ve tepkici şekilde karşılayıp haksız eleştiriler yönelttiler. Daha sonra bizim kendimizi genişçe tanıtmamız ve direnmemiz sonucu bu arkadaşlar geri adım attılar. Araştırmadan bizi eleştirme yöntemini terk edip, daha uygar ve dostça bir ortam yaratma çabamızı desteklediler. Sonuçta burada da iyi ve dostça ilişkiler kuruldu.

Dördüncü olarak ERNK taraftarlarının gittiği bir derneğe gittik. Burada kısa bir oturmadan sonra tanışmak için söz hakkı istedik. Ancak bu arkadaşlar "herkesin" TV'de haber dinlediği ve ondan sonra da dağılıp gidecekleri" gerekçesiyle tanışma ziyaretimizi geri çevirmiş oldular. Bizler "Yılmaz Güney Vakıf Destek Derneği" olarak 600 km.lik bir yol tepip ayaklarına gittiğimiz halde, böyle bir isteğimizi ret etmeleri devrimcilere yapılmış açık bir saygısızlıktır. Ne Kürt ulusal kültüründe, ne de devrimci kültürde misafire böylesi bir saygısızlık ortamına rastlanamaz. Bu davranış kendisine uzatılmış bir dost elinin geriye itilmesidir.

Paris'de olduğumuz sürece çok dostça ve sıcak ilişkiler kurduk. Özgül KE'de bizleri saygı ve dostlukla karşıladı. Özellikle de üç devrimci arkadaş bizleri utandırdı. İkj gün evlerini ve kendilerini bize harcadılar. Yılmaz Güney'e duydukları devrimci saygıyı pratikleriyle ortaya serdilęr. Olgunlukları ve özverililikleri ve devrimci düşünceleri ile bizlere örnek oldular.

"Benim için sürgün; ülkemin, taşınatoprağına, havasına-suyuna, ağacına-kuşuna, insanına-aşına özlem demektir.

Benim için sürgün; ülkeme yeniden dönebilmek için, kararlı bir mücadele demektir.

Benim için sürgün; dünyanın çeşitli halklarıyla ilişki kurmak demektir.

Benim için sürgün; bir anlamda sansürsüz film yapabilmek ve özgürce düşünebilmek demektir.

Benim için sürgün; sürgün demek değildir."

Yılmaz GÜNEY

*(1)Derneğimizin adına şu mesaj okundu;

56. Doğum Yıldönümünde Yılmaz'la Birlikteyiz!

Ölümsüz Dost Yılmaz Güney!

Bugün 56. doğum yıldönümünde anıtının başında seni arıyoruz. Yüreğimiz buruk, gözlerimiz yaşlıdır. Tüm dostlarınla birgün daha bir aradasın bugün. Bugünü seninle birlikte kutlamak, en büyük arzumuzdu, fakat insanların her arzusu gerçek olamıyor.

Değerli ve Büyük Dost!

Seni anmak için 600 km. yol geldik. Senin yerin ama bizden uzak değildir, sen içimizde yaşıyorsun. Senin sanatsal-siyasal ve kişisel davranış ve düşüncelerin ebediyen yaşayacaktır. Senin geride bıraktığın eserlerini sonsuza kadar, elimizde olan imkanlar ölçüsünde yaşatacağız. Sen bize her zaman, cesaretinle-inancınla, sanatınla ve siyasi davranışlarınla örnek olacaksın.

Sevgili Dost!

Seni ülkende rahat bırakmadılar, sürekli ezdiler. Ama gerçek dostların Türkiye ve Kuzey Kürdistan halkları seni yalnız bırakmadılar.Yurtdışına çıktın seninle yine uğraştılar, hastalık ise hiç yakanı bırakmadı. Sahte dostlar sardı her yanını, satın almak istediler, değiştirmek istediler seni. Ama sen her zaman onları geri çevirdin, düşünce ve davranışlarından taviz vermedin. Seni büyüten ve sana karşı saygıyı yücelten de işte bu yanlarındır.

*** Yılmaz Güney Ölümsüzdür!**

*** Yılmaz'ın Devrimci Mirasını Sonsuza Dek Yaşatacağız.!**

Yılmaz Güney Vakıfı Destek Derneği

"(2) Bolşevik Partizan Paris Taraftarları'nın okuduğu mesaj;

YILMAZ GÜNEY'İN DOĞUMUNUN 56. YILDÖNÜMÜNDE ONUN MÜTEVAZİ VE DEVRİMCİ YAŞAMININ ÖNÜNDE SAYGI İLE EĞİLİYORUZ.

Yılmaz Güney, Kürt ulusuna mensup olduğundan dolayı doğduğu andan itibaren Türkiye Kuzey Kürdistan'da ulusal baskı, zulüm ve yüksulluk içinde yetişmiş olan ender komünist sanatçılardan, komünist aydınlardan biridir.

O, edebiyat ve özellikle sinama alanında yaptığı devrimci çalışmalarla dünya çapında haklı bir üne kavuşmuştur. O, işçi sınıfı ve emekçilerin kurtuluşunu sağlayacak bir devrimden yana; mücadele içinde emperyalistlerin ve faşist Türk hakim sınıflarının baskılarına olduğu kadar, onların satın alma siyasetlerine karşı da ölünceye kadar direnen ve bu yönüyle de sayısız kendisine "aydın halk sanatçısı" diyen bozuntulardan da kalın hatlarla ayrılan ender önreklerden biridir.

Yılmaz Güney yaşadığı dönemde uluslararası üne sahip bir sanatçı ve aydın olarak, içinde bulunduğu her alanda emperyalizme, Rus sosyal emperyalizmine ve modern revizyonizme karşı açık olarak tavır takınan ve mücadele eden, açıkça komünist ve Marksisit-Leninist olduğunu ilan eden ve bunun sonuçlarını taşımaya hazır olduğunu pratiğiyle de ispatlayan ender kişilerden biridir.

Yılmaz Güney'in doğumunun 56. yıldönümünde emperyalizme, faşizme ve her türlü gericiliğe, faşist Türk devletine karşı duyduğumuz kini mücadeleye dönüştürelim!

*** Yılmaz Güney, Yaşıyor, Yaşayacak!**

*** Devrimci, Komünist Sanatçılar Ölümsüzdür!**

*** Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!**

BIZIM DAVAMIZ

Bizim davamız,
Açlara ekmek
Çeketsizlere ceket
Yalınayaklara ayakkabı
Bulma davasıdır.

Bizim davamız,
İşçilerin-köylülerin
Ve bütün emekçi yığınların
Kurtuluşu davasıdır.

Bizim davamız,
İnsanın insana
kulluğuna son verme,
Şeref ve namus davasıdır.

Bizim davamız,
Hor görülenleri, ezilenleri
Ülkenin gerçek efendisi yapma,
Sömürücülerin saltanatına son verip
Demokratik Halk İktidarını
Kurma davasıdır.

Bizim davamız,
İşsizlere iş,
Topraksızlara toprak,
Okuyamayanlara okul,
Hastalara şifa verme davasıdır.

Y.Güney

*(3) YILMAZ GÜNEY'ın 56. DOĞUM YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA: PARİS KÜRT ENSTÜTÜSÜNDE YAPILAN TOPLANTIDA OKUNAN YAZIMIZDIR.

Sayın Basın Mensupları ve Yılmaz Güney Dostları!

Hepinize ilk önce hoşgeldiniz der, doğumunun 56. yıldönümünde komünist sanatçı Yılmaz Güney'i devrimci bir saygıyla anıyoruz. Hepinizi Yılmaz'ın huzurunda 1 dakikalık saygı duruşuna davet ediyoruz. Anısı mücadelemize örnek olsun.

Yılmaz Güney Kürt milliyetine mensup, ender devrimci sanatçı ve aydınlardan birisidir. Edebiyat ve sinema alanında verdiği devrimci eserlerle dünya çapında bir üne kavuşmuştur.O emekçilerin kurtuluşundan yana mücadele içinde sermayenin baskılarına ve onların satın alma siyasetine karşı da ölünceye kadar direnen Kümünist bir aydındır.

Onun her türlü baskıya karşı olduğu kadar satın alma siyasetine karşı da direnmesi, büyük ününe karşılık sermayenin itibarlı temsilcisi olma yolunu değil, ölünceye kadar işçi sınıfı ve emekçiler için devrimden yana tavır takınması ancak onun sanatçı yönünü devrimci bir siyasi kişilik üzerine yükseltmesi ile mümkündü. Yılmaz Güney'in emperyalizme ve faşizme karşı daima mücadele eden, direnen sanatçı olması; onun devrimci siyasi bir kişiliğe sahip olmasıyla açıklanabilir: Onun bu mücadelesindeki kararlılığı eserlerinde sömürü düzeninin bir çok biçimiyle amansız eleştirileri sosyalizm davasına bağlılığıyla açıklanabilir.

Bizler Yılmaz Güney Vakfı Destek Derneği olarak işimizin pek de kolay olmadığını biliyoruz. Çünkü Yılmaz'ı çeşitli insan ve gruplar kendilerine göre yorumluyor,'işlerine geldiği gibi kullanmak istiyorlar. Bizler Vakıf Destek Derneği olarak buradan tüm Y.Güney dostlarına sesleniyoruz. Gelin, bu onurlu mücadelesiyle aramızdan ayrılan Yılmaz Güney'i birlikte yüceltelim, değerlerine sahip çıkalım, değerlerini birlikte yaşatalım.

Bizim Vakıf Destek Derneği olarak amacımız, Derneği kültür ve sanat merkezi haline getirmek. Yılmaz Güney hakkında çıkmış olan resim, poster, anı, kitap, dergi, broşütr, bildiri, film vs. ve Yılmaz Güney'in kendi eserlerini bir araya getirip arşivlemek ve bunu hiçbir çıkar gözetmeden halka ve Yılmaz'ın dostlarına aktarmak olacaktır. Kısacası onun devrimci eserlerini gelecek kuşaklara taşımak bizim görevimizdir.

Bu amaçla üç aylık bir çalışma döneminde derneğimiz kısaca şu çalışmaları başardı. Kültür alanında folklor, saz, Kürtçe dil kursları düzenlemekteyiz. Halen bu kurslar devam ediyor. Sosyal faaliyetler alanında gençlik, Kadın ve Halk müziği grupları oluşturuldu. Bir tiyatro akşamı düzenlendi. Yayın alanında ortaya çıkan tüm güncel olaylara yazılı tavır takınılıyor. Son olarak da "Güney Kültür ve Sanat Dergisi"nin 1. sayısını yayınladık.

Gelecek dönemde Yılmaz'ın 9. ölüm yıldönümünü 3 gün sürecek olan bir Y.Güney kültür-sanat festivali ile kutlamak istiyoruz. Burada derece olan müzik, folklor, tiyatro, film çalışmalarına Y.Güney ödülleri dağıtılacaktır. Kasım'ın ilk haftasında da film haftası düzenleyeceğiz.

Bütün bu çalışmalarda, tüm Yılmaz Güney dostlarını yanımızda görmek istiyoruz. Hepinizden maddi ve manevi destek bekliyoruz. Çalışmalarımızı ve Dergimizi geliştirmek, sizin değerli desteklerinize bağlıdır.

Yılmaz Güney'in Eserlerini ve Mücadelesini Yaşatacağız.!

Yılmaz Güney Vakfı
Destek Derneği

YILMAZ GÜNEY İÇİN

Bütün halklar gibi güzel olan halkımız
Sende kendini görüyor, var olduğunu
Ve bu çocuk gibi sevindiriyor onu.

Halkımızın hareketleri
Yansıyor senin hareketlerinde
Gülmesi, konuşması, yürümesi.

Seni yok saymak için cüceler
Uğraşadursunlar .
Sen varsın, çünkü Türkiye var.

Ataol Behramoğlu

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER TAKVİMİ

Ay	Gün	Saat	Yer ve Etkinlik
1 Mayıs	Cumartesi	10.°°	Berlin 1 Mayıs Enternasyonal İşçi Yürüyüşü
2 Mayıs	Pazar	14.°°	Duisburg Klöckner str.48'de Yeni Dünya İçin 1. yıl Kültür Şenliği
5 Mayıs	Çarşamba .	16.3°	Dernek Lokalimizde saz kursları (Her Çarşamba)
7 Mayıs	Cuma	17.°°	Dernek Lokalimizde Folklor Kursları (Her Cuma)
8 Mayıs	Cumartesi	17.°°	Böblingen Zeppelin str.'de Yeni Dünya İçin 1. Yıl Kültür Şenliği
8 Mayıs	Cumartesi	16.°°	Köln Sporthalle'de İ.Kaypakkaya'yı Anma Gecesi
9+23 Mayıs	Pazar	12.°°	Duisburg Dernek Lokalimizde Kürtçe Dil Kursları
9 Mayıs	Pazar	15.°°	Duisbirg Dernek Lokalimizde Halk Müziği üzerine ozanlarla ozanlarla müzikli sohbet toplantısıAhmet Güneş, Ali Mahir, Sabri Uysal
15 Mayıs	Cumartesi		Köln'de TİKB'nin Düz. "Devrim Şehitlerini Anma" Gec.
16 Mayıs	Pazar	15.°°	Duisburg Dernek Lokalinde Feodal Toplumu tanıtma üzerine gençlik sorunu
16 Mayıs	Pazar	16.°°	Viyana Ottogringerstr. 200'de Yeni Dünya İçin 1. Yıl Kültür Şenliği
28-31 Mayıs			Essen'de Enternasyonal Gençlik Şenliği
30 Mayıs	Pazar	15.°°	Duisburg Dernek Lokalimizde Gençliğin Toplumsal Sorunları Üzerine Gençlik Forumu
6-7-27 Haziran		12.°°	Duisburg Dernek Lokalimizde Kürtçe Dil Kursları
13 Haziran	Pazar	15.°°	Duisburg Dernek Lok. "Kapitalist Toplumun Tanıtılması Üzerine Gençlik Formu
25 Haziran	Cuma	16.°°	Duisburg Marxloh Jugend Zentrum'da Enternasyonal Gençlik Gecesi ve Geçen 6 aylık Çalışmaların Değerlendirilmesi
3-4 Temmuz			Bochum Kamnadel enternasyonal Şenliği

MART-NİSAN KISA HABERLERİ

6 Mart	Duisburg BP Yurtdışı Kadın Grupları ve Alman Otonom Kadın Grubu FUNF'un birlikte düzenlediği 8 Mart Enternasyonal Kadın Yürüyüşü yapıldı. Yürüyüşe 300 kişi katıldı, çoğunluğunu kadınlar oluşturdu. Davulzurna eşliğinde folklor gösterileri oldukça ilgi topladı. Yürüyüşü Kawa Duisburg taraftarları destekledi. Onların dışında tüm Türkiye-K.Kürdistan ve Alman grupları duyarsızdı.
13-21 Mart	Köln-Nürnberg-Duisburg'da Ozgür Sahne tiyatrosunun oynadığı "Kardeş Payı" adlı oyunu buralarda sergilendi. Ortalama katılımın 80 dolayında olduğu tiyatro gösterisi, seyredenler tarafından oldukça beğenildi. Duisburg'daki oyunu Y.G. Vakfı Destek Derneği düzenledi. Yiyecek ve yayın sergileri açıldı. Tüm çalışma ve organize işini Güney Gençlik Çalışma Grubu üstlendi.
14-21 Mart	Osnabrück ve Hanofer'de Rızgari'nin düzenlediği ve ortalama 600'er kişinin katıldığı Newroz geceleri yapıldı.
16 Mart	Bonn'da Kürdistanlı Kadın yürüyüşü yapıldı. 13.000 kadın ve çocuğun katıldığı yürüyüşü BP ve Kıvılcım taraftarları destekledi. Yürüyüş oldukça canlı ve militan bir ruhla geçti.
13-21 Mart	Kürdistan Haftası Almanya'nın tüm büyük şehirlerinde düzenlendi. ERNK'nın düzenlediği hafta Newroz'u karşılamak, Newroz'da olası bir TC katliamını önceden teşhir etmek için düzenlenmişti. 21 Mart günü tüm şehirlerde Newroz ateşleri yakılıp yürüyüşler yapıldı. Duisburg-Köln ve Dortmund yürüyüşlerine Güney okulları katıldılar. Buralarda 500 er dolayında insan yürüdü. Bu yürüyüşleri BP ve Kıvılcım taraftarları destekleyici olarak katıldılar. Karanlık basınca ateşler yakılıp etrafında halaylar çekildi.
21 Mart	Köln'de Komkar'ın düzenlediği Newroz gecesine 6000 dolayında bir katılım oldu. Şivan-Emekçi. Said Gabar ve çok sayıda sanatçının katıldığı gece canlı geçti. Gecede genel bir rahatlık havası vardı.
19-27 Mart	Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini destekleme ve Newroz haftasını BP Yurtdışı taraftarları düzenledi. Bu hafta, Duisburg-Köln-Aachen-Bochum-Stuttgart-Nürnberg-Berlin ve Münih'te düzenlendi. Haftanın sonuda 27 Mart'ta Berlin-Bagern ve Bochum'da üç miting yapıldı. Bu mitinglere 80-100 dolayında katılımlar oldu. Diger hiçbir Türkiye -K.Kürdistan örgütlerinden ilgi yoktu.
27-28 Mart	Dortmund-Paris, KAWA Yurtdışı taraftarlarının düzenlediği Newroz gecelerine 800'ün üstünde katılım oldu. Tüm demokratik-yurtsever kuruluşlara serginin serbest olduğu gece oldukça iyi geçti. F.Başkale, N.Akbal, Nuzan, Şerwan ve Şah'ın katıldığı program canlı geçti. Ancak programda yer alan Şivan'ın gelmemiş olması seyircileri üzdü Gece organizesinde aşırı bir serbestlik ve düzensizlik gözlendi.
28 Mart	Köln'de ERNK'nın düzenlediği Newroz gecesine 10.000'e yakın insan katıldı. Honerkom sanatçılarının programını doldurduğu gece coşkulu geçti. Gecede Komkar'ın ilk kez sergi açması, ve Öcalan ile Burkay'ın anlaşmaları hemen hemen herkesin sohbet ve kulislerine hakimdi.
3 Nisan	Wupertal'da 30 Mart kızıldereyi Anma gecesi yapıldı. 2000'in üzerinde bir katılımın olduğu geceyi DSG'ler düzenledi. Geceye Grup Yorum ve Grup Ekin ayrı bir renk kattılar. Gece çok düzenli geçti.
4 Nisan	Duisburg'da Ulusal Sorun Semineri yapıldı. PZ taraftarlarının Atif derneğinde merkezi olarak düzenledikleri bu seminere 70 dolayında katılım oldu. Bu seminerde PZ adına birisi 1 saatlik bir seminer anlattı. Ondan sonra sorular soruldu, cevaplar verildi. Kawa ve Rızgari taraftarlarının da söz aldığı seminer tartışmalı geçti. Bu seminer, 20 yıldır ulusal Sorunun teorik düzlemde tekrarlamalardan ibaret kaldığını ve bazı çevrelerin teoriyi sakız yaptıklarını ortaya koydu. Bu seminerin PKK-PSK anlaşmasının hemen ardından yapılması ve PKK'nın ateşkesine de sert bir tavır takınması dikkatleri üzerinde topladı.
11 Nisan	Hamburg'da ERNK'nın düzenlediği Newroz gecesi'ne7000 kişi dolayında katılımın oldu. Bu gecenin programını da Hunerkom sanatçıları paylaştı. Bu gecede herkese sergisini açma olanağı tanındı. Geçen yılki olumsuzluklar tekrarlanmadı.
17 Nisan	Dortmund Gençlik Gecesi'ni GKH düzenledi. Geceye 1000 dolayında katılım oldu.
20 Nisan	Ünlü Kürt ozanı Şıvan Perver ve Kürt Yönetmen ve yazarı Mahmut Baksi Barış Kitabevi'ni ve Derneğimizi ziyaret ettiler. Karşılıklı sohbet ve bilgi alışverişi yapıldı.

YILMAZ GÜNEY VAKFI'NDA "ÇAĞDAŞ EDEBİYAT" ÜZERİNE YAZARLARLA SOHPET TOPLANTISI

Baran Fundermann

Yılmaz Güney Vakıf Destek Derneği'nin daveti üzerine, 7 Mart 1993 tarihinde derneğin bulunduğu Solinger str. la 41 Duisburg İl numaralı şubesinde **Y.Ülke** yazarlarından gazetecei-yazar **Abdul Kadir Konuk** ve yazar **Ali Arslan**'ın katıldığı, ***"Çağdaş Edebiyat ve Edebiyat Sanatı üzerine yazarlar ile söyleşi"*** adlı bir toplantı yapıldı. Çağdaş edebiyat ve sorunlarının tartışıldığı toplantıya; başta dernek üyeleri olmak üzere çeşitli kesimlerden katılanlar olurken, katılımın az olduğu gözlendi.

Toplantı dernek başkanının, katılan yazarlar ile misafirlere teşekkür etmesi ve yazarların kendilerini kısaca tanıtmalarıyla başladı. Dersim katlilamından kurtulan bir Kürt kızının trajedisini anlatırken, o dönemi ve günümüzü tartışan ***"Serçe"*** romanının -aynı zamanda öğretmen olan- Yazar **Ali Arslan** kendi deyimiyle *"68'ler"* kuşağından. O dönem de Ankara'da gençlik hareketlerinin içinde yer alıyor. 1971, 12 Mart darbesinde tutuklanıyor ve Mamak cezaevinde üçbuçuk yıl kaldıktan sonra 1974 genel affıyla birlikte serbest kalıyor.

Arslan Söke'de *"tarım işçilerini örgütleme çabası"* içine giriyor ve *"toprak-İş"* adında bir sendikanın kuruluşunda yer alıyor. Bu sıra hakkında soruştur ma açılıyor. Aydın cezaevinde 6 ay kaldıktan sonra kefaletle serbest bırakılıyor. Ama tekrar tutuklanarak 6 sene 8 ay hapis yatıyor. Bu arada evlenip bir de çocuğu olan **Arslan,** yazmaya Türkiye'de başlıyor ve daha sonra *"ekonomik nedenlerden dolayı"* yurtdışına çıkmak zoçocuklar için yazılmış ***"Bahçedeki Kuşlar", "Serçe"***nin 2. cilt çalışmaları ve bitirmek üzere olduğunu belirttiği "Alman-yabancı ilişkilerini tartışan" çalışması var.

Yazarlarımız **A. Kadir Konuk** ise; *"Politik alanda arkadaşların çoğunun bildiğini sandığım şeyleri, ben burada kısaca tekrarlayayım: Esas Erzincan'lıyım, ama nufus memurluğunun bir azizliği sonucu Erzurumlu olarak geçiyorum. 1964 yılında Gümüşhane öğretmen Okulu'nu bitirdim. 6 şene öğretmenlik yaptım. Daha sonra İstanbul Eğitim Enstitüsü"nün pedegoji bölümüne 3 yıl devam ettim"* diyerek başladı sözlerine.

Bundan sonra da 1970 yılından beri içine girdiği politik çalışmalarından dolayı kaçağa düştüğünü ve 1982 yılında ise İstanbul'da tutuklandığını belirten **Konuk**, devamla *"83 yılında idam cezası aldım. 1989 yılına kadar Türkiye'nin on ayrı cezaevinde kaldım. 1989 Nisan'ında da İstanbul Çapa Tıp Fkakültesi'nden arkadaşlarım tarafından kaçırıldım ve yurt dışına çıktım. Yazarlığa çok eskiden başladım denemez"* diyen **Konuk**'un çeşitli zamanlarda, özellikle *"politik"* dergilerde çıkan yazılarının yanı sıra, ilk şiiri (1968) ***"Tos"*** gazetesinde çıkarken, ilk romanıysa Burdur ce-

zaevindeyken çıkıyor (1968). Daha sonra sırasıyla, ***"Çözülme"*** (Almanca'ya ***"Volter"*** olarak çevrilen bu kitap, Danimarka'caya ise **"Iplosning"** olarak çevriliyor), **"Sıcak Bir Günün Şafağında"** (roman), **"Martı Kanadı"** (çalışma), **"Dağın Öte Yüzü"** (öykü), Hıdır ve İlyas Aslan'la ilgili **"Ateşinde Gözlerim"** (belgesel) adlı eserler yayınlanmış olarak birbirini takip ediyor.

Önümüzdeki günlerde yayınlanacak olan, Türkiye'li ve Kürdistan'lı genç kızların yanı sıra mülteci sorunlarını da irdeleyen **"Sünnet"** ve şu anda tamamlanmış baskısı yapılan **"Bir İnsanın Kazancı"** adlı öykünün dışında **Konuk**, *"son olarak da Kürdistan'daki mücadeleyi konu olan, yerinde araştırmalara dayanan bir roman çalışmasının 1. cildi bitti. Yayınlanma süresi artık yayıncının insafına kalmış. Romanın devamıyla ilgili çalışmalarım hala sürüyor"* dedi. Bir süre yayınına geçici olarak ara veren Özgür Gündem gazetesinde de çalıştığını belirten **Konuk**, 2 yıldan bu yanadır hala Yeni Ülke gazetesindeki çalışmalarına devam ettiğini belirtti. 4 yıldır Avrupa'da yaşamını sürdürmekte olan **Konuk**, buraya geldikten sonra 1 yıl Heinrich Böll bursu ile Nord Rein Westvalen (NRW) Kültür Bakanlığının bursunu alıyor. Çeşitli uluslararası basın-yayın kuruluşlarının üyesi olan **Konuk**, aynı zamanda Kürt PEN'in de üyesi.

Yazarlar daha sonra yayınlanmamış eserlerinden bölümler okudular ve misafirlerle sohbet ettiler. Sohpette edebiyat ve edebiyatcının içinde bulunduğu zorluklarla, *"nasıl bir edebiyat ve nasıl bir edebiyatçı?"* sorunları tartışıldı. Edebiyatın toplum için olduğu konusunda birleşen yazarlar, edebiyat çalışmalarının ise bireysel olduğunu söylediler.

Örgütler ve yazar konusunda, örgütlerin yazarı dar bir çevreye hapsederek verimsizleştirdiğini ve diğer örgütlerin de, örgütlü yazara ön yargıyla yaklaştıklarını savundular. Bu arada örgütlülüğün esas olduğunu ve bunun örgüt karşıtlığı diye algılanmamasının gerektiğine değindiler. Yazarlar ayrıca Türkiyeli yazarlar açısından, yazarlığın bir gelir kaynağı olmadığı gibi; yazara da yabancılar kadar saygı gösterilmediğinden yakındılar.

Bu arada *"bir vakıf oluşturamazmısınız?"* sorusuna karşılık ise A.Kadir **Konuk**; *"bizde bir kere yazarlar birbirini sevmiyorlar, **"biz geçineme-yiz"** diyorlar..."* diye karşılık verdi. *"Edebiyatın diğer sanat dallarında olduğu gibi, toplumun içinde bulunduğu şartlardan koparılamayacağı gerçeğine katıldığınıza eminim. Sormak istediğim özellikle **'Serçe'** Türkiye'nin şu anda içinde bulunduğu durumun neresinde?"* şeklinde bir soruya **Ali Arslan**'ın yanıtı; *"Serçe, Türkiye ve Kürdistan gerçeğinden soyutlanamaz. Türkiye'de yüzyıllardır süregelen bir demokrasi meselesi var ve bu mesele Kürt sorunu çözülmeden sonuca ulaşamaz. Yani Kürtler özgürlüğe kavuşmadan Türkler özgür olamaz. Ben burada Türk olarak ezilip horlandıkça Kürtleri daha iyi anlar oldum. Edebiyat her zaman sorunların karşısında değil, yanında olmuş ve çözümlerine katkıda bulunmuştur. Edebiyatın bilincine varan toplumlar daima saygınlıklarını korumuş ve prestij sahibi olmuşlardır"* şeklinde oldu.

Bir misafirin *"Yılmaz Güney halkın sanatçısı, halkın savaşçısıdır"* diyor. Siz buna nasıl bakıyorsunuz?" sorusuna **Konuk**, *"idamdan yargılandım, 'vur' emri var, tehdit ediliyorum, devrimci bir gazetede çalışıyorum. Bu da halkın sanatçısı olduğumu gösterir herhalde"* dedi. **Konuk** ayrıca kominizme ve sosyalizme hep inandığını ve bu inancın hala sarsılmaz olduğunu, Kürt ulusal mücadelesini de desteklediğini, sonuna kadar destekleyeceğini de ayrıca belirtti.

Yaklaşık 5 saat süren toplantının sonunda yazarlar, Yılmaz Güney'in 9. ölüm yıldönümünden dolayı 1 Nisan'da Paris'deki mezarı başında gerçekleştirilerek anma toplantısına davem edilerek, derneğe katkıda bulunmaları ve üye olmaları istendi. Bu arada **Konuk**; derneğin henüz 1. sayısını çıkardığı **"Güney"** dergisine yazılarıyla katkıda bulunacağını söyledi.

KÜLTÜR VE SANAT ÜZERİNE

H. Halis

II. Sanat ile Sanatçının Görevleri:

Kapitalizm sanatı ve sanat eserlerini pazar için birer meta haline getirdikten sonra, piyasadaki dalgalanmalara göre sanat eserleri üretilmeye başlandı. Bunda arz-talep ilişkisi, esasında maddi kazanç ölçülerine göre ayarlanır duruma geldi. Bu durum kapitalizm öncesi ve doğum esnasındaki sanatın ilericiliğini yıktı ve onu yozlaştırıp kapitalizme köleleştirdi. Burjuvazinin gericileşmesi ve toplumsal gelişmenin önünde engel duruma gelmesi arifesinde, proletaryanın sınıf olarak gelişmesine paralel olarak proleter-emekçi devrimci sanat'da doğup büyümeye başladı.

Devrimci-proleter sanat başlangıçta bilinçsiz ve düzensiz olarak ortaya çıktı. Daha sonra doğanın, insanın ve toplumsal olayların kavranması için verilen, sınıf mücadelesinin yükselmesiyle yeni bir boyut kazandı. Sosyalist dünya görüşünün gelişmesine bağlı olarak, proleter sanatta emekçilerin bilinçlerinin geliştirilmesi, devrimci inanç ve ideolojinin pekiştirilmesi mücadelesinde yerini aldı. Bilimin ve politikanın ürünlerini ustaca işleyip, emekçilerin kavrayabileceği, kullanabileceği mamül madde haline getirdi.

Proleter sanat, gelişme seyri içerisinde emekçilerde dayanışma ve mücadele azmini körükledi. Hoşgörü, paylaşma ve fedakarlık ruhunu geliştirdi. Proleter ahlak ve sınıf değerlerinin yaratılmasına en büyük desteği sundu. Böylece proleter sanat, proletaryanın iktidar savaşında çok önemli bir silahı haline geldi. Ancak bu silah kullanılamadığında ve sahip çıkılmadığında çok zaman burjuvazinin ucuz, satın alınmış uzantıları tarafından proletaryanın mücadelesini yolundan saptırmak için kullanıldı.

Bu proletaryanın kurtuluşu için yola çıkan bir sanatçı için ne anlama gelir? Proleter sanatçı öncelikle devrimci çalışmayı kendisine hedef yapmış kişidir. Devrimci sanat ise, devrimci çalışmanın bir tamamlayıcısı olmak durumundadır. Diğer tüm öğeler gibi proleter-devrimci sanatçı da bu yüzden işleyen çarkın birer dişlisidir. Her çarkın ve her dişin ayrı ayrı önemi ve ayrı ayrı ödevleri vardır. Proleter devrimci sanatçının buradaki görevleri esasında sanatıyla devrime hizmet etmektir.

Proleter sanat anlayışı, sanat eserlerine daima sosyalizme olan umudu ve inancı aşıladı. Bu uğurda kavga ve isyan tohumları ekti. Sevgi ve hoşgörüyü önemli bir erdem haline getirdi. O, her olumsuzun içinde olumluyu ara dı. Yılgınlığın içinde isyanı, kavganın içinde barışı arayıp buldu. Tarihi, toplumu ve olayları hep diyalektik bir bütünlük içinde ele aldı. Durağanlığa ve hareketin basit tekrarlanmasına karşı, sürekli yenilenme ve ilerleme motifini bilince çıkardı. Mücadele içinde kendini sürekli yeniledi.

Proleter sanat, gelişmesinin belli bir aşamasında ideolojik mücadelenin kopmaz bir parçası haline geldi. Her sanat eseri bir ideolojiyi içinde barındırdığına ve hiçbir sanatın sınıflardan bağımsız olamayacağına göre, proleter sanat da proletaryanın sınıf sanatı haline gelmişti. Proletarya kendini iktidar için örgütleyip, partileştiktan sonra, sanat çalışmaları için de kolları sıvayıp, kültür ve sanat emekçilerini daha bilinçli ve daha güçlü çalışmalara sürdü.

Günümüzde proletarya; sanatçılara yol göstererek, onlara eleştiri ve öneriler getirerek onları yeniden devrim için önemli bir silah haline getirebilir. Özel politikalar üretilerek sanatçıları bağrında toplayıp, aydınlar cephesi açabilir. Bunun için spektizm (şüphecilik) ve pragmatizm (faydacılık) anlayışları bir kenara atılmalıdır. Proleter hoşgörülük ve birbirin-

den öğrenme ilkesi esas alınmalıdır.

Amatör yöntemlerle çalışan bir parti proletaryayı kurtuluşu için seferber edemez. Bir zevk ve vakit doldurmak için yapılan sanat çalışması da, proleteryanın kurtuluşu için bir silah olamaz. Bu yüzden sanatçı esas ilgi alanını sanata ayırıp ihtisaslaşmaya gitmek zorundadır. Ancak bu şekilde sanat kendisi için olmaktan çıkıp, toplumsal bir yapıya dönüşür. Birşeyin yapılması eğer kişi ciddi ise tam olarak ele alınmalıdır.

Bu proletaryanın kurtuluşu için yola çıkan bir sanatçı için ne anlama gelir? Proleter sanatçı öncelikle devrimci çalışmayı kendisine hedef yapmış kişidir. Devrimci sanat ise, devrimci çalışmanın bir tamamlayıcısı olmak durumundadır. Diğer tüm öğeler gibi proleter-devrimci sanatçı da bu yüzden işleyen çarkın birer dişlisidir. Her çarkın ve her dişin ayrı ayrı önemi ve ayrı ayrı ödevleri vardır. Proleter devrimci sanatçının buradaki görevleri esasında sanatıyla devrime hizmet etmektir.

Bu ne anlama gelir peki? Bunun için hangi kurallara uyulmalıdır? Sanat çalışmasını ve devrimci çalışmayı belli reçetelere göre uygulamak teorik doğmatizmdir. Proleter-devrimci sanatçı kalıpçılığın, taklit ve tekrarlamalardan sakınır. Her sanatsal ve toplumsal çalışmada bireysel düşünme ve üretme yeteneğini kullanır. Devrimin her aşamasında dönemin sorunlarına ve görevlerine denk düşen eserler yaratmaya çalışır.

O, her dönemde emekçilerin çıkarlarına uygun mücadele yöntemleri arayıp bulur. Sınıfından kopmadan, onlarla üretim ve mücadele sürecinde bağlarını korur ve geliştirir. Proletaryanın ideolojisini, onlara yeniden onların anlayabileceği yol ve yöntemlerle ulaştırır. Mücadele azmini körükler, güven ve morallerini yükseltir. Daha önce kazanılmış tecrübeleri yaşatır. Başka alan ve ülkelerdeki emekçilerin mücadelelirini aktarır vb.

Sanatın ve sanatçının bağımsız olamayacağı gerçeğinden yola çıkılarak, örgütsel olarak bağımsız tüm sanat ve edebiyat emekçilerine şüphe ile yaklaşmak, işe yaramaz olarak bakmak yanlıştır. Proleter sınıf mücadelesi gelişip belirli bir aşamaya varmadığı müddetçe aydınların önemli bir bölümü "bağımsız" olarak kalacaktır. Bu bir alınyazısı, değişmez bir yazgı değildir. bazen örgütsel olarak bağımsız olup, örgütlü onlarca sanatçıdan çok daha devrimci eserler veren sanatçılar olabilir. Buna Y.Güney iyi bir örnektir. Bu ama örgütsüzlüğü teorileştirme anlayışı yapılamaz.

Somut gerçeklik budur, buna uygun davranmayı gerektiriyor. Bu durumun değişmesi için sabırlı-ilkeli proletaryanın devrimci bilimi ışığında mücadele edilmelidir. Bu konuda diğer bir sorun da grupçuluk illetidir. Herkesin kendisini proletarya partisi gördüğü ve kendisini devrimin merkezine koyduğu bir ortamda, proletaryanın kurtuluşuna gönül vermiş sanatçı ve aydınlar nerede toplanmalıdırlar? Herşeyden önce işçi sınıfının bilimi olan sosyalizmi inceleyerek gerçek ve tek proleter dünya görüşünün kavranması esas alınmalıdır.

Sosyalizmi okuyup tartışmayan, basit ve ciddi olmayan sorunlarla uğraşan sanatçı demokrat bile olamaz. birdizi sanatçı, aydın geçinmesine rağmen devrimci-sosyalist dergi ve kitapları okumuyorlar bile. Ama ne hikmetse hepsi de işçi sınıfının aydınları oluyor ve onlara tepeden bakıyorlar. İşçi sınıfının gerçek sanatçıları ve gerçek dostları; kendilerini sürekli yenileyen, eğiten ülke içi ve dışında gelişen tüm mücadelelere tavır takınan, baskı ve sömürüye karşı açık bir dille sosyalizmden yana tavır takınandır.

Bunun için, yasal olan hak ve kırıntılardan sonuna kadar yararlanılmalıdır. Bunlardan yararlanma adına sanat eserlerinin içeriğinin zayıflatılması ve reformizme kayış, biçimciliğe kayış vs. sanatı yozlaştırır, amacından saptırır. Bundan dolayı, yasaklara ve gerici yasalara karşı bir sanat ve edebiyat çalışması esas alınmalıdır. Yasal çerçevede çalışmak yasakları parçalamak için bir araç olarak kullanıldığı ve günden güne bu yasakları teşhir edip zorladığı ölçüde olumlu ve devrimcidir.

Düzen sınırlarını tanımak, onları meşrulaştırmanın birer koşuludur. Bu sınırları aşmak-delmek-iğdiş etmek ise, var olan sömürü düzenini yıkmanın en önemli bir ilk adımıdır. Bu konuda da Y.Güney'in kararlı sosyalist tavrı hepimize olumlu bir örnektir.

*** Devrimci Sanatçı Geleneği Yaşayacaktır!**

*** Y. Güney, B.Brecht, Ciğerxun, Masokovski, Aragon vb. Geleneğini Yaşatalım!**

Nisan '93

ÇAĞDAŞ HALK EDEBİYATI ÜZERİNE

Ahmet Güneş

Halk arasında yaşayan ve genellikle çoğu zaman yaratıcısı bilinmeyen, türkülerimiz, öykülerimiz, masallarımız, folklorumuz vb. ürünlerimiz vardır. Halk edebiyatının yaratıcısı kahramanları, yine halkın içinden çıkmış kişilerdir. Bunlar eserlerini çoğu zaman bizzat yazarak, bazen de halk arasındaki saz çalıp söyleyen kişiler tarafından, eğer bunlar masal, öykü vb. ise anlatıcıları tarafından, kulaktan kulağa sözlü aktarılarak günümüze kadar gelmiştir.

Divan edebiyatının temel şiir ölçüsü olan aruz, halk edebiyatında çok az kullanılmıştır. Halk edebiyatında şiirin temel ölçüsü hecedir ve değişik biçimleri vardır. Örneğin; mani, koşma, ağıt vb.

En eski halk edebiyatı biçimlerinden birisi halk türkülerimizdir. Dünyanın her yerinde halk türkülerimizin özelliği, halkın günlük yaşantısıyla yakın ilişkisi olmasıdır. Kaynağını halkın acılarından, sevincinden, örf ve adetlerinden almasıdır.

Örneğin; Köylerde bu etkinlikler, ekin, hasat, harman, iplik eğirme vs. Şehirlerde bu daha farklıdır. Kentlerdeki yaşam, halk edebiyatını daha farklı şekilde etkiler. Bunlar daha çok, işçi sendikalarının etkinliklerinden, politik gösterilerden, fabrikadaki işçi yaşamından etkilenir. Yani halkın sosyal ve ekonomik yapısı, halk edebiyatını direkt etkiler.

İslamiyet, Türkler arasında yaygınlaştıktan sonra, bunlara din uğruna savaşan gazilerin destanları da eklendi. (Battal Gazi) vb.. Romantik aşk öykülerini (Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin) kent kent, köy köy dolaşarak, çalıp söyleyen halk ozanları zenginleştirmişlerdir. Günümüzde halk türküleri, ait olduğu halklarına, azınlıkların birliğini ve kimliğini simgelemek gibi yeni işlevler yüklenmişlerdir. Örneğin bugün, Avrupa'da yaşayan Kürdistan'lı ailelerin çocukları, hiç gidemedikleri ve göremedikleri ülkelerinin zengin türkü geleneklerini çok güzel bir şekilde korumakta ve sürdürmektedirler.

Bütün toplumlar, belli dönemlerde değişik kültür ürünleri vermişlerdir, bırakmışlardır. Bunlar ne kadar egemen sınıflar tarafından asimile edilmeye, yok edilmeye çalışılmışsa da muvaffak olamamışlardır. Örneğin; bugün hala çeşitli şekillerde baskılara, katliamlara karşın Kürdistan'da ülkenin tarihini, çeşitli bölgelerini, değişik etnik ve toplumsal gruplarını konu edinen büyük bir türkü geleneği oluşmuştur.

Kürt halk edebiyatının bugünkü durumuna gelmesine katkıda bulunan, emeği geçen birçok saz şairleri, yazarları, kahramanları vardır. (Feae Teyra, Cigerxun, Ahmede Xani vb.) Öte yandan tasavvuf düşüncesinin halk arasında yaygınlaşmasıyla halk şiirinin dilini ve biçimini kullanan zengin bir tekke edebiyatı doğdu, gelişti. Yunus Emre'yi buna örnek verebiliriz.

Halk edebiyatına değerli yapıtlar kazandırmış; doğa sevgisi, ayrılık, herzaman zalimin karşısında, mazlumların yanında olmuş, (bu devlet olsa bile) karşı çıkmış, en önemlisi halk edebiyatındaki şiir türünde devrimci bir öz kazandırmış ve yazıya geçirilmiş şiirleriyle bilinen ve günümüzde daha hala aynı tazeliğini ve güncelliğini koruyan ünlü ozanların başında Pir Sultan Abdal, Dadaloğlu, Şahatayı ve buna benzerleri vardır. Bunların dışında çağdaş ozanlarımızdan Cigerxun, A.Arif, Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Orhan Veli, Hasan Hüseyin vb. şiirleriyle çağdaş edebiyata katkıda bulunmuşlardır.

Günümüzde halk edebiyatı; kültür araçlarının (okul, basın, radyo ve televizyon) yaygınlaşması ve divan edebiyatının önemini azaltıp halk edebiyatı ile aydın edebiyatını yakınlaştırmıştır. Fakat bu yakınlaşma giderek halk edebiyatının zayıflama sonucunu doğurmuştur. Bu daha çok halk edebiyatının başlıca biçimi olan halk müzüğinde kendini daha belirgin şekilde göstermiştir. Örneğin halk türküleri arabesk kalıplara sokularak yozlaştırılıp ve devrimci içeriği boşaltılıp, devletin resmi ideolojisi doğrultusunda okutulmaktadır.

70 yıldır T.C.'nin her türlü inkarcı ve asimilasyoncu politikaları sayesinde büyük kültür talanları yapılmıştır. Bunlar bilinçli olarak T.C. tarafından adeta teşfik edilmiştir. Bazende, Kürt ve Türk sanatçıları tarafından bilinçli veya bilinçsiz yapılmaktadır. T.C. tarafından kendisine folklör, el sanatlarında; halı, kilim vb. Kültür ürünleri kendisine mal edilmeye çalışılmıştır. Bunlar çeşitli yurtiçi ve yurtdışı yarışmalarda, festivallerde, Müzelerde; Türk folklörü, Türk kilimi, halısı olarak gösterilmekte, sergilenmekte ve Türk halk edebiyatına mal edilmektedir.

Daha düne kadar, Kürt diye bir halkın olmadığını savunan resmi ideolojinin amacı, Kürt halkının var olma niteliklerini yok etmek istemesidir. Halk edebiyatları, ait oldukları ulusların gelişmesinde ve kimliklerinin, özgürlüğünün kazanılmasında en önemli bir etkendir. Yani bir halkın ulus olma değerleridir. İşte bu bağlamda Kürt halkı kendi öz halk edebeyitanın ışığında kendi kimliğine sahip çıkmış ve Kürt halk edebiyatının devrimci özüyle bütünleşmiştir.Bu ise Ulusal mücadelenin gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Bütün halkları özgür türkülerle selamlıyorum.

Mart-1993

KADIN VE ÜRETİMDEKİ YERİ

Eda Güneş

İlk insan toplumu olan ilkel komünal toplumun sonlarına doğru özel mülkiyet ve iş bölümünün ortaya çıkmasıyla, toplum ezenler ve ezilenler olarak ikiye ayrıldı. Bu ayrışma ile birlikte eskiden kadının saygınlığı ve eşitliği üzerine kurulu olan anaerkil ilişkiler, yerini ataerkil ilişkilere bıraktı. Bu dönüşüm çok uzun zaman aldı ve zorla şiddetle köleci toplumla birlikte gerçekleşti.

Bu durumun sonucu olarak kadın toplumdaki saygın konumunu yitirdi. Eve bağlanarak, çocuk doğurma, mutfak ve değer verilmeyen ev işlerine hapsedildi. Bu bunaltıcı ve aptallaştırıcı iş bölümü, onun dünyasını ve ufkunu daralttı. Dış dünya ile ilişkisi kesilen kadın, artık erkeğin bir kölesi durumuna geldi. Bu durum onu cins olarak toplumda ezilen, horlanan ve cinsel bir meta yapan ortamı yarattı.

Özel mülkiyetin çıkışıyla, onu korumak ve güçlü köleci yöneticilerin malı yapmak, onu meşrulaştırmak için dinler ve dinsel kurumlarda ortaya çıktılar. Kadını eve bağlamanın-köleleştirmenin en etkili silahlarından birisini de işte bu dinler ve töreler oluşturdular. Din; kadına, erkeğe karşı itaatkar ve boyun eğmeyi öğretti. Erkeğin koruması ve hakimiyeti altında, aile oluşturmayı öğretti. Bunun sonucu erkek, kadına ömür boyu hiç zorlanmadan sahip olabilme şansını elde etti. Bu nedenledir ki tüm dinler erkek egemen dinleridir. (Ne hikmetse hemen hemen tüm tanrılar ve peygamberler de erkektirler.)

Kapitalizm toplumun ihtiyacı için değil, kendi karları için, pazar uğruna üretim yapıyordu. Kadın emeğinin sanayiye girmesi, pazar için üretilen malın maliyetini düşürdü. Daha fazla çalışmalarına karşı, daha az ücretle her işte çalışmaya başladı. Çünkü kadın halen eskinin köleci uysal alışkanlıklarını üzerinde taşıyordu. Düşük ücretle çalışmaları kapitalistin yararına olduğu için, işe alınmada tercih ediliyorlardı. Erkek işlerin giderek daha fazla işsiz kalmaları, iki cins arasında rekabet ve ciddi çelişkiler yarattı.

Kadın sorunu her ne kadar siyasi ve ahlaki unsurları içinde barındırsa da, her toplumsal olay gibi onun temelinde de esasında ekonomik nedenler yatar. Yani bu sorunda da belirleyici olan ekonomik koşullar ve nedenlerdir. Üretim araçlarının ve giderek modern sanayinin gelişmesiyle, eski köleci ve feodal toplum düzenleri sırasıyla yok olup tarihe karıştılar. Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte işçi sınıfı ortaya çıktı ve yavaş yavaş ev içi ekonomi çöktü. Evde kadının ürettiği mallar, dışardan satın alınandan daha çok pahalıya mal olmaya başladı.

"Kol emeğiyle yapılan işlerde becerinin ve gücün gerekliliği ne kadar azalırsa, başka bir deyişle modern sanayi ne kadar gelişirse, erkek emeğinin yerini o ölçüde kadın emeği alır. Yaş ve cinsiyet farklılıklarının işçi sınıfı için hiçbir ayırdedici toplumsal geçerliliği kalmamıştır artık. Bütün işçiler, yaş ve cinsiyetlerine göre farklı masrafa yol açan iş araçlarından başka birşey değildirler artık. "Kadın Sorunu Üzerine MELS'KE ve C.Zetkin-İnter yayınları Sf.10)

Bunun sonucu olarak, üretim araçlarının gelişmesi kadının aile içindeki faaliyetinin temelini yok etti. Kadını dışarda toplumsal çalışma içine çekti. Ev ekonomisinin yavaş yavaş yıkılışı onu ekonomik olarak bunalıma soktu. Tek çalışan erkek, artık bir aileyi besleyemez duruma geldi. İşte bu noktadan itibaren kadın toplumsal üretime girmek zorunda kaldı. Bu elbette olumlu idi, ama zorunluluklar sonucu doğdu. İlk kadın çalışma alanı, onun alışkanlıklarına uygun olarak temizlik-hizmet-hastabakı-

cılık vb. alanları oldu. Ayrıca sanata yakın iş alanlarına da yönelme oldu.

Dışarda üretime katılmaya başlayanların ilk amacı yüksek kazanç hayaliydi. Kadınların kitlesel olarak üretime çekilmesi ve düşük ücretle çalıştırılması ile tekniğin sürekli olarak gelişip bazı işgücünü gereksiz kılması, erkek işçilerin işsiz kalmalarına neden oldu. Bununla beraber güçlü bir yedek sanayi (işsizler ordusu) meydana çıktı. Bu durum sonucu kapitalistler, tüm işçileri çok az bir ücretle çalışmaya zorladı. Onlara karşı bu durumu kullandı.

Bu noktadan itibaren erkek işçiler, kadınların çalıştırılmasına karşı çıktılar. Ama artık ok yaydan çıkmıştı. Erkeklerin ücreti tek başına bir evi besleyebilecek durumda değildi. Ayrıca evden kurtulan kadın kitlelerini tekrar eve çekmek çok zordu. Lakin öyle de oldu, kadınlar giderek daha çok sayıda toplumsal üretime katıldılar. Kadınlar süreç içerisinde yalnızca ekonomik yaşam için değil, sosyal yaşamda da bağımsız bir duruma gelebilmek için de çalıştılar.

Kapitalizm toplumun ihtiyacı için değil, kendi karları için, pazar uğruna üretim yapıyordu. Kadın emeğinin sanayiye girmesi, pazar için üretilen malın maliyetini düşürdü. Daha fazla çalışmalarına karşı, daha az ücretle her işte çalışmaya başladı. Çünkü kadın halen eskinin köleci uysal alışkanlıklarını üzerinde taşıyordu. Düşük ücretle çalışmaları kapitalistin yararına olduğu için, işe alınmada tercih ediliyorlardı. Erkek işlerin giderek daha fazla işsiz kalmaları, iki cins arasında rekabet ve ciddi çelişkiler yarattı.

Üretim sürecinde kadınlar erkeklere nazaran daha uysal birer köle yapıldılar. İşsizlik ve geçim korkusundan kadın işçiler sendikal çalışmalara ve politize olmaya en geç katılanlardı. Kapitalistler onları korkutarak, erkekleri de mücadelelerinden vazgeçirmeye çalışıyorlardı. Zaman zaman cinsel taciz ve hakaretlerde bu baskılara eşlik ediyordu. Burjuvazinin işyeri temsilcileri süreç içinde artık kadın işçilerin önüne geçemez oldular. Onlar işçi sınıfının sınıf mücadelesinde ezilenlerin, en ezilenleri olarak doğal olarak en ileri cepheleri doldurdular.

İşte bu nedenden dolayı, ücretleri düşürdüğü gerekçesiyle kadını toplumsal üretimden koparıp, onun evine dönmesini istemek yanlıştı. Bu istem; kadını yeniden erkeğe ekonomik olarak da bağlamak, toplumsal köleliği ve aşağılamayı, onu evlilik içi ve dışı fuhuşa teşvik etmek anlamına geliyordu. Tarihin tekerleğini geriye döndürmeye hizmet ettiğinden dolayı, bu istem gerici bir arzu idi.

Ama hiç kimsenin bu gelişmeyi, yani kadınların kitlesel olarak üretime katılmasını önleyecek güçleri yoktu. Savaş esnasında ise burjuvazi daha güçlü bir tarzda kadınları sanayiye çekti. Kadın, erkeğe esasında ekonomik bağımlılıktan kurtulduktan sonra kapitaliste bağımlı hale geldi. Bu durum erkek ve kadın

emekçileri aynı mücadele etrafında topladı. Erkek ve kadın işçilerin rekabetini yok edip, aynı yaşam ve örgütlenme sürecini paylaştılar.

Kadın emeğinin katmerli sömürüsü ve diğer sınıf kardeşlerine karşı kullanılması yalnız kalmadı. Sanayinin gelişmesiyle çocuk emeği de yoğun bir şekilde kullanıldı. Bunlar uzun bir süre çıraklık devresi adına, lonca ustaları tarafından karın tokluğuna çalıştırıldılar. Manifaktür döneminden sonra, kapitalizm angarya biçiminde çocuk emeğinden yararlandı. Emekçi çocukları fabrika ve atölyelere doldurulurken, yalnızca varlıklı sınıfların çocuklarına mesleki eğitim olanağı tanındı.

Bu bağlamda kız çocukları da sınırsız sömürü ve ezilmeden paylarını aldılar. Anne ve babanın üretime katılması, evde ilk önce kız çocuklarına ağır yük ve sorumluluklar yükledi. Ama bununla da kalınmadı. Bir kısmı doğrudan toplumsal üretime katılmak zorunda kalırken, diğer bir kısmı da evlerde parça başına örgü-ev temizliği, çamaşır yıkama, çocuk bakma vb. işlerle üretime girdiler. Sonuçta kapitalizm en geniş bir tarzda kadın ve çocuk emeğini iş pazarına çekti.

Kadının toplumsal üretime katılması, giderek sendikalarda da örgütlenerek önemli bir potansiyel güç haline gelmesini yarattı. Bunun sonucu olarak kadın sosyal ve siyasal yaşama ilgi duymaya başladı. *"Büyük üretimin küçük üretimi bastırdığı günden itibaren, kadın ailenin kullanımı için gerekli ihtiyaç maddelerini kendisi üretmediği günden itibaren, kadının ilgisi de aile içinden toplum içine kaymıştır." 'C. Zetkin, Kadın Sorunu Üzerine Seçme Yazılar, Sf.23, İnter Yayınları)*

Bu gelişmeler sonucu kadınlar oy hakkı, eşit yasal haklar, eş seçme özgürlüğü vb. sorunlarda sosyal ve siyasal yaşama girdiler. Bu istemlerin bastırılması, onları kendi hemcinsleriyle örgütlenmeye götürdü. Süreç içersinde emekçi kadınlar, kısmi sosyal ve ekonomik taleplerinin kabulünü sağladılar. Ancak bunun emekçi kadınları tam kurtuluşa götürmediğini pratikleriyle öğrendiler.

Bu yüzden özel mülkiyetin ve işbölümünün olmadığı sınıfsız sömürüsüz ve baskısız bir dünya için mücadeleye atıldılar. Başta L. ve S. önderliğindeki sosyalist SB olmak üzere, birdizi Halk Demokrasisi ülkesinde en ileri yasal ve toplumsal hak eşitliği elde ettiler. Gerçek ve nihai eşitlik için çok önemli tecrübe ve mesafe elde ettiler.

**** Emekçi Kadınlar Katılmadan Devrim Olmaz, Devrim Olmadan Emekçi Kadınlar Kurtulamaz!***

**** Kadının Kurtuluşu Sosyalizm ve Giderek Sınıfsız Toplumdadır.***

Nisan-93

❐

(Bu bir ilandır)

Marx-Engels-Lenin Stalin-Komintern Clara Zetkin	Clara Zetkin	Aleksandra Kollontai	August BEBEL
KADIN SORUNU ÜZERİNE	**KADIN SORUNU ÜZERİNE SEÇME YAZILAR**	**Birçok Hayat Yaşadım**	**KADIN VE SOSYALİZM**
İnter Yayınları	İnter Yayınları	İnter Yayınları	İnter Yayınları

FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ, YA DA DEVRİMCİ ÇEVREDE FİKRE SAYGI KÜLTÜRÜ ÜZERİNE!...

İnsanların davranışları onların taşıdığı sınıf ideolojilerinden ve dolayısıyla içinden çıktıkları toplumsal üretim ilişkilerinden kaynaklanır. Bu nedenle Türkiye, Kürdistanlıların kültür yapıları ve davranışları da, içinden geldikleri toplumun siyasi ve ekonomik yapısı gibi çarpık bir yapıya sahiptir. Bir yandan emperyalizm, bir yandan feodalizm, öte yandan bağımlı kapitalizm. Bütün bu üçlü ilişki kökten değiştirilmediği sürece devrimci, proleter bir kültürün yaratılması ve yeni, dürüst, ilkeli insanların yetiştirilmesi olanaksızdır.

H. Karadağ

Fikir özgürlüğü, insanın düşündüğü şeyleri özgürce anlatabilmesi, başkalarına açıklamasıdır. Bu iş insanın en tabii ve doğal ilk temel hakkıdır. Fikre saygı ise, karşıdakinin düşüncelerine ve onu dışarıya yansıtma eylemine anlayış göstermesidir. Anlayış gösterme karşıdakinin fikirlerini desteklemek değildir, demokrasinin en temel kuralıdır.

Her türlü baskı ve sömürüye karşı olan (ya da öyle iddia eden) ve bunu yoketmek için birlikte hareket eden tüm insanlar birbirlerinin fikir özgürlüğünü kayıtsız koşulsuz tanımalıdırlar. Bunun olmadığı yerde özgür bir yaşam ve hareket birlikteliği sağlanamaz. Ama bu anlayış zaman zaman tartışma ve söz hakkının kısıtlanamayacağı anlamına gelmez. Örneğin kadın sorununun tartışıldığı bir seminerde, sınıfların mevzilenişi tartışılırsa konu değişir. Bu yüzden söz hakkı kısıtlanabilinir vs.

Şimdi gelelim asıl sorunumuza; Yurtdışında kendine yurtsever-devrimci-demokrat-sosyalist diyen ya da öyle varsayılan örgütler tarafından çeşitli eylem ve pratikler sergileniyor. Buralarda sürekli ilkesiz-fırsatçı ve faydacı "taktik"ler uygulanıyor. Kendisi için heryerde demokrasi talep edenler, kendileri güçlü olduğunda başkasının ajitasyon ve propagandasını engellemek için türlü oyunlara başvuruyorlar.

Birinci örnek olarak halk geceleri ile ilgili verelim: Bu geceler anında anlaşılacağı gibi halk kategorisinde olan sınıf ve kategorilerin kültürlerini ve mücadelesini dile getirmesi gereken gecelerdir. Ancak bu gecelerde türlü yöntem ve zorluklar sergileniyor. Bu gecelerde halk kategorisinde görülen çeşitli grup-kişi ve çevrelere sergisini açıp görüşlerini yayma fırsatı verilmesi çeşitli şartlara bağlanır genelde.

Bazı geceler için davetiye gerekir, davetiyesi olmayan sergi açamaz. Çok önceleri sergi açmak için başvurması gerekir. Her gecede ve her şehirde herkese sergi açtırılmaz. Bazı bölgelere ve bazı yöneticilere göre şartlar değişir. Sözün kısası bir ilkesizlik almış yürüyor. Başkasının fikirlerinin yasaklanması, bir korku ve telaşın göstergesinden başka birşey değildir. Kafası kızınca, herhangi bir sert tartışma aralarında çıkarsa yasaklar hemen başlar. İşte toplumun en ileri bazı insan ve çevrelerin hali budur. Devrimci demokratların propaganda yapmasının tartışılması bile utanç vericidir. Bu konuda karar vs. ise devrimcilikle alakası yoktur.

Bazı gecelerde nicel güçsüzlükleri bahane edilip sergi açtırılmayanlar bile oluyor. Kimisi örgütlere, kimisi de örgüt olmayanlara açtırmaz. Örneğin; Newroz gecelerinde Yılmaz Güney Vakfı olarak sergi açabilmek için yöneticileri belki elli yere telefon etmek zorunda kalmışlardır. Buna rağmen bu yıl Newroz'larda sergi açtırmamışlardır. Nedeni sorulduğunda ya *"yeni bir karar alındı"*, *"siz çok önceleri başvurmalıydınız"* biçimde cevaplar oldu. Bazen de geç kaldınız *"sadece örgütlere vereceğiz"* ya da *"sorumlularımız yoktur"* deyip sürekli oyalıyorlar.

Bazen de sergi açtırıp başlarına dikilip sansür kurulu gibi "şunları satabilirsiniz, şunları satamazsınız" deniliyor. Bazen *"siz ticaret yapıyorsunuz çok kitap-kaset satıyorsunuz"* denilip bununla kendilerinin ticaret yapması saklanılmak isteniyor. Çiğ etin döner diye satıldığı bir dönemde, kendi ihtiyacını karşılamak için neden onlarda kaset-kitap satmasın ki?

Yılmaz'ın adını sık sık kullanıp ona saygı duyduğunu belirtenler, onun eserlerini yaşatmayı hedefleyen Vakfın propagandasını engellemek için mutlaka bir yol buluyorlar. Devrimci amaçlar için açılmış bazı kitap evlerine de sergi açtırmamak için olmadık *"taktiklere"* başvuruyorlar. Kendi dergi-kaset-kitaplarını ve biletlerini satınca bu kitap evleri dost-devrim-

ci-demokrat olur. Bağış toplama zamanı da öyle görülürler. Sergi açmaya gelince ticaret evleri ve adamları olurlar. Bu kadar çifte standart kullanan "devrimcilerimiz" çok bilinçlenmiş ve ustalaşmış olmalılar. Ama bu durum siyasi acizliği ve korkunç bir tutarsızlığı sergiliyor sadece.

İkinci örnek olarak yürüyüş ve mitingleri verelim. Yürüyüşlerde nicel olarak *"büyük"* olan örgütler genellikle diğerlerinin haklarına riayet etmezler. Eylemin yönelimini doğru bulan eyleme katılan, böylece de onu destekleyen insanlara ajitasyon-propaganda serbestliği tam anlamıyla tanınmaz. Söz hakkı bazen verilmez, bazen de onlar konuşurken saygısızlık yapılıp dinlenmez. Eylem birliklerine bazen *"küçük"* gruplar çağrılmaz, veya dıştalanır.

Birbirleriyle aralarında çelişkiler varsa *"biz şu örgütle yürüyemeyiz, ya onlar ya biz"* diye diretirler. *"Büyük"* ağabey örgütlerde ilkesizce *"güçlüden"* yana tavır takınırlar. Aralarındaki bazı siyasi sorunları, birlikte ortak düşmana karşı yürümenin engeli görürler. Hatta burjuvazinin yararlanabileceği şiddetli saldırılara kadar vardırırlar. Siyasi eleştirilere tahammülsüzlük ve ideolojik acizlik sonunda devrimci kişi ve grupları çatışmaya götürür. Çokça halktan ve halk cephesinden bahsedenler böylece işine gelmezse düne kadar müttefik-dost gördüğü bazı kişi ve kuruluşları aniden düşman ve halk düşmanı ilan edebiliyor. Tabii ki tersi de pek ala oluyor.

Üçüncü örnek olarak örgütsel ayrılıkları verelim: Türkiye Kuzey Kürdistanlı örgütlerin genelinde örgütsel ayrılıklar çatışmalarla sonuçlanıyor. Bir yere kadar birlikte mücadele eden, aynı ekmeği, aynı koğuşu, aynı yazgıyı yıllarca paylaşan insanlar; görüş ayrılıkları çıkınca bir gecede düşman olabiliyorlar. kendisinde olduğu sürece hatalarını fazla önemsemeyenler, birileri kendisinden ayrılınca bir dizi hata ve sapmalar tespit edilir. Birlikte üretilen örgüt değerlerinden men edilir.

Saldırılarını meşrulaştırmak için çamur atılır, isim takılır. Birkaç gün önce yoldaşları olan insanlara karşı devrimci saldırılar bile düzenlenir, *"cezalandırılır"*. Neden ayrıldığını söylemesine fırsat bile verilmeden dıştalanır, susturulur bazen. Tüm çevre ister anlasın, ister anlamasın ayrılanlarla bir anda ilişkisini koparır. Ayrılan artık teşhir sürecine girmiştir ve dostluktan çıkmıştır.

Bütün bunlar hangi tarafça yapılırsa yapılsın ilkesiz, sorumsuz uygulamalardır. Her ne kadar *"devrimin, örgütün"* çıkarları için yapılırsa da esasında yönetici insanların bilinçli bazı hesapları için uygulanır. Bu yöntemler yüzünden ayrı düşündüğü için ayrılmayan çok insan vardır. Dışa karşı sağlam birlik devam eder, ama içi kof bir samanlıktır. Bu durum, fırsatını bulduğunda büyük bir yangına zaruri olarak yol açar. İşte proletaryanın gönüllü-bilinçli birlik anlayışı ile bu kof birliklerin karşılaştırması. İşte proletaryanın yüksek sınıf çıkarları ile, grup ve önderlerin çıkarlarının karşılaştırılması.

Bütün bu örnekler bize neyi gösteriyor? İlkesiz birlik ve cepheleşmeler, geçici ittifaklar, günübirlik politikalar neyi gösteriyor? Bütün bunlar belkemiksiz oportonizmden başkası değildir. Proletarya ve ezilen halklar böylesi tavır sergileyenleri bir gün bir kenara atmasını bilecektir. Kimilerini iki gün önce düşman, iki gün sonra dost gösterebilenleri veya tersini yapanlara hiç güvenmeyecektir. İttifak politikalarını, bazılarını dıştalama, intikam alma, siyasi rakiplerini hileyle altetme metodlarına aldanmayacaktır. Bir eylemde ortak platform çıkarıp diğerinde dıştalamak için uğraşanlara birgün tükürecektir.

Burada saydığımız olumsuzlukları her örgüt ve kişi elbette yapmıyor. Söz konusu grup ve kişiler kendilerini iyi tanırlar. Böylesi yöntem ve saçmalıkları yapan kişi ve kuruluşlar artık şapkalarını önlerine koyup iyi bir düşünmelidirler. Çokça fikir özgürlüğünden bahsedip, fikir özgürlüğüne saygı duymayı basit ve bencil kısa vadeli çıkarlarına kurban edenlere proletarya ve ezilen halklar nasıl güvenip de peşine gidecek? Bugün bu kadar sansür-düşünce kısıtlaması ve yasaklaması uygulayanlar, yarın iktidara gelirlerse neyi uygulayacaklar acaba?

Yukarıda saydığımız uygulamalar devrimci proletaryanın sınıf çıkarlarına asla hizmet etmeyecektir. Bütün bunlar birer "sol" çocukluk hastalıklarıdır. 20. yüzyılın sonunda, ortaçağ kafasıyla yapılan deevrimciliktir. Kapitalizmin geliştiği ülkelerdeki devrimciler arası ilişkiler, çok daha uygar bir düzeydedir. Kısacası geri kalmış ülkelerin geri kalmış devrimcileri böylesi kaba hataları ancak yapabilir.

İnsanların davranışları onların taşıdığı sınıf ideolojilerinden ve dolayısıyla içinden çıktıkları toplumsal üretim ilişkilerinden kaynaklanır. Bu nedenle Türkiye, K.Kürdistanlıların kültür yapıları ve davranışları da, içinden geldikleri toplumun siyasi ve ekonomik yapısı gibi çarpık bir yapıya sahiptir. Bir yandan emperyalizm, bir yandan feodalizm, öte yandan bağımlı kapitalizm. Bütün bu üçlü ilişki kökten değiştirilmediği sürece devrimci, proleter bir kültürün yaratılması ve yeni, dürüst, ilkeli insanların yetiştirilmesi olanaksızdır.

Bencillik, sekterlik, fırsatçılık ve böbürlenme burjuva alışkanlıklarıdır. Proletarya ve ezilen halkların kültüründe bu alışkanlıklar yoktur. Paylaşmak, hoşgörü, birlikte yaşayabilme, insanların hatalarına karşı sabırlı ve ilkeli davranış ile özveri, bunlardır insanlığı yüceltecek olan alışkanlıklar. Bunun için şimdiye kadarki yasakçı, grupçu, bencil, sekter tavırlar terkedilmelidir. Ezilen yığınları başka türlü birleştirmek ve gelecek için eğitmek burjuvaziye hizmet eder.

*** Yaşasın Proletaryanın Devrimci Kültürü!**

1 Nisan 1993

Yazı Kurulu'nun Notu;

Elimize geçen bu bildiriyi, bu sayımızda tartışılan "Devrimci Çevrelerde Fikre Özgürlük" konusunu doğrudan ilgilendirdiği için, aynen basıyoruz. Bu bildiri; bu konuda çok geçikmiş ve bu açıklamayı imzalayan örgütler tek tek geçmişte kendilerinin yaptıkları aynı veya benzeri hataların özeleştirilerini vermeden imzalasalar bile olumludur. İleriye atılmış bir adımdır. Umarız bundan sonra geçmişleriyle ideolojik bir hesaplaşmaya girerler.

DEVRİMCİ ÖRGÜTLER ARASINDAKİ ŞİDDETİ REDDEDELİM!

Türkiye Devrimci Hareketinin olumsuz bir yönünü teşkil eden sol içi çatışmalara dönem dönem de olsa gündeme geldiğine tanık oldu, olmaya da devam ediyoruz. Devrimci örgütler arasındaki dostluğu ve güveni zedeleyen bu tür tutumların devrimci harekete hiçbir faydasının olmadığı açık bir gerçektir. Mücadeleyi zayıflatan halk kitleleri üzerinde olumsuz bir etki bırakan, bu tür tutumlardan çıkarılması gereken çokça derslere sahibiz.

Genel mücadeleye zarar veren böylesi tutum ve davranışlardan kaçınılmadığında bundan yararlanacak olan hakim sınıflardır.

İşte bu olumsuzluklardan biri de ***Devrimci Sol***'un iki kanadı arasında yaşanmaktadır. ***Devrimci Sol*** arasındaki bölünmenin kamuoyuna yansımasından bu yana yaşanan olumsuz durum bugün giderek farklı bir boyut almış durumdadır.

Belirtelim ki, dost, örgüt ve partiler olarak, Devrimci Sol'da yaşanan bu bölünmeden üzüntü duymaktayız.

Sorunumuz burada ayrılık üzerinde durarak kimin haklı, kimin haksız olduğunu irdelemek değildir. Çok farklı bir boyutu olan bu sorunun tartışılacağı platformlar ayrıdır.Ancak bizi yakından ilgilendiren bu ayrılıkla birlikte, yer yer kullanılan ve kullanılmaya devam edeceği söylenen şiddet olayıdır. Yapılan görüşmelerde, kamuoyunda DK'nin önderliğinde yapılanmasını devam ettiren Devimci Sol'un şiddet olayını savunması ve devam ettireceğini ilan etmesidir.

Sınıf mücadelisnde ayrılıklar ve bölünmeler kaçınılmaz değildir. İstemesek de sınıf mücadelesi yürüten bir hareketin içinde ayrılıklar ve bölünmeler yaşanabilir. Bu irademizin dışındaki bir olgudur. Güçlenen, gelişen ve asınıf mücadelesinde daha aktif rol oynamak isteyen bir hareket elbette bölünmek ve ayrılmak istemez. Ancak böylesi bir durumun yaşanması halinde, yapılması gereken tek bir doğru yöntem vardır. O da siyasi ve ideolojik mücaedelenin yürütülmesidir. Eleştiri ve dönüştürme yolu budur. Bunun dışında sorunu şiddetle çözmeye kalkışmak ise sorunu çözümsüzleştirecektir.

Devrimci Sol arasında meydana gelen ayrılıktan bu yana şiddet unsurunun gündeme gelmesi ve bunun yer yer uygulanmasıyla olumsuz bir durum yaşanmaktadır.

Bugün hakim sınıflar devrimci örgütler arasındaki yaşanan böylesi olaylardan yararlanmak için pusuda beklemektedir. Devrimci Hareketi zayıflatmanın, halk kitleleri nezdinde devrimcileri farklı göstermeye çalışan girişimlerine kendi ellerimizle zemin hazırlanmamalıdır. Bilmeliyiz ki; faşist T.C.'nin, MİT ve Kontr-Gerilla açık provakasyonlar hazırlamak için her fırsatı kullanıyorlar.

Hiç uzağa gitmeden Devrimci Sol ve Bolşevik Partizan arasında yaşanan olumsuzluğun ardından örgütler adına MİT'in dağıttığı bildiriler ve yine kısa bir süre önce TKP/ML ve PKK arasında yayın bültenlerindeki karşılıklı eleştiriler üzerine MİT'in TKP/ML'nin ismini kullanarak çıkardığı bildiriyi hepümiz okuduk.Bundan da anlaşıldığı gibi hakim sınıflar bir tek şeyi amaçlıyor. Provakasyon yaratarak devrimci örgütleri birbirine düşürmek, böylesi ortamlardan yararlanarak kendisi de fiili saldırılara girişmek istemektedir. Bunun da kimlerin işine yarayacağı açıktır.

Bizler aşağıda imzası bulunan örgüt ve partiler olarak, hakim sınıfların bu tür oyunlarını bozmanın yolunun devrimci örgütler arasında şiddetin reddedilmesinden geçtiğini belirtiyoruz.

Devrimci Sol'un her iki kanadından Devrimciler, Arkadaşlar;

Bugüne kadar olduğu gibi, şiddeti düşman güçlerine karşı kullanın! Dost örgüt, kişi ve kurumlar arasındaki şiddet meşru değildir. Devrim mücadelemize zarar vermektedir. Düşmanı ise sevindirmektedir. Aranızdaki çelişkiler halk içindeki çelişkilerdir, uzlaşır çelişkilerdir. Bunları çözmenin yöntemi, eleştiri-ikna ve dönüştürmedir. Tek ilke ve doğru olan yöntem budur. Bu yöntemi benimseyin. Devrim ve halkın çıkarları bunu emretmektedir.

Devrimci Sol arasında meydana gelen bölünmeden bu yana yer yer karşılıklı yaşana gelen şiddet olayına von verilmesini istiyor ve hangi kesimden gelirse gelsin, uygulanacak şiddetin karşısında olduğumuzu açık bir şekilde belirtiyoruz. Şiddetin devam ettirilmesi ve hangi gerekçeyle olursa olsun bunun teorisinin yapılmasını doğru görmüyoruz. Tüm bunlara rağmen şiddet ve fiili saldırıları hangi kesim devam ettirirse bizler, aşağıda imzası bulunan örgüt ve partiler olarak şiddeti uygulayanlarla ilişkilerimizi yeniden gözden geçireceğimizi ve tutum alacağımızı açık bir dillle belirtiyoruz.

*** YAŞASIN DEVRİMCİ ÖRGTÜTLER VE DEVRİMCİLER ARASINDAKİ DOSTÇA BİRLİKLER!**

TKP/ML (YDB), TKP/ML Hareketi /YDK), TİKB Taraftarları, MLSPB Taraftarları, Devrimci Partizan (YDK), Ekim (YDK), Kawa (Avrupa), Devrimci İşçi (Ruhr), TKİH Taraftarları

Nisan'93

Aşağıdaki basın açıklamalarını, yurtsever-demokrat basın üzerindeki baskıları kınamak için yayınlıyoruz.

BERHEM DERGİSİ'NE TOPLATMA

Berhem Yayınevi tarafından çıkartılan Berhem Dergisi'nin 4. sayısı ile, aynı yayınevi tarafından çıkartılan "Dersim Türküleri" adlı kitap, "bölücülük propagandası" yaptığı gerekçesiyle hakkında Ankara DGM'de dava açıldı."

ANKARA- "Konuşan Türkiye" sloganıyla iktidara gelip, özgürlük vaadeden iktidarın yasakcı uygulamalarına bir yenisi daha eklendi. Radyoları susturan siyasal iktidar, son olarak Berhem Yayınevi tarafından çıkartılan Berhem Dergisi'nin 4. sayısı ve aynı yayınevi tarafından çıkartılan "Dersim Türküleri" adlı kitap hakkında, "bölücülük propagandası" yaptığı gerekçesiyle dava açıldı.

Ankara DGM'de açılan dava gerekçesinde; "Derginin 57. ve 62. sayfalarında yer alan S.Ferman isimli şahsın yazdığı "KÜRT ULUSAL BİRLİĞİ SORUNLARI" başlıklı yazıda T.C. Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine bölücülük propagandası yapıldığı anlaşıldığından yazıyı dergisinde 3713 S.K.'nun 8/2, 312/2-3 ve Basın Kanunu'nun 16/4, TCK.'nun 36. maddeleri gereği yargılanmasına ve Derginin kamu adına müsaderesine karar verilmesi" istendi. Berhem Yayınevi'nden yapılan açıklamada, "Kürt varlığının tanındığı bir dönemde, toplatma kararlarının, düşüncelerini açıklamak isteyenleri yıldırmaya yönelik bir davranış olarak" nitelendirdi. Her iki toplatma davası için Berhem Yayınevi sahibi Aslı YALÇINOĞLU'ndan yüzer milyon ceza yatırılması istendi.

Hem Berhem Dergisi'nin 4. sayısında hem de "Dersim Türküleri" adlı kitapda DGM Savcılığı'nın iddia ettiği gibi ırkçılık yapılmadığını, tam tersine Anadolu'da yüzyıllardır varlığını sürdüren Kürt kültürünün su yüzüne çıkması için çaba harcadıklarını vurgulayan Berhem Yayınevi'nin açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi:

"Dersim Türküleri adlı kitapta, Kürt halkının zengin kültürünün kamuoyuna duyurulması için yapılan araştırmanın kitaplaştırılmasından öte kimsenin alınmasını gerektirecek bir durum yoktur. Berhem Dergisi'nin 4. sayısında yayınlanan "Kürt Ulusal Birliği Sorunları" başlıklı yazıysa bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı başta olmak üzere çok sayıda ileri gelen tarafından tartışılmaktadır. Siyasal yöneticilerin tartışabildiği bir konuyu, Kürt kültürünün içinden gelenler tartışmak istediğinde neden suç olmaktadır?"

Berhem Yayınevi'nin açıklamasında Ankara DGM'de yapılacak olan ilk duruşmanın 8 NİSAN'da olacağı, öngörülen asgari ceza miktarının da yayınevini kapatmayı amaçladığından bu cezayı yatıramayacaklarını belirterek, "duyarlı kamuoyunu duruşmada yanımızda görmek istiyoruz" denildi.

BERHEM YAYINEVİ

BASIN AÇIKLAMASI

Dergimiz Yeni DİVAN'ın Ankara temsilcisi Güler GÜR 12 Mart 1993 günü gözaltına alındı.

Polis tutuklaması için hiçbir hukuki gerekçe de gösterilmedi.

Ankara polisinin bu davranışını biz Alevilere saygısızlık olduğu kanaati uyandırdı!...

Temsilcimiz Güler GÜR'ün derhal serbest bırakılmasını istiyoruz. Kamuoyuna duyuyoruz...

Yeni DİVAN ve Pir Sultan Abdal Yayınevi
Adına
Ali Haydar TURABİ
(F.Almanya/KÖLN)
17 Mart 1993

ARKADAŞ

-Beş perdelik Oyun -

Yazarın Önsözü

Bu tiyatro oyunu; Almanya'nın Gelsenkirchen şehrinin bir gençlik evinde ortaya çıkan bir sorunun gelişmesi üzerine yazılmıştır. Türkiyeli gençler ile Alman gençlerinin arasındaki ilişkilerin kötüye gitmesi dolayısıyla, gençlik evindeki Türkiyeli gençler ile Alman gençleri aralarındaki bazı olumsuz sürtüşmelerin giderilmesi için ilk etapta bu konuyla ilgili bir başlangıcın yapılması isteği bende böyle bir adımın atılması için, arkadaşlığın önemini belirten bu oyunu sahnelemek için kaleme aldım. Umarım zevkle okursunuz.

Yazan: B.Yağmur

Oyuncular:

* Ali
* Alman Kadın
* Almaz Kız
* Birinci Polis
* İkinci Polis
* Komiser
* Tercüman
* Birinci Dazlak
* İkinci Dazlak
* Üçüncü Dazlak
* Lokal Sahibi
* Satıcı Erkek
* Satıcı Kadın

(BİRİNCİ PERDE)

Ali isminde bir Türkiyeli genç, Almanya'ya turist olarak gelir. Şimdi tren istasyonundadır. Bir elinde çanta, diğer elinde ağır bir bavul. Biraz yürür ve şaşkın şaşkın etrafına bakınır. Cebinden buruşuk bir kağıt çıkarır, etrafından gelip geçen insanlara birşeyler sormaya çalışır. Ama nafile. Dil bilmediğinden hiç kimse kendisiyle ilgilenmez. Ali ne yapacağını bilmeksizin, gelip geçen yolculara bakınırken aniden istasyonun içinde saçlarını sıfıra kestirmiş, ayaklarında yere bastıkça ses çıkaran, askeri çizmeleri ve ellerinde bira şişeleriyle Ali'ye doğru itişe kakışa gelmekte olan Alman gençleri görünür. Bunlar Ali'nin etrafını sararak dalga geçmeye çalışırlar. Ali bu duruma şaşırır ve gülümser. Biraz sonra Ali'yi itelemeye ve tekmelemeye başlarlar. O anda olay yerinden geçmekte olan bir kadın ve kızı olayı görünce müdahale ederler.

Kız- "Anne bak orada birine sataşıyorlar, yardım edelim yapa yalnız."

Kadın- "Dokunmayın gence, o size ne yaptı, bırakın, bırakın yapmayın."

Dazlaklar- "Moruk, sen karışma bize. Bu genç sarımsaklının biri. Boktan Türktür O. Hem biz istediğimizi yaparız."

Kız- "Bırakın lütfen. Yazıktır. Size ne yaptı ki o."

Dazlaklar- "Bu bebekte kim? Biz bu işi bitirelim (kızı iteleyerek) sırası gelince seninle ilgileniriz."

Kadın- "Hepiniz de allahınızdan bulasınız emi? Yardım edin (yolculara seslenerek) lütfen, yardım edecek kimse yok mu?"

Bu arada kadının sesini duyan iki polis koşa koşa gelirler.

Polis- "Ne oluyor burada? (Bu arada dazlakların hepsi kaçar)"

Kadın- "Olayın gelişmesini anlatır. "Bu gence saldırmışlar, dövüyorlardı, biz de yardım etmek istedik. Dağda mı yaşıyoruz bu ne biçim insanlık."

Polis- "İstasyon karakoluna gelin, derdinizi orada anlatırsınız."

Polisler Ali'nin koluna girerek götürmeye çalışırken.

Kız- "Neden götürüyorsunuz bu genci, birşey yapmadı ki" dedi ama polisler Ali'yi alıp götürdüler.

(İkinci Perde)

-İstasyon Karakolunda- Polisler Ali ile birlikte içeriye girerler. Masanın başında oturan Komisere bir tanesini getirdiklerini söylerler.

Komiser- "Yinemi sarımsaklılardan biri? Pasaport, p a s a p o r t .

(Ali acele çıkarır, ürkek bir hali vardır)

Komiser- "Hey Türk, almanca biliyormusun (ne dediğini anlamayan Ali şaşkın şaşkın bakınır.)

Polisin biri Türkiyeli olduğunu anlayınca hemen telefona sarılır.

Polis- "Bize acilen bir tercüman lazım, burada sizin bir vatandaşınız var. Kendisi almanca bilmiyor, lütfen gelirmisiniz? (Telefondaki adam ise Türk Danış denilen sosyal yardımlaşma kurumunda çalışan birisidir.)

Aradan kısa bir müddet geçtikten sonra, bir adam içeriye girer. Kendisi çağrılan tercümandır.

Polis: "Siz tercüman olacaksınız herhalde?

Tercüman- "Evet benim"

Polis- "İşte sizin hemşeriniz (eliyle gösterir), lütfen sorarmısınız, tren istasyonunda neler olduğunu?.

Tercüman genç ile biraz konuştuktan sonra polise dönerek: "Bu genç tren istasyonunda, elindeki adrese gitmek istemiş. Oradan geçen yolculara, adres sormaya çalışırken, kuru kafalılar gelmişler ve önce kendisiyle alay edip, sonra da tekme tokat dövmeye başlamışlar. Bir kadın ile kız da yardım etmişler. Sizleri görünce de kaçmışlar. Hepsi bu kadar" der.

O sırada polis komsere dönerek dışarıda bir kadın ile kızın beklediğini söyler.

Komiser- "Biraz beklesinler bizim işimiz daha bitmedi (tercümana dönerek) sorarmısınız neden gelmiş? burada ne kadar kalacakmış?"

Tercüman Ali ile biraz konuştuktan sonra;

Tercüman- "Buraya turist olarak gelmiş, sendikada aktif olarak çalıştığı için, iş vermiyorlarmış. Burada kalıp iltica etmek istiyormuş."

Komiser- "aha yine aynı hikaye desenize. Olmaz, Almanya'da iltica eden o kadar çoğaldı ki, yeni birini istemiyoruz. Anlatın kendisine, burada kalamaz. Sadece 3 aylık turist vizesi var. Bu vizenin süresi dolduktan sonra geri dönmeye mecburdur. Burada zaten çok işsiz var. Geri dönmeye hazırlansın. Burada bir de yabancılar sorunu var. Olmaz, olmaz.

Tercüman komiserin söylediklerini Ali'ye tercüme eder. (Ali'nin kafası iyice karışır. Şaşkın bir hali vardır.)

Komiser, polise, kadın ile kızı çağırmasını söyler. Biraz sonra kadın ile kız içeriye alınır. Kadın içeriye girince, Ali'yi çok üzgün görür. Ali'nin omuzuna dokunur, yüzüne gülümser.

(Devamı Gelecek Sayımızda)

GENÇLİK SORUNU VE DEVRİMCİ GENÇLİĞİN GÖREVLERİ

H. Karadağ

Devrimcilik başkaları için yapılmaz.
Ona inanıldığı andan itibaren tüm benliği sarar.
Devrim ilk önce kişinin kendi içinde, sonra evinde yapılmalıdır.
Kendini değiştirmeyen, devrimci olamayan biri,
başkalarına yol gösteremez.
Hayatın her alanında devrimcilik yapılmalıdır.
Derneklerde devrimci-marksist olan biri,
işyerinde, okulda, kahvede de devrimci olmak zorundadır.
Bunu yapmayan birinin ,
teoride savunduğu bir dizi doğru görüşü de anlamsız kalır.

Gençlik sınıflarüstü bir kavramdır. Genel olarak 15 ile 30 yaş gurubu arasında olan insanlar gençlik katagorisine girer. Gençliik, toplumun en hareketli ve en dinamik kesimidir. Geleceğin kurucuları gençliktir, gençliği de kim örgütlemişse gelecek onundur. Gençlik kendini yenileyen, gerici, ön yargıcı, bilimden uzak doğmalara en az kapılan insan guruplarıdır. Gençlik taze kandır, yazılmamış her resmin çizilebileceği beyaz bir kağıttır. Sabahın tanıdır gençlik, geleceğin aynasıdır. Bu yüzden gençlik kazanılmadan sosyalizm olanaksızdır.

Gençliğin en önemli sorunu bilinçsizliği ve tecrübesizliğidir. Bu yüzden onlara yönelik, her türlü eğitime ağırlık verilmelidir. Öncelikle dinitöresel önyargılardan arındırılmalıdır. Devrimci teori olmadan devrimci pratik olamaz. Bilinçsiz, eğitimsiz bir insan karanlıkta el yordamıyla yürüyen ve bir çukura düşecek olan insandır. Bu yüzden sürekli okumalı, eğitim ve kurslara katılmalı, bilgi ve tecrübe aktarılmalı. Doğayı, bilimi, toplumu ve kendini tanımak için sürekli okumalı. Bunun yaşı ve yeri hiç olmaz.

Eski tecrübeli insanlara saygı duyup onlardan öğrenmeli. Çünkü bilgi diğer insanların deney ve tecrübelerinin toplamıdır. Eğitilmemiş bir gençliğin hiçkimseye faydası olmaz. Okuma alışkanlığı genel kültürün yüksekliği kişinin olgunluğunu artırır. Nasıl ki bir meslek çıraklık devri gerektiriyorsa, devrimci düşünceleri kavramak da uzun bir eğitimi gerektiriyor. Herşeyi burjuva okullarından ve kendiliğinden öğrenilebileceğini sanan sekter-kibirli unsurlar kötü birer örnektirler. Bunlar ayıklanıp temizlenmelidirler.

Devrimci gençlik öğrendiğini pratiğe uygulayan ve çevresine de öğreten insandır. Zararlı ve yanlış düşünceler üzerine tartışma yürüten,onunla uzlaşmayandır. Onlar kültürlü, siyasi bakımdan eğitilmiş, bedence sağlam insanlar olmalıdır. Güç ve enerjisini boşa harcamayıp onu devrimin çıkarı için kullanmalıdır. Eşine, dostuna ve arkadaşına karşı dürüst, ciddi ve güven verici olmalıdır.

Gençliği zararlı alışkanlıklardan ve fikirlerden korumalı. İçki, sigara, uyuşturucu ve şans oyunlarına karşı eğitmeli. Başıbozuk, lümpenleşme ve dünyadan sofistçe vazgeçmeye karşı uyarmalıyız. Üretimden kopukluğa, tembelliğe ve asalaklığa karşı kesin önlemler alınmalı. Okumama, meslek edinmeme ve kapitalizmin olanaklarından yararlanmamaya karşı, bıkmadan onları ikna etmeli. Geçici heveslere, ezberciliğe, insiyatifsizliğe karşı sürekli eğitimden geçirilmeli.

Gençliğin kişisel ve genel sorunlarıyla ilgilenilmeli. Onlar genellikle yüzeysel, ani, kısa vadeli ve dolayısıyla zararlı ilişkilere girerler. Bu yüzden onların evlilik ve aşk sorunlarıyla bile dostça ilgilenilmeli. Bazı gençlerin duygularından yararlanıp onları sömürmek isteyenlere derhal ta-

vır takınmalı. Buna karşılık devrimci gençlikte gönül oyunlarını ciddiye almalı, burjuvaca kullanmamalı. Lirik bir şekilde aşktan ve subjektif duygulardan arınmalı. Maymun iştahlılık ve nefsine düşkünlüğün sonu kötüdür. İstikrarlı, kalıcı ciddi ilişkiler kurulmalıdır.

Devrimci gençlik, halka güvenen, onlardan öğrenen ve onlara da öğretendir. Sınıfını olduğu gibi tanıyıp kabullenmeli ve ondan sonra onu değiştirmeye çalışmalıdır. Onlarla alçak gönüllü, sıcak dostluk ilişkisi kurmalıdır. Onların fikir ve önerilerine değer vermeli, sorunlarına eğilmelidir. Onların ruh hallerine, geleneklerine dikkat edip, ona uygun mücadele koşulları ve biçimleri yaratılmalıdır. Onlara hayatın her alanında örnek olmalı. Eleştiri kaldırmayan, kitlelerin sesine kulak vermeyenler mücadelede başarı sağlayamazlar. Sekter, kitleden kopuk, bireysel davranışlar başarılı ve uzun vadeli olamazlar.

Devrimci gençlik enternasyonalist olmalıdır. Onun mücadelesi tek kendi ülkesiyle sınırlı olamaz. O tüm uluslardan emekçilerle ortak hareket eder. Bu yüzden sürekli dil öğrenip, diğer uluslardan insanlarla diyaloğa girmeli. Bütün dünyada olan biten meselelerle ilgilenip ve bunlara tavır takınmasını bilmelidir.

Devrimci gençlik tüm sorunlara proletaryanın sınıf çıkarları açısından yaklaşır, planlarını ona göre yapar. O hiçbir haksızlığa boyun eğmez, her yerde her zaman yanlış düşüncelerle mücadele eder. Sınıf mücadelesine karşı duyarsızlık, burjuvaziyi güçlendirir.

"Yaşasın devrim", "yaşasın sosyalizm" demek, pratiğe uygulanmadığı sürece soyut birer slogandır. Devrim için birşeyler yapmak, her çalışmaya bir başka genci de çekmede devrimci gençliğin sürekli hedefi olmalıdır.Bunu devrimci gençlik yapmadığı zaman burjuvazi ve her renkten oportonizm alır kullanır. Bu yüzden uzlaşmaz ve korkusuz bir mücadele azmi ve proletaryanın davasına bağlılık ruhu geliştirilmelidir.

Tecrübesizliğinden dolayı gençliğe güvenmemezlik yapılamaz. Pratik en büyük tecrübe okuludur. Gençlik yerinde saymayan hareketli insan guruplarıdır. Bu yüzden pasifizmden ve reformizmden en az etkilenir. Mücadele sürecine gideceği yolu, sosyalist düşüncelerden de etkilenerek öğrenir. Tembellik kötüdür, ancak düşünce tembelliği en kötüsüdür. Çalışmalardan ders çıkarmayan, hatalardan yılgınlığa çark ediş kötüdür, yenilgiyi getirir.

Gençlik örgütlendirilmeli, bilinçlendirilmelidir. Bu yapılırken sekter-içe dönük ve bir KP gibi değil, özel yöntem ve araçlara başvurulmalıdır. Öncelikle sınıf temelinde emekçi gençlik hedef alınmalıdır. Onları çeşitli kültürel ve sportif çalışmalar vasıtasıyla eğitim çalışmalarına aktarılmalıdır. Gençliğin kendi ekonomik ve demokratik talepleri doğrultusunda harekete sürülmelidir. Pasifist-reformist ve şövenist ideolojilere karşı eğitilmelidir.

Gençliğin içine sevgi ve saygı, hoşgörü, işbirliği, paylaşma ve dayanışma duyguları ekilmelidir. Eşitlik ve birbirini tamamlama anlayışı esas alınmalıdır. Erken panik-kaytarma-bireycilik vb. küçük burjuva alışkanlıklarına hiç fırsat verilmemelidir. Emir verme yerine tartışma ve ikna, sonradan eleştirme yerine zamanında ve dostça uyarılar çalışmaları ilerletir. Kültürel ve sportif olarak iyi eğitilen bir gençlik, geleceği en emin ve kararlı bir şekilde kurmaya katılır. Kendini eğitmemiş, vücutca sağlam olmayan birinin kendisine dahi bir yararı olmaz.

Devrimcilik başkaları için yapılmaz. Ona inanıldığı andan itibaren tüm benliği sarar. Devrim ilk önce kişinin kendi içinde, sonra evinde yapılmalıdır. Kendini değiştirmeyen, devrimci olamayan biri, başkalarına yol gösteremez. Hayatın her alanında devrimcilik yapılmalıdır. Derneklerde devrimci-marksist olan biri, işyerinde, okulda, kahvede de devrimci olmak zorundadır.Bunu yapmayan birinin, teoride savunduğu bir dizi doğru görüşü de anlamsız kalır.

Gençliğin ekonomik ve sosyal sorunları bazen onları iyice bağlar. Bu yüzden bu sorunlara da yönelinmelidir. Meslek eğitimi, işyeri sorunları, işyerindeki politik örgütlenme, işsizlik, ev sorunu vb. sorunları üzerine durulmalıdır. Marksist Ekonomik Politikası sırası geldiğinde mutlaka öğrenilmelidir.

Tarafsız, sınıfsız bir gençlik olamaz. Devrimci gençlik, emekci gençliğin baskı ve sömürüye karşı isyanın adıdır. Amaçsız-bağımsız bir yol olanaksız olduğuna göre, enternasyonalist, emekten yana kararlı ve örgütlü bir mücadele yolu devrimci gençliğin tek alternatifidir. Devrimci gençlik, işçi sınıfının Bolşevik tarzda örgütlenmesinin içinde yerini alıp demokratik bir devrim için üstüne düşen görevleri mutlaka yerine getirecektir.

Mart '93

YOL

Y. Şerif Gören /S.: Yılmaz Güney /G.y.: Erdoğan Engin /M.: Sebastian Argol, Kendal (Zülfi Livaneli) / Oynayanlar; Tarık Akan, Şerif Sezer, Halil Ergün, Meral Orhansay, Necmettin Çobanoğlu, Semra Uçar, Hikmet Çelik,Sevda Aktolga, Tuncay Akça, Hale Akınlı, Turgut Savaş, Hikmet Taşdemir, Engin Çelik, Osman Bardakçı, Enver Güney, Erdoğan Seren / 1981 yılında çekilmiş bir Güney Film (Yılmaz Güney) yapımı /Renkli.

OYKÜSÜ: Ayrı ayrı özlemleri, ayrı ayrı sorunları olan beş mahkum, İmralı yarıaçık cezaevinde izine çıkacaklardır. Seyit Ali (Tarık Akan), cezaevinde aldığı mektuplardan karısı Zine'nin kendini aldattığını acıyla öğrenir. Seyit Ali, şeytana uyan karısına verilecek ceza için yola çıkar. İki ailenin namusuna leke düşüren Zine'nin törelere göre öldürülmesi gerekmektedir. Bu görev de öncelikle ihanete uğrayan bir koca olarak Seyit Ali'ye düşmektedir.

Seyit Ali; karısını, sekiz aydan beri kapatıldığı bir ahırda bulur. Ve Zine'yi sırtına vuran Seyit Ali, karlı dağlarda bir ölüm yürüyüşüne çıkar. Zine, dondurucu soğua dayanamaz, karlı dağbaşında çöker. Seyit Ali'ye kendisini kurtarması için yalvarır. Gerçekte de Seyit Ali, baştan beri karısını öldürmeye karşıdır. Ve onu kurtarmak için çırpınır, ama doğanın acımasız dondurucu soğuğuna karşı gücü yetmeyecektir.

Mehmet Salih (Halil Ergün), karısı Emine'yi (Meral Orhansay) büyük bir tutkuyla sevmektedir. Buna karşılık genç adam, kaynanası ile kayınpederinin nefretini kazanmıştır. Onlar için Mehmet Salih bir korkaktır. Çünkü geçmişte, birlikte yaptıkları bir soygunda karısının kardeşini yaralı olarak bırakıp kaçmış, onu ölüme terketmiştir. Emine, ailesinin baskılarına karşılık gene de erkeği ile gitmeyi tercih eder.

Mevlüt (Hikmet Çelik), izin sonrası nişanlısı Meral (Sevda Aktolga) ile başbaşa kalmayı düşler. Ve Meral'i bulur. Ne var ki, başbaşa kalamazlar. Çünkü kızın ailesi, nereye gitseler başlarındadır. Mevlüt ise bu baskı nedeniyle cinsel özlemini genelevlerde gidereceketir. Yusuf (Tuncay Akça), cezaevinde resmini göğsünde taşıdığı bir kadının özlemini yaşamaktadır. Bu kadın karısıdır. Yusuf, bu özlem içinde izne çıktığında, izin kağıdını kaybettiği için tutuklanacak ve tekrar hapse girip, karısını göremeyecektir.

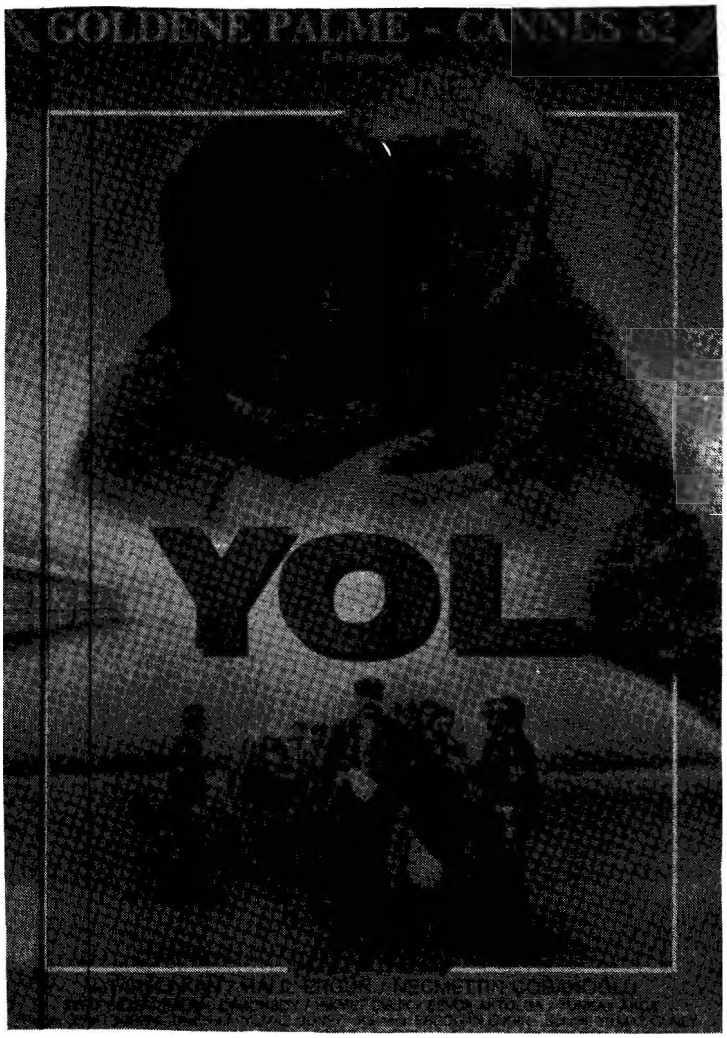
Ömer (Necmettin Çobanoğlu), ailesini görmek için köyüne gittiğinde yıllardır yakınlık duyduğu Gülbahar'la (Sema Uçar) ilgilenecek, ama beraber olma fırsatını bulamaycaktır. Çünkü sınırdaki mayın tarlalarında kaçakçılık yapan ağabeyini jandarmalar aramaktadır. Ve Ömer, ortalarda görünmeyen ağabeyinin cesediyle köy meydanında karşılaşacak, korktuğu için ona sahip çıkamayacaktır.

KAZANDIĞI ÖDÜLLER: 1982 Cannes Film Şenliğinde Yol, Büyük Ödül "Altın Palmiye'yi Costa Gavras'ın Missing-Kayıp adlı filmiyle paylaştı. Ayrıca Fransa'da "Eleştirmenler Ödülü"nü kazandı.(1983)

NOTLAR: Yol'un çekimine önce Erden Kıral başladı. İlk projeye göre izne çıkacakta mahkum sayısı 11 kişi olarak saptanmıştı. Ancak, cezaevinde yatan yapımcısı Yılmaz Güney, mahkumların sayısını beşe indirince oyuncuların bir bölümünü değiştirmek gerekti, bu nedenle de Erdem Kıral ile aralarında bir anlaşmazlık çıktı ve Yol'un çekimi Şerif Gören'e verildi.

BASIN DOSYASI: Atilla Dorsay, Milliyet Sanat, S.60, 15 Kasın 1982; Pierre Billard, Le Point (Yanki, S.598, 13-19 Eylül 1982) Oğuz Adanır (Jean Mitry, "Yol İyi Bir Film, Ancak Bir Başyapıt Değil") Milliyet, 11 Şubat 1983); Turhan Ilgaz, Şerif Sezer'le konuşma, Milliyet Sanat, s.64, 15 Ocak 1983; Mehmet Basutçu, Bir palmiye iki film, Gösteri d., S.19, Haziran 1982; "İngilizler Yol'u beğendi, Nokta, s.50, 24-30 Ocak 1983 (Derek Malcolm-Guordian, Philip French-Observer, Davit Huges-The Sunday Times); Washington Post (Yankı, s.611, 13-19 Aralık 1982); Aydın Sayman, "Yılmaz Güney ve Cannes'e giden Yol" Edebiyat 81 s. 14 Temmuz 1982; Mahmut Tali Öngören, "Sinemamızın Zaferi: Yol" 'Yılmaz Güney-Şerif Gören), Bilim ve Sanat, s.19, Temmuz 1982, Marcel Martin, "Ölüm Toplumsal Bir Yazgı mı? Yol", La Revue du Cinema, Ağustos 1982.

"YOL" HALKIMIN SUSTURULAMAYAN SESİDİR

Değerli Arkadaşlar,

Değerli Konuklar!...

Bu filmi sizlere sunmayı, filimden sonra da filim üzerine konuşmayı çok isterdim. Ancak bilinen nedenlerden ötürü buna olanak bulamadım. Bilmenizi isterim ki, nerede olursam olayım, yüreğim halkımın kavgasına ve acısına kayıtsız kalmayan insanlara, halkımın kavgasını veren insanlara sıcaklıkla açıktır. Sizleri bu duygularla selamlıyorum.

"YOL" Türkiye-Kürdistan'ı bütün sorun ve boyutlarıyla anlatmıyor. Anlatamaz da. Ancak, halkımın savaşçısı olmaya kendisini adamış bir sanatçı olarak önümüzde duran görevlerin bilincindeyim. Sanatçı olarak devrim kavgasının sıradan bir eriyim. Yolumuz uzun ve zor. Ancak aşılmaz değil....

Devrimci sanat devrimci süreci anlatan sanattır. devrimci sanat, toplumsal, siyasal, kültürel değişimleri ve kavgayı hem tanık olarak anlatan, hem de onu etkileyen sanattır. Sadece tanık olarak izlemek ve yansıtmak yeterli değildir, aynı zamanda bu süreci etkileyen bir niteliği olmalıdır. Bu anlamda "YOL", Türkiye gerçeğinin hem tanığı, hem de onun değişimini etkileyen bir olgu olarak ele alındığında, devrimci bir görevi, işlevi yerine getirmektedir.

Devrimci mücadelenin hedefi sayısal iktidarın ele geçirilmesidir. Siyasal iktidar bir son değil, bir hedef değil, toplumsal devrimin ilk adımı kapı anahtarıdır. Yani, siyasal iktidarı ele geçirmeden, ikna için gerekli zoru ele geçirmeden toplumsal bir değişikliği yapmanın olanakları yoktur. Ancak, siyasal iktidarın ele geçirilmesi sürecinde, zorun yalnızca açık düşmanlar, yani, emperyalizm, işbirlikçi burjuvazi, faşizm ve onun kurumları değil, aynı zamanda, düşmanı yenmemizi engelleyen bütün gerici kurumlardır. Örf, adet ve gelenekler, yani feodal kalıntıların can verdiği herşey. Biz, esas olarak, devrimci mücadele içinde bile, feodal yanlarımızı yenebilmiş değiliz. Feodal yanlarımız günlük ilişkilerimizden, siyasal tutum ve örgütlenmelerimize kadar herşeyde kendini gösteriyor. Bunu yenmemiz gerekli. Ancak bu yeniş, biçimsel değil, özden olmalıdır. Biçimsel yenişler, ya da öyle görünmeler, aslında devrime değil, gericiliğe hizmet ediyor... Biçimsel anlamda feodal tutumu yenmektense, onu içten bir biçimde kullanmak ve değerlendirmek seçilmelidir.

"YOL", hem devletin örgütlenmiş baskısını, hem de, feodal gericiliğin kalıntılarının can verdiği baskıları anlatırken, önümüze savaşmamız gereken güçlerin bütününü koyuyor. Halkı devrimci savaşa hazırlamanın temel yolu, onu gerici alışkanlık, yargı ve anlayışlardan kurtarmayı emrediyor. Devrimci süreç buna yeterli değil. Ancak siyasal iktidarın işçi sınıfının önderliğindeki halkın eline geçmesi ilk adım olacaktır. Kadın erkek ilişkileri, sadece bir cinsiyet sorunu değil, sınıfsal bir sorundur. Her oplumsal yapı, kendine özgü bir biçimde kadın-erkek ilişkilerine hukuki, toplumsal ve ekonomik bir içerik kazandırır. Ve bu toplumsal yapı içindeki insanlar, kadın erkek ayrımı gözetmeden, soruna öncelikle ekonomik ve sosyal sistemin belirlediği açıdan bakarlar ister istemez. Benim için sorun, "YOL"da, sadece kadın sorunu değil, aynı zamanda erkekler sorunudur da. Çünkü ezilen sadece kadın değil erkektir de. Bir erkeğin kadını ezmesi, ona baskı kurması, kendisinin baskı altında olmasının bir ifadesidir. kadının kurtuluşu, sınıfın, ezilen sınıfın kurtuluşu ile mümkündür. Ezilen sınıf işçi sınıfıdır,ve burada belirleyici güç erkeklerdedir. Erkeklerin belirleyici olduğu bir sınıfta, önce erkekler sonra kadınlar kurtulacaktır. Sorunu aydın şematizmi içinde ele almamalıyız. Kadının kurtuluşu, ezilen sınıfların kurtuluşuna bağlıdır.

"YOL", birçokları açısından ezilen kadınları anlatmaktadır. Oysa, ezen cinsiyet olarak görülen erkeğin de ezildiğini anlamak istememekte, ya da bu konuda kayıtsız kalmaktadır.

"YOL" Türkiye-Kürdistan üzerine bir tartışma ve eğilim yarattı gösterildiği yerlerde. Bu bir adımdır; geliştirilmeli ve derinleştirilmesi gereken bir adım. Her namuslu insanın bu gelişmeye katkıda bulunması insanlık görevidir. Hep birlikte haykırmak, insanlık suçu işleyenleri lanetlemek gerekir.

* Kahrolsun Askeri Faşist Diktatörlük...
* "YOL" Halkımın Susturulamayan Sesidir...
* Selam... Bin Selam!...

"YOL"un gösterime girmesi nedeniyle gönderilen mesaj.

Y.Güney Siyasi Yazılar C.3, Sf. 215-218

YAZ SATIŞLARI

BARIŞ KİTABEVİ

Solingerstr.1
4100 Duisburg-Hamborn
(Rathaus'un yakını-Toyota'nın arkası)
Tel: 0203/55 86 99

KADIN SERİSİ

10 KİTAP 100.- DM

* Kadın Sorunu Üzerine -MELS * Kadın Sorunu Üzerine Seçme Yazılar -C.Zetkin * Kadın ve Sosyalizm -A.Bebel * Kadın Sorunu Üzerine Yazılar -H.Yeşil * Birçok Hayat Yaşadım -A.Kollontai * Sosyalist Kadın Hareketi İçin -H.Yeşil * Kadınlığımın Hikayesi -S. De Beauvoir * Sevgi Yolları -A.Kollontai * Rosa Lüxemburg'un Hayatı -1-2 P.Nettl.

GENÇLİK SERİSİ

5 KİTAP 50.- DM

* Türkiye Gençlik Hareketleri * Dünya Komünist Gençlik Haketi * Dimitrof-Gençlik Üzerine * Dev-Genç Davası Bel. * Gülümün Solduğu Akşam

STALİN SERİSİ

14 Cilt 120.- DM

Eserler Cilt: 1'den 13'e kadar ve 15. cilt

AZİZ NESİN SERİSİ

20 Kitap 150.- DM

HALK OZANLARI VE KAHRAMANLARI DİZİSİ
70- DM * Pir Sultan * Mevlana * HacıBektaş * Seyrani * Köroğlu * Dadaloğlu * Yunus Emre * A.Veysel * Ö.Hayyam

ÇOCUK SERİSİ

* N.Hoca * Keloğlan * Lafonten - 3 Takım 25.- DM
* Behrengi'den 10 Masal Kitabı 35.- DM
* R.Ilgaz'dan 15 Çocuk Kitabı 70.- DM

ANI-BELGE SERİSİ

5 Kitap 50.- DM

* Brecht'in Lai Tu Su * Lenin'den Anılar * 1905 Devrim Yılları * THKO Davası Belgeleri * İdam Gecesi Anıları

Y. GÜNEY SERİSİ

10 Kitap 70.- DM

* Salpa * Sanık * Hücrem
* Oğluma Hikayeler * Halkın Sanatçısı
* Bütün Filimleriyle Y.Güney
* Geçlik Öyküleri * Siyasi Yazılar 1-2-3

ROMAN SERİLERİ

* Savaş ve Barış-Tolstoy 4 cilt 55.- DM
* Durgun Don -Şolohov 4 Cilt 55.- DM
* Anna Karanine - Tolstoy 4 Cilt 50.- DM
* Moskova Önlerinde -A.Beek 2 Cilt 20.- DM
* Ve Çeliğe Su Verildi -Ostrovski 2 Cilt 20.- DM
* Gorki Dizisi 10 Kitap 100.- DM
* Agnes Smedley Dizisi 4 Kitap 40.- DM

ÇAĞDAŞ GENÇ ŞAİRLER ŞİİR SERİSİ

10 KİTAP 50.- DM

YABANCI ŞAİRLER SERİSİ

10 KİTAP 75.- DM

STALİN VE SBKP SERİSİ

5 Kitap 30.- DM

12-13+14-15+19-20 Parti Kongre Raporları
* Sağ Sapma Üzerine * Diyalektik Materyalizm

DOSTOYEVSKİ

5 KİTAP 50.- DM

* Yaraltından Notlar * Kumarbaz * Ezilenler * İnsancıklar * Ölüler Evinde Anılar

ALEVILIK SERISI

10 KİTAP 100.- DM

* Alevilik Bektaşilik * Alevilik Olayı * Alevi Törenleri * Kimliğini Haykıran Alevilik * On İki İmam * Yeniçerilerin Bektaşiliği * Öz Kaynaklarına Göre Alevilik * Anadolu Aleviliği * Sömrülen Alevilik * Bektaşilik ve Edebiyatı

BİLİMSEL SERİLER

* Leninizm Dizisi 7 Kitap 40.- DM
* K.Enternasyonal Belgeleri 6 Kitap 35.- DM
* M.Leninizmin İlkeleri 4 Kitap 40.- DM * Politik Ekonomi 2 Cilt 25.- DM * Sendikalar Üzerine 2 Cilt 15.- DM * Marksizm ve Amprio Kristizm 2 Cilt15.- DM * AEP Tarihi 2 Cilt 15.- DM * Muhalefet Üzerine -2 cilt 15.- DM

Destpêka Dibistanê

Faik Timur

Kele kela germa havînê, tirpan kişandin, xûdan retin zûda hatibûn bîrkirin. Bêder li erdê rabibûn. Gera ser ziyaret û seyrangehan xilasbibûn. Gîha hitibûn cotkirin, ka kişandibûn merekan. Genim hatibûn şûştin, li ber eş ketibûn dorê. Hirî hatibûn şûştin, bo zivistanê çikirina xalîçe û emeniyan avîtibûn hobrê. Dê û xûşkan cêhêzê bûk û zavan bi kêfa dilê xwe xemilandibûn. Zaxîra zide, pener, rûn, toraq û çîçalên zozanan bi bahakî erzan, li bajaran hatibûn firotin. Piranîya perê wan ketibû birîka avket cenderme û hekiman, bi bermaye wan peran jî neft, şekir, ça; ji nexaşan ra derzî û derman hatibûn kirînê.

Payizbû qirese ketbû erdê, sibê zû û evare sermê meriya dişewitand. Cotkar derdiketin cotê payizan. "Bextê te da me" wextê çenga xwê ya sifte di mêzera toxim da dikirin digotin, "ewa para teyr û tûyan" ya du para mişk û meran, nizanim, para qijik û qertelan, çenga şeş û heftan ra, "yeqînbin bi dengekî nerm" hinekan bo dilketiyên xwe, hinekan bo dergîstiyên xwe, hinekan bo nexaşên xwe, hinekan jî bo hatina zarokên, xastinên dilê xwe digotin lê belê disa jî keda wan, yê mezin, dikete birîka hinekên din.

Edî despêka dibistanê bû. Derva teqe teqa xedeme û sobê bû, hundur da piste pista zarokan bû. Wextê tîrêjê Tavê diçirûsî ûsi qedera panzdeh hewan dihatin xûyanê, wextê tîrêjê Tavê dicirûsî qedera panzdeh hewan dihatin xûyanê. Zar sisê sisê, çar çar li pist masan rûniştibûn, serê gişka rûtkiribûn, serê hineken bi meqesê yê hinekan jî bi makîna seriyan kurkiribûn. Serê hinekan jî nu kirkirbûn pirç hêli ser pastiya wan dihate xûyanê. Ustiyê herekî wan da mizereke reş derdakiribûn, li xeneqa wan jî pastîke sipî alandibûn. Zarên qîzin di nav wan elementan da dîsa jî bedew dihatin xûyanên, lê zarên kurîn; te digot mişkên reşên ketine êmbara êş. Xedime çiqasî mase û kursîyan paqişkiribû disa jî bîna zîrçê ji dibistanê dihat. Zaran qelem û defterên xwe nîşanê hevdu dikirin, Şêro belgên deftera xwe yeko yek vedikir lê dinhirî, xilasdibû careke din serî da despêdikir. Qederek bû. Zeko dixast guhê wî da tişteki bêje, Şêro lê zivirî got" çi kewte kewta teya law?" Zeko "Kuro bîna zirçê ji Mamoste tê" Zaran ji zimanê Mamoste tiştekî femnedikirin. Mamoste pir hirs dibû li texte dixist zaran dengê xwe dibirî Mamoste dest bi xeberdanê dikirî, lê belê zaran tiştekî je femnedikir, hedî hedî dest bi çivte çivte dikirin, çivte çiva wan berekê va zêde dibû dengê Mamostê di nav çivte çiva wan da inda dibu. Mamoste seheta xwe dinhirî nedibû, "kambaxê zeman jî derbas nedibû" Şalê xwe hevraz diki şand nedibû, pastiya xwe sistdikir nedibû çakêtê xwe derdixist carek din xudikir nedibu. "Xulese, çekên wî jî gura wî nedikirin lo..."

Êvarê wextê bavê Şêro ji cot zivirî ji Şêro pirst! "Kuro tu İro li dibistanê çi hînbûyî?" Şêro ji bavê xwe re got! "Here sêrê odê bisene" bavê wî çû serê odê sekinî. Şêro bavê xwe nehirî biriyên xwe cividande hev, wextê bîna xwe hildida bifila wî mîna bifila kirgûşkan dilipitî, diran xwe givêşt û got; "Gel buraya eşek oğlu eşek!"

DERSE ZIMANE KURD -2

FAİK TİMUR

DERSA DUYEMÎN

Kirîn

Cemo naha li kirînê ye. Navê froşkarê Îngrîde

Cemo : Roj baş Îngrîd.

Îngrîd : Roj baş Cemo. Tu çi dixazî?

Cemo : Ez nanek, du hekan, nîv kilo şekir, kilok savar, nîx kîlo zeytûn, paketek çay, du kîlo kartol, dusetpinçî qiram noqut û du hinar dixazim".

Îngrîd : Keremke, tu tiştakî din jî dixazî?

Cemo: Na, sipas dikim. Evan hemû çiqas dikin?

Îngrîd : Hemû tev, yanzdeh Mark bîst û penc pfenik dikin.

Cemo : Keremke pêrê xwe hilde, roja te bimîne xaş.

Îngrîd: Sipas, ya teji bimine xaş.

Ji bo kişandına fêlan hewceye ku, Meriv koka fêlan kifşbike. Paşê jî pêş pirtik bide ber koka fêlan, paş koka kesen jî dayîne dawîya fêlan.

Şîrovek li ser koka "kirîn"e

pêş pirtika dema niha "di" ye

paş koka kesê yekemîn jî "im"e (ez ...im)

kirîn = dema niha = dı -kır...?

kî dikire ? ez dikirim -**dikirim**-

Keramın Xwe van Fêlên Jêrîn bikûnin.

	çûn	**neçûn**	**dîtin**	**nedîtin**	**xandin**	**nexandin**
Ez	diçim	naçim	dîbînim	nabînim	dixûnim	naxûnim
Tu	diçî	naçî	dibînî	nabînî	dixûnî	naxûnî
Ew	diçe	naçe	dibîne	nabîne	dixûne	naxûne
Em	diçin	naçin	dibînin	nabînin	dixûnin	naxûnin
Hûn	diçin	naçin	dibînin	nabînin	dixûnin	naxûnin
Ew	diçin	naçin	dibînin	nabînin	dixûnin	naxûnin
Fermani:	biçe	bibîne	nebîne	bixûne	nexûne	

	kirîn	**nekirin**	**nivîsandin**	**nenivîsandin**	**kirîn**	**nekirin**
Ez	dikim	nakim	dinivîsim	nanivîsim	dikirim	nakirim
Tu	dikî	nakî	dinivîsî	nanivîsî	dikirî	nakirî
Ew	dike	nake	dinivîse	nanivîse	dikire	nakire
Em	dikin	nakin	dinivîsin	nanîvîsin	dikirin	nakirin
Hûn	dikin	nakin	dinivîsin	nanîvîsin	dikirin	nakirin
Ew	dikin	nakin	dinivîsin	nanîvîsin	dikirin	nakirin
Fermani:	bike	neke	binivîse	nenivîse	bikire	nekir

	dayîn	**nedayîn**	**xastin**	**nexastin**	**frotin**	**nefrotin**
Ez	didim	nadim	dixazim	naxazim	difroşim	nafroşim
Tu	didî	nadî	dixazî	naxazî	difroşî	nafroşî
Ew	dide	nade	dixaze	naxaze	difroşe	nafroşe
Em	didin	nadin	dixazin	naxazin	difroşin	nafroşin
Hûn	didin	nadin	dixazin	naxazin	difroşin	nafroşin
Ew	didin	nadin	dixazin	naxazin	difroşin	nafroşin
Fermani:	bide	nede	bixaze	naxaze	bifroşe	

TOPRAĞA DÜŞEN TOHUMLAR

DENİZ GEZMİŞ

YUSUF ASLAN

HÜSEYİN İNAN

6 Mayıs 1972

"Onlar ölmediler yok,
Ateş fitilleri gibi;
Dimdik ayakta,
Barut ortasındalar!"
Hayır, hayır...
Hüzünle anmayacağız adlarını
Adınız elimizde bayrak
Beynimizde bilinç
Üzerine bastığımız toprak olacak
Ayıramayacaklar bizi topraktan

31.05.1972
Sinan Cemgil

Hüseyin İnan, Kadir Manga ve Alpaslan Özdoğan

Diyarbakır Cezaevinde.

YILMAZ GÜNEY'İN ESERLERİNİ YAŞATALIM

O'nu sevmek ve O'nu yaşatmak;
- Maddi ve manevi özveri ister.
- Eserlerinin tanınması ve tanıtılması ister.
- Tüm saldırı ve sömürülere karşı her alanda savunma ister.
Bunun için Güney'i ve Vakıf Destek Derneğini destekleyin.

Nisan-Mayıs aylarında İşkencede, Çatışmada, Direnişlerde Katledilen Şehitler

13 Mayıs 1980'de Karakoçan'da katledilen Orhan BAKIR

Aziz AĞAÇ (Adana)
Abdurrahman ÇEÇEN (Diyarbakır)
M.Selim YÜCEL(İstanbul)
H.Ali DEMİR (Kayseri)
Hüseyin EROL (Mardin)
Mehmet GÜMÜŞ (Giresun)
Özalp ÖNER (İstanbul)
Ömer ÇAVUŞOĞLU(Ankara)
Sevim AKBAŞ (İstanbul)
Cennet DEĞİRMENCİ (Gaziantep)
Mustafa SARIGÜL (İstanbul)
Mustafa TEPELİ (İstanbul)
Medet ÖZBADEM (Diyarbakır)
H.İbrahim BATURALP (Diyarbakır)
Ali UĞUR (Şirvan)
Hasan AKAN(Şırnak)
M. Sait YILDIRIM (Şirvan)
Ramazan KAPLAN (Şirvan)
Şah İsmail BOZKUŞ (Şirvan)
Adil CAN (İstanbul)
Celal ÇETİNKAYA (Dersim)
Mustafa KESKİN
Numan BAĞCI(Mardin)
Veli YAŞAR (Mardin)

MAYISIN ANISINA

O inançları uğruna
Canını dişine takarak
Olmazı olur yaparak
Ser verip sır vermedi
Kuzeyden güneylere
Bayrağı taşıdı
Karadenizden Diyarbakıra
Elli yılın öfkesini, kinini
Uyutmaya ve uyutulmaya
Karşı taşıdı onu
Önder oldu aktı
Bir tepki seli gibi
Aktı işkenceden
Aktı onsekiz Mayıs'da

Onlar üç fidandılar
Gençliğin önderleri
Pasifizme alternatif
Fikirleri yeşermemiş
Kahramanlık destanları
Yazdırdılar yiğitler
Siyasetten yenildiler
Darağacında yendiler
Fırsat vermediler
Yokettiler altı Mayıs'da

Onlar onparmaktılar
Mayısa varamadan
Düştüler toprağa
Bin olup fışkırdılar
Erken zamandan
Gençliğin ve de
Küçük aydınların
Onuru oldular
Dövüşerek yükseldiler
Onlarla dayanışma için
Mayısa varamadan
Mart'ta ölüme koştular

Onların hepsi
Söz ile eylem
Birliğin timsalleri
Düşünceleri uğruna
Yaşamdan vazgeçen
Bireysel köhnemiş
Daracık yaşamdan
Vazgeçen istemeyen
Kararlı yiğitler
Ve inançlı idiler.

H.Halis
Mayıs-87

6 Mayıs 1972

DEVRİM ŞEHİTLERİNE

Kızıldere kızıldere
on yerinde yara bere
Mahir gardaşı vurmuşlar
Haber ver vardığın yere.

Altı Mayıs şafağında
Deniz faşizmin ağında
Cellatlar Sinan'ı vurmuş
Zalim Nurhak'ın dağında.

Duman Vartinik tepesi
Kan ağlar Munzur deresi
İşkencede haykırıyor
Önder İbrahim'in sesi

Ozan Emekçi

Ölümünün
20. Yılında
18 Mayıs 1973
Diyarbakır
İşkencehanelerinde
Serverip
Sırvermeyen
İbrahim Kaypakkaya

HALKIN SANATÇISI, HALKININ SAVAŞÇISIDIR

"... Amacım, gelişigüzel hikayeler, romanlar yazmak değildir. Açıklanmasını zorunlu gördüğüm toplumsal, siyasal olayların yazılması, hayatın diğer alanlarında yaşayan ürünlerle kaynaştırılması, sınıf mücadelesinin yükselişine, yaygınlaşmasına, derinleşmesine katkıda bulunarak, toplumsal oluşum içinde devrimci düşünceye yeni boyutlar, etkinlikler kazandırarak yeni sentezlere vardırılmasıdır. Eğer sanat, toplum hayatının olgunluğa ermiş gerçek ihtiyaçlarına yerinde karşılıklar veriyorsa, ergeç geniş kitlelerin bilincine işlemenin yolunu bulur; önerilen düşünceler, bilime ve koşullara uygunsa, onların öz düşünceleri haline gelir ve hayat içinde yeni deneylerle daha da zenginleşerek, onların tek ve güçlü bir ordu halinde birleştirilmelerine yardımcı olur ve bu ordunun ortak bir irade ile ortak bir hedef için hareket etmesinden dolayı, fakat etkin bir rol oynar. Bu konuda tayin edici olan sanatın, genel olarak geniş halk kitleleriyle, özel olarak da proleteryanın devrimci mücadelesi ile kuracağı doğru ve gelişmeye açık organik bağ ve izleyeceği ideolojik ve siyasi çizginin doğruluğu ya da yanlışlığıdır...

Burada, bir yanlış anlamaya yol açmamak için, şu noktayı açıklığa kavuşturmak gerekir; Proleter sanatı, proletaryanın iktidar mücadelesinin dışında, yalnızca yardımcı bir unsur olarak değil, bizzat o mücadelenin ayrılmaz, canlı bir parçası olarak görüyorum. Proleter sanatçı da, ancak o mücadele süreci içinde devrimin yüklediği çeşitli görevlerle birlikte vardır...

.... Doğru görüşler, yanlış görüşlerle çarpışarak gelişir. Her düşünce üretime sıkı bağlarla bağlı olduğu için, sınıfsal karekterini her zaman korur. Görüşler harekete dönüştükten sonra gerçek yüzlerini gösterirler. Tarihin zorunlu akışına ters düşen hiçbir görüş, hiçbir hareket başarıya ulaşamamıştır; ulaşamaz da. Diyalektik materyalist mantığa uygun olmayan hiçbirşey yaşayamaz. Sanatçı devrimci görevini yerine getirebilmek için bunları bilmek ve hayatın en küçük ilişkilerine bile bu süzgeçten bakmak zorundadır...

Proleter devrimcileri, bulundukları her yer, koşul ve zamanda, dürüst, entrikadan uzak, doğru bir siyaset izlemelidirler. Davranışlarıyla, önerileriyle, burjuvalardan her konuda, özellikle de mülkiyet konusunu ön plana çıkartarak, ayrı düşündüklerini, aralarındaki ayrılıkların uzlaşmaz noktalarını ortaya koymalıdırlar. Yurdunu ve halkını, her türlü yabancı tahakkümden, yerli işbirlikçilerinin ve gerici ortaklarının sömürüsünden, her alandaki ideolojik, siyasi, ekonomik, kültürel baskılardan ve etkinliklerinden kurtarmak için, proletaryanın ideolojik, siyasi, örgütsel önderliğinde, bütün ezilen halk sınıf ve tabakalarını, demokratik halk iktidarının, halk demokrasisine ulaşma mücadelesine aktif biçimde katmalı ve mücadele içinde fedakar, feragat dolu, yiğit, inatçı ve inançlı birer örnek olmalıdırlar...

.... kitlelerin ekonomik, toplumsal, siyasal hoşnutsuzluğu, tedirginliği, ancak örgütlü, sabırlı, bilinçli doğru siyasi mücadeleyle, örgütlü bir gücün, nedenleri bilince çıkartılmış hoşnutsuzluğuna, tedirginliğine dönüştürülebilir. Ve bu güçler, hoşnutsuzluğun temel kaynağı olan emperyalist sömürüyü ve ondan canalan gerici egemen sınıflar diktatörlüklerine, devrimci teori ve kitlelerin devrimci şiddetinin bütün doğru mücadele araçlarıyla yöneldiği zaman, yerlebir eder.

İşte benim anladığım sanat, bu mücadelenin en etkili ve en ihmal edilemez silahlarından biridir ve emperyalizme, işbirlikçi tekelci uşaklarına, onların tefeci-bezirgan, toprakağası gerici ortaklarına, revizyonistlere, reformistlere, burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliğine, her türlü gerici kültür, siyaset ve ideolojilere karşı amansız savaş verir. Bu, devrimci sanatın ve sanatçının partizan karakterinden gelen bir zorunluluktur.

Sanatçı kendini, emperyalist boyunduruktan, burjuva diktatörlüğünün baskılarından, etkilerinden kurtulmuş, arındırmış görmemelidir. Toplumun hangi sınıfından, tabakasından, hangi üretim faaliyeti içinden gelirse gelsin, bireyler o toplumu sömüren egemen güçlerin ideolojisiyle, kültürtüyle, toplumsal görüş ve düşünce akımlarıyla beslenirler, egemen güçlerin aşıladığı mantıkla hareket ederler...

Çeşitli idealist felsefe akımları, bilinç ile onun maddi temeli arasındaki ilişkileri çarpıtarak, emperalistleri çarpıtarak, emperyalist burjuvazinin soygun ve sömürü sistemine hizmet ederler. Bu yüzden; bilimde, felsefede, tarihte, eğitim düzeninde ve diğer kurumlarda da bu çarpıklığın yansımasını görürüz. kendi görüşlerimiz, düşüncelerimiz, mantığımız da belli oranda buradan kaynaklanan çarpıklığı içerir. Kendimizi burjuva yanlışlıklarından, gericiliklerinden soyutlayarak ele almamız yanlış sonuçlar doğurabilir. Değiştirilmesi gereken toplumun, değiştirilmesi gereken canlı bir parçası olduğumuza göre değişimi amaçlayan propaganda, ajitasyon ve eğitim çalışmalırın en temel alanlarından biri de kendimiz olmalıyız.

Özgürlük yolunda atılacak ilk adım, bilincimizi yanlış etkilerden, yanlış mirasların esaretinden kurtarmaak için, onun maddi temeline karşı mücadele vermek olmalıdır. İşte bize düşen tarihi görev de budur. Halkımızın ve dünya halklarının maddi ve manevi esaretlerinin temel nedeni olan ve dünya halklarının gelişmelerini hayatın her alanında engelleyen emperyalizmin ve burjuva uşaklarının, feodal kalıntılarının ekonomik, ideolojik, toplumsal, siyasal ve kültürel bütün gerici kurumlarına karşı uzlaşmasız bir savaş vererek, pençelerinden, boyunduruklarından kurtulmak.

İşte ben bunun için yazıyorum ve bu nedenle de; **'halkın sanatçısı, halkın savaşçısıdır'** diyorum..."

Yılmaz GÜNEY